

**Powiatowy Urząd Pracy
w Wadowicach**

DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA ZAWODY I SPECJALNOŚCI NA TERENIE POWIATU WADOWICKIEGO

Wadowice, Luty 2024 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
WSTĘP	3
1 ANALIZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ POWIATU W OPARCIU O NAJWAŻNIEJSZE DOKUMENTY STRATEGICZNE	5
1.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA „MAŁOPOLSKA 2030”	5
1.2. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WADOWICKIEGO NA LATA 2021 – 2027	19
1.3. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2023	31
2 STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE WADOWICKIM W ROKU 2023	34
3 DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA KWALIFIKACJE I UMIEJĘTNOŚCI W POWIECIE WADOWICKIM	46
3.1. DIAGNOZA POPYTU ZGŁASZANEGO PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA ...	46
3.2. BAROMETR ZAWODÓW – POWIAT WADOWICKI 2024 ROK	68
3.3. DIAGNOZA OSÓB UPRAWNIONYCH	72
3.4. ANALIZA SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI ORGANIZACJI SZKOLEŃ W 2023 ROKU	78
PODSUMOWANIE.....	90
LISTA ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI, NA KTÓRE ISTNIEJE ZAPOTRZEBOWANIE NA LOKALNYM RYNKU PRACY	94
SPIS WYKRESÓW	95
SPIS TABEL	96
ZAŁĄCZNIK	97

WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest sporządzenie listy zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 227 ze zm).

Diagnozowanie przeprowadzono w obszarze obejmującym potrzeby pracodawców zlokalizowanych na terenie powiatu wadowickiego oraz w obszarze potrzeb osób uprawnionych do szkoleń inicjowanych przez Powiatowy Urząd Pracy. W proces ten zaangażowano pracowników Powiatowego Urzędu Pracy oraz osoby będące w ewidencji PUP. Dzięki współpracy z osobami pełniącymi funkcję doradcy klienta indywidualnego i instytucjonalnego, to jest: doradcami zawodowymi, pośrednikami pracy, specjalistami ds. rozwoju zawodowego uzyskano dane na temat potrzeb zgłaszanych przez Klientów Urzędu oraz pracodawców. Uzupełnieniem zebranych informacji była przeprowadzona ankietyzacja wśród 208 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, dzięki której także poznano kierunki, w których uprawnieni są skłonni do podjęcia kształcenia oraz zbadano sytuację na rynku pracy osób zarejestrowanych. W niniejszej analizie uwzględniono także szkolenia zakończone w roku 2023.

We wrześniu 2023 roku na potrzeby realizowanego Barometru zawodów dla powiatu wadowickiego na 2024 rok przeprowadzono panel ekspertów. Dzięki niemu rozpoznano przyszłe potrzeby w zakresie pozyskiwania pracowników na lokalnym rynku pracy, kwalifikacji i umiejętności niezbędnych przy ubieganiu się o pracę na oferowane stanowiska, problemów z jakimi borykają się pracodawcy w procesie rekrutacji pracowników. Ponadto na przełomie października/listopada 2023 roku zaproszono pracodawców, organizacje pracodawców oraz organizacje związkowe do współpracy przy sporządzaniu listy zawodów i specjalności.

Podczas gromadzenia informacji i dokonywania analiz wykorzystano także informacje pochodzące z najważniejszych dokumentów strategicznych dotyczących regionu, takich jak:

- Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”,
- Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021 – 2027,
- Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2023.

Realizacja działań w ramach przeprowadzonej procedury diagnozowania pozwoliła uzyskać informacje na temat sytuacji osób poszukujących pracy na lokalnym rynku pracy oraz zidentyfikować sytuację bieżącą w obszarze zatrudnienia i edukacji. W oparciu o wyniki dokonanych obserwacji i analiz sporządzono listę zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, zgodnie z § 66 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie *szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r. poz. 667).

1. ANALIZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ POWIATU W OPARCIU O NAJWAŻNIEJSZE DOKUMENTY STRATEGICZNE

Rozwój województwa jest bezpośrednio związany z umacnianiem regionalnej gospodarki, procesem rozumianym, jako prowadzenie działań na rzecz osiągnięcia ciągłej i długotrwałej zdolności firm do sprzedaży swoich usług i towarów w warunkach globalnej konkurencji. Wypracowane dokumenty są też narzędziem pomocniczym wspomagającym lokalnych przedsiębiorców i instytucje w procesie pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania.

Opracowane dokumenty są zgodne z dokumentami strategicznymi poziomu lokalnego i regionalnego. Realizacja zadań w ramach zidentyfikowanych obszarów pozwoli uzyskać określone korzyści dla społeczności lokalnej. Tutaj należy podkreślić, iż realizacja zadań umożliwi i ułatwi efektywne gospodarowanie zasobami regionu, takimi jak środowisko naturalne, kapitał ludzki, infrastruktura techniczna i środki finansowe. Ponadto pozwala na zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości.

1.1. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA „MAŁOPOLSKA 2030”

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” jest aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 (SRWM 2011-2020). Dokument ten reprezentuje czwartą generację strategii opracowywanych przez samorząd regionalny. Ewolucja strategii rozwoju województwa małopolskiego ilustruje wzrastające znaczenie, a co za tym idzie także odpowiedzialność, samorządowych władz regionalnych za rozwój Małopolski.

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” stanowi przejaw woli samorządowych władz regionalnych do dalszego wzmocnienia pozycji samorządu województwa jako koordynatora i animatora działań rozwojowych podejmowanych w przestrzeni regionalnej. Kierunki polityki w nim opisane składają się na interwencję publiczną, która zakłada harmonijny rozwój, zarówno w sferze społecznej, gospodarczej i środowiskowej całej Małopolski, przy wykorzystaniu potencjałów terytorialnych i likwidacji barier rozwojowych poszczególnych jej obszarów (rozwój terytorialnie zrównoważony). Beneficjentami tak rozumianego rozwoju będą wszyscy mieszkańcy Małopolski, zaś jego priorytetem będzie zagwarantowanie jak najlepszej jakości życia małopolskich rodzin (rozwój społecznie wrażliwy). Tym samym wdrażanie interwencji publicznej opisanej w Strategii nie może

prowadzić do narastania dysproporcji terytorialnych i społecznych, lecz będzie koncentrować się na ich wyrównywaniu¹.

Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” jest spójna z celami określonymi w obecnie obowiązującej średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą 2030 roku) oraz Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030. W związku z trwającymi w dalszym ciągu pracami nad dokumentami strategicznymi określającymi ramy krajowej polityki rozwoju w perspektywie 2030 roku oraz toczącymi się negocjacjami Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w tym także budżetu oraz zasad wdrażania polityki spójności, w trakcie prac nad Strategią uwzględniane były zapisy najbardziej aktualnych projektów dokumentów tworzonych przez stronę rządową oraz Komisję Europejską. Dotyczy to w szczególności:

- projektów zintegrowanych strategii krajowych;
- projektu tzw. pakietu legislacyjnego dla polityki spójności na lata 2021-2027.

W części diagnostyczno-prognostycznej przedstawiono, w takim stopniu w jakim to było możliwe, skutki społeczno-gospodarcze oraz wyzwania związane z pandemią koronawirusa, a w części strategicznej określono działania stanowiące odpowiedź na nie, choć w chwili przyjęcia dokumentu nieznanymi były jeszcze wszystkie następstwa COVID-19.

Wśród procesów oraz czynników, które kształtują obecnie sferę realną otoczenia Strategii wskazać należy w szczególności na:

- dynamiczny rozwój województwa małopolskiego, któremu towarzyszy pogłębianie się różnic w tempie rozwoju poszczególnych jego obszarów;
- potrzebę bardziej precyzyjnego adresowania polityk publicznych, tak aby możliwe było skuteczne rozwiązywanie problemów hamujących rozwój poszczególnych obszarów oraz zamieszkujących je społeczności;
- coraz bardziej widoczne skutki zbyt wolnego, w stosunku do posiadanego potencjału, rozwoju średnich miast oraz ich otoczenia;
- zmiany demograficzne oraz ich konsekwencje dla sfery społecznej i gospodarczej - starzenie się społeczeństwa;
- coraz bardziej odczuwalne deficyty siły roboczej na rynku pracy, przy jednoczesnym wzroście liczby osób biernych zawodowo;

¹ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, Część I: Diagnoza i prognozy rozwojowe, s.5

- zagrożenia bezpieczeństwa w wymiarze zdrowotnym, społecznym, publicznym i środowiskowym, w tym zagrożenia epidemiczne (m. in. pandemia COVID-19);
- konsekwencje zmian klimatycznych oraz potrzebę zapobiegania ryzykom i zagrożeniom z nich wynikającym (zwiększanie odporności na klęski żywiołowe);
- coraz bardziej odczuwalne skutki eksploatacji zasobów środowiska przez człowieka, w tym zanieczyszczenie powietrza, susze hydrologiczne i towarzyszące im deficyty wody;
- wzrost znaczenia udziału niskoemisyjnej i bardziej ekologicznej produkcji energii;
- potrzebę dalszego poszukiwania zasobów stanowiących o przewadze konkurencyjnej regionu;
- potrzebę zwiększenia potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystania zaawansowanych technologii do transformacji gospodarki na bardziej produktywną i ekologiczną;
- dynamicznie postępujące procesy automatyzacji i cyfryzacji oraz towarzyszące im konsekwencje dla relacji społecznych oraz funkcjonowania gospodarki².

WIZJA

Małopolska – regionem równych szans i wszechstronnego rozwoju Małopolan, nowoczesnej gospodarki, odpowiedzialnie podchodzącym do zasobów środowiska naturalnego, silnym aktywnością swych mieszkańców, czerpiącym z dziedzictwa przeszłości i zachowującym swoją tożsamość i aktywnie działającym na rzecz integracji europejskiej.

CEL GŁÓWNY

Małopolska regionem zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i terytorialnym³.

Wieloaspektowość zmian zachodzących w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym wymaga od Samorządu Województwa opracowania zintegrowanej interwencji publicznej, która będzie stanowić skuteczną odpowiedź na wyzwania będące ich następstwem.

Centralne miejsce w interwencji podejmowanej na kanwie strategii zajmą Małopolanie oraz ich rodziny. Zasadniczym punktem odniesienia dla działań wspierających rozwój regionu

² Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”, Część I: Diagnoza i prognozy rozwojowe, s.7

³ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” - Część II: Strategia, s.7

będzie zwiększanie i wyrównywanie szans rozwojowych małopolskich rodzin. Dlatego też wszelkie aktywności Samorządu Województwa zmierzające do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, zarówno w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, jak i terytorialnym, inicjowane będą z myślą o małopolskich rodzinach.

CEL GŁÓWNY
MAŁOPOLSKA REGIONEM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
W WYMIARZE SPOŁECZNYM, GOSPODARCZYM, ŚRODOWISKOWYM I TERYTORIALNYM

MAŁOPOLANIE	GOSPODARKA	KLIMAT I ŚRODOWISKO	ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE ROZWOJEM	ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE
Cel szczegółowy	Cel szczegółowy	Cel szczegółowy	Cel szczegółowy	Cel szczegółowy
Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie	Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej	System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekad 2020–2030	Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach
Główne kierunki polityki rozwoju:	Główne kierunki polityki rozwoju:	Główne kierunki polityki rozwoju:	Główne kierunki polityki rozwoju:	Główne kierunki polityki rozwoju:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Małopolskie rodziny 2. Opieka zdrowotna 3. Bezpieczeństwo 4. Sport i rekreacja 5. Kultura i dziedzictwo 6. Edukacja 7. Rynek pracy 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Innowacyjność 2. Konkurencyjność i przedsiębiorczość 3. Turystyka 4. Transport 5. Cyfrowa Małopolska 6. Gospodarka o obiegu zamkniętym 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczanie zmian klimatycznych 2. Gospodarowanie wodą 3. Biodóżnorodność i krajobraz 4. Edukacja ekologiczna 	<ol style="list-style-type: none"> 1. System zarządzania strategicznego rozwojem 2. Współpraca i partnerstwo 3. Promocja Małopolski 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ład przestrzenny 2. Wsparcie miast 3. Rozwój obszarów wiejskich 4. Spójność wewnątrzregionalna i dostępność

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”

W strukturze strategii wyodrębnione zostały następujące obszary tematyczne:

1. Małopolskie rodziny
2. Gospodarka
3. Klimat i środowisko
4. Zarządzanie strategiczne rozwojem
5. Rozwój zrównoważony terytorialnie

Działania składające się na interwencje planowane w ramach poszczególnych obszarów nie są rozłączne, lecz wzajemnie się przenikają i uzupełniają, dzięki czemu możliwe będzie uzyskanie efektu synergii, kluczowego dla ich powodzenia⁴.

⁴ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” - Część II: Strategia, s.9

1. MAŁOPOLANIE

Jako cel szczegółowy dla obszaru MAŁOPOLANIE przyjmuje się: *Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie.*

Zgodnie z zasadą rozwoju społecznie wrażliwego priorytetem działań rozwojowych w wymiarze społecznym będzie wsparcie na rzecz poprawy jakości życia Małopolan i ich rodzin. Polityka prorodzinna obejmować będzie kompleksowe działania w różnych obszarach życia społeczno-gospodarczego – począwszy od dostępu do opieki zdrowotnej, opieki nad dzieckiem, wysokiej jakości edukacji, a także dóbr i usług kultury oraz pozostałej oferty czasu wolnego (rekreacyjnej i sportowej), poprzez możliwość uzyskania satysfakcjonującego zatrudnienia, ułatwiającego godzenie ról zawodowych i rodzinnych, na wsparciu finansowym i pomocy w trudnych sytuacjach życiowych kończąc.

W wymiarze społecznym rozwój zrównoważony oznacza rozwój świadomy demograficznie i odpowiedzialny społecznie, tzn. wprowadzający z jednej strony rozwiązania na rzecz łagodzenia zagrożeń związanych z procesami demograficznymi, z drugiej – dostosowujący kierunki interwencji do skutków tych zmian, w taki sposób, aby zapewnić włączenie w procesy rozwojowe wszystkich grup społecznych. Wyrównywanie szans rozwojowych jest kluczowe dla poprawy i zachowania spójności społecznej. Pozostawianie narastających dysproporcji prowadzi bowiem do „wypchnięcia” niektórych grup z procesów rozwojowych, co w konsekwencji utrwała ich ubożenie oraz wykluczenie społeczne⁵.

Głównymi kierunkami polityki rozwoju są:

1. Małopolskie rodziny
2. Opieka zdrowotna
3. Bezpieczeństwo
4. Sport i rekreacja
5. Kultura i dziedzictwo
6. Edukacja
7. Rynek pracy

Wśród przedsięwzięć strategicznych mających sprzyjać osiągnięciu celów wskazuje się:

- Rodzina w centrum,
- Małopolski Tele-Anioł 2.0,
- Cyfrowy Asystent,

⁵ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” - Część II: Strategia, s.13

- Rozwój systemu opieki zdrowotnej oraz działania profilaktyczne,
- Bezpieczna Małopolska,
- III Igrzyska Europejskie,
- Centrum Muzyki w Krakowie,
- Muzea domowe,
- Małopolskie dwory, zamki i ogrody – „zielona” odnowa i odbudowa zabytków oraz adaptacja dla nowych funkcji społeczno-gospodarczych,
- Wirtualne Muzea Małopolski,
- Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon,
- Małopolskie Laboratorium Wiedzy,
- Zawodowa Małopolska,
- Małopolski Dom Technologii,
- Małopolski pociąg do kariery,
- Pracujący – najlepsza inwestycja dla Małopolski⁶.

2. GOSPODARKA

Jako cel szczegółowy przyjęto: *Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.*

Konkurencyjność to pojemny, a jednocześnie kluczowy wymiar gospodarki podlegający, z punktu widzenia administracji regionalnej, interwencji, pomiarowi i ocenie. O wysokiej konkurencyjności można mówić jako o celu horyzontalnym regionalnej gospodarki, będącym agregatem szeregu celów strategicznych. Obszary składkowe konkurencyjności to z jednej strony zjawiska bądź wymiary, takie jak innowacyjność, przedsiębiorczość, cyfryzacja czy wyzwania środowiskowe, z drugiej konkretne sektory przemysłu i różnorodne usługi. Działania podjęte w tych obszarach pomyślane są jako stymulujące zdolność regionalnej gospodarki do reagowania na zmieniające się otoczenie i dostosowanie się do globalnych wyzwań.

Ich realizacja powinna być harmonijna i brać pod uwagę nadrzędny cel, jakim jest wzrost poziomu życia Małopolan⁷.

Głównymi kierunkami polityki rozwoju są:

1. Innowacyjność
2. Konkurencyjność i przedsiębiorczość

⁶ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” - Część II: Strategia, s.12

⁷ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” - Część II: Strategia, s.28

3. Turystyka
4. Transport
5. Cyfrowa Małopolska
6. Gospodarka o obiegu zamkniętym

Wśród przedsięwzięć strategicznych mających sprzyjać osiągnięciu celów wskazuje się:

- Małopolski Most Innowacji,
- SPIN – Małopolskie Centra Transferu Wiedzy,
- Centrum Business in Małopolska,
- Małopolska Przedsiębiorcza,
- Małopolska Giełda Rolna,
- Budowa zintegrowanej sieci tras rowerowych w Województwie Małopolskim,
- Małopolska Arena Przemysłu Spotkań,
- Małopolska – Centrum Turystyki Zrównoważonej,
- Drogi wojewódzkie dostosowane do wymogów UE,
- Budowa spójnej sieci połączeń kolejowych – aglomeracyjnych i regionalnych „SKA” i „MKR”,
- Inwestycje drogowe przyjazne środowisku,
- Rozwój małopolskiego systemu e-zdrowia,
- Cyfryzacja w administracji,
- GOZ dla przedsiębiorcy⁸.

3. KLIMAT I ŚRODOWISKO

Jako cel szczegółowy dla obszaru KLIMAT I ŚRODOWISKO przyjmuje się: *Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej.*

Kluczową ideą w zakresie polityki środowiskowej jest takie gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego, które zakłada również możliwość użytkowania tych zasobów przez przyszłe pokolenia.

Odpowiedzialnie prowadzona polityka rozwoju musi równolegle do realizacji programów zogniskowanych wokół rozwoju gospodarczego i społecznego, prowadzić działania na rzecz poprawy jakości życia i przestrzeni zamieszkania, czego nieodłącznym elementem jest dobry stan poszczególnych komponentów środowiska. Nie odchodząc od dalszej poprawy infrastruktury (jest jeszcze wiele zadań do wykonania), to zagadnienia środowiskowe stają się

⁸ Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” - Część II: Strategia, s.27

obecnie kluczowym wyzwaniem dla Małopolski. Podstawą wszelkich działań na rzecz środowiska jest świadomość mieszkańców i ich współdziałanie. Dlatego obok istotnej roli edukowania społeczeństwa na temat stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz wpływu na nie działalności człowieka, zarówno negatywnego, jak również pozytywnego, kluczowe zagadnienia strategiczne w obszarze środowiska przyrodniczego Małopolski to:

- dalsza intensyfikacja i podjęcie nowych działań na rzecz poprawy jakości powietrza, z uwzględnieniem działań zmierzających do neutralności klimatycznej, w tym rozwoju tzw. zielonej energii poprzez wspieranie inicjatywy w kierunku energooszczędnej gospodarki i rozwój energetyki opartej na alternatywnych źródłach energii,
- podjęcie kompleksowych działań zmierzających do ograniczenia zużycia energii, wody, minimalizacji powstawania odpadów,
- adaptacja do zmian klimatycznych, łagodzenie skutków tych zmian (częściowo związane z racjonalnym gospodarowaniem wodą w regionie, zielono-błękitną infrastrukturą, itp.),
- intensyfikacja działań ochronnych i kształtujących bioróżnorodność środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu Małopolski, jako kluczowego dobra – czynnika rozwoju gospodarczego.

Problematyka poprawy odporności środowiska na zmiany klimatyczne przejawiać się będzie w kierunkach działań we wszystkich podobszarach interwencji – powietrzu, wodach, energetyce, odpadach oraz bioróżnorodności, ochronie przyrody i krajobrazu. Do kwestii postępujących zmian klimatu należy podejść dwójako, poprzez ograniczenie zmian klimatycznych oraz poprzez adaptację do nich. W zakresie ograniczania zmian kluczowymi kwestiami są m. in.: redukcja emisji gazów cieplarnianych, w tym dwutlenku węgla, przechodzenie na odnawialne źródła energii, racjonalne gospodarowanie energią, rozwój niskoeemisyjnego i energooszczędnego transportu, a także nie mniej istotne zalesianie oraz zadrzewianie. W zakresie adaptacji kluczowe kwestie to m. in.: poprawa retencji, zwłaszcza retencja wód opadowych w miejscu, zwiększenie terenów zieleni oraz wszelkie działania poprawiające warunki aerosanitarne. Warto nadmienić, iż część z tych działań, jak np. zalesianie, tereny zielone czy wzrost wilgotności wynikające z poprawy retencji pełnią jednocześnie rolę i adaptacji i ograniczenia zmian klimatycznych.

Zrównoważony rozwój, w tym adaptacja do zmian klimatu staną się kluczowym paradygmatem w politykach rozwoju Województwa oraz poprawy jakości życia

mieszkańców. W ramach tych działań prowadzona będzie promocja Małopolski jako regionu aktywnie zaangażowanego w poprawę jakości środowiska przyrodniczego, kształtowania krajobrazu oraz edukującego w sprawach klimatycznych i ochrony zasobów wodnych, jak również udzielającego wsparcia i doradztwa dla samorządów lokalnych i innych podmiotów w zakresie działań prośrodowiskowych, w tym innowacyjnych⁹.

Głównymi kierunkami polityki rozwoju są:

1. Ograniczenie zmian klimatycznych
2. Gospodarowanie wodą
3. Bioróżnorodność i krajobraz
4. Edukacja ekologiczna

Wśród przedsięwzięć strategicznych mających sprzyjać osiągnięciu celów wskazuje się:

- Szkoły neutralne klimatycznie w Województwie Małopolskim
- Przyjazne klimatycznie budynki użyteczności publicznej
- Ekocentra – sieć centrów edukacji ekologicznej
- LIFE EkoMałopolska – działania na rzecz klimatu
- Ekodoradca w każdej gminie
- Małopolska Deszczówka¹⁰.

4. ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE ROZWOJEM

Jako cel szczegółowy dla obszaru ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE ROZWOJEM przyjmuje się: *System zarządzania strategicznego rozwojem dostosowany do wyzwań dekady 2020-2030.*

Zarządzanie strategiczne rozwojem z punktu widzenia władz samorządowych województwa zdefiniować można jako złożony, wielowątkowy i cykliczny proces, w którym Województwo przy udziale współdziałających podmiotów i partnerów formułuje celowe strategie, polityki, programy, strategiczne projekty oraz procedury i metody postępowania, następnie wdraża, koordynuje i monitoruje ich realizację, ocenia efekty oraz zależnie od wyników oceny i zmian w otoczeniu koryguje cele lub procesy realizacji w pożądanym sposób.

Zgodnie z dokumentem przyjętym przez Rząd RP (2018 rok) pt. *System zarządzania rozwojem Polski* Samorząd Województwa w tym systemie „pełni funkcję inicjująco-integracyjno-koordynacyjną w odniesieniu do rozwoju regionu. Jest odpowiedzialny

⁹ Tamże, s. 42

¹⁰ Tamże, s. 41

za programowanie działań rozwojowych regionu, budowanie sieci współpracy na szczeblu regionalnym, koordynowanie działań prorozwojowych realizowanych na terenie województwa oraz czuwanie nad przebiegiem procesów realizacji polityki regionalnej przez odpowiednie mechanizmy monitorowania i ewaluacji. Samorząd Województwa pełni również funkcję koordynującą dla działań i inwestycji planowanych w regionie o znaczeniu ponadlokalnym, w tym w obszarach funkcjonalnych”.

Mając na uwadze tak szeroki zakres odpowiedzialności Województwa, przy dużej dynamice i zmienności procesów społeczno-gospodarczych w otoczeniu, kluczową kwestią staje się adekwatność oraz zdolność adaptacyjna systemu zarządzania strategicznego rozwojem województwa w stosunku do pojawiających się potrzeb i stawianych zadań.

W nadchodzącej dekadzie dla Województwa kluczowe będzie doskonalenie systemu zarządzania strategicznego rozwojem w obrębie zadań i struktur własnych samorządu województwa oraz przesunięcie akcentu z postrzegania się w roli dysponenta środków na przyjęcie roli inicjatora, moderatora oraz uczestnika projektów rozwojowych. Samorząd Województwa będzie w większym stopniu aktywnie pozyskiwał zewnętrzne zasoby nie tylko z alokowanych na swój użytek źródeł oraz wchodził w rolę partnera w wielopoziomowych przedsięwzięciach na rzecz całego województwa czy jego wybranych, szczególnie tego wymagających obszarów.

Wyzwanie to oznacza m.in. potrzebę przemodelowania współpracy Samorządu Województwa z partnerami w regionie, a także wsparcia w budowaniu zdolności potencjalnych partnerów do udziału w tak aktywnie rozumianej polityce rozwoju¹¹.

Głównymi kierunkami polityki rozwoju są:

1. System zarządzania strategicznego rozwojem
2. Współpraca i partnerstwo
3. Promocja Małopolski

Wśród przedsięwzięć strategicznych mających sprzyjać osiągnięciu celów wskazuje się:

- Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
- Centrum Współpracy Regionalnej
- Budżet Obywatelski Województwa Małopolskiego
- Program współpracy z Polonią i Polakami za granicą¹²

¹¹ Tamże, s. 53

¹² Tamże, s. 52

5. ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE

Jako cel szczegółowy dla obszaru ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY TERYTORIALNIE przyjmuje się: *Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjalach.*

Mając na względzie założenia, które legły u podstaw europejskiej i krajowej polityki rozwoju regionalnego, należy spodziewać się, że interwencje publiczne podejmowane na szczeblu centralnym i regionalnym będą musiały być bardziej ukierunkowane na konkretne obszary wskazane w przestrzeni. Potrzeba większej koncentracji terytorialnej wybrzmiewa w szczególności z krajowych dokumentów strategicznych. W Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) interwencji ukierunkowanej terytorialnie odpowiada w całości cel II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Z kolei w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 wskazano, że podstawą nowego podejścia terytorialnego polityki rozwoju będzie lepsza identyfikacja cech poszczególnych obszarów kraju poprzez rozpoznanie ich zasobów endogenicznych, wyzwań i barier rozwojowych.

Zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego terytorialnie priorytetem działań podejmowanych przez Samorząd Województwa Małopolskiego w tym wymiarze będzie wsparcie na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców Małopolski, budowanie atrakcyjnej i konkurencyjnej gospodarki regionalnej oraz dbanie o ochronę i zasoby dziedzictwa kulturowego i środowiskowego regionu. Aby to osiągnąć, konieczne jest terytorialne dopasowanie polityki sektorowej. Niniejszy obszar ma więc na celu usystematyzowanie interwencji w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” i ukierunkowanie ich pod względem terytorialnym.

Interwencje wskazane w poszczególnych obszarach Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” łączą się ze sobą i wykazują wiele zależności. Działania podejmowane w jednym obszarze będą wywoływały mniejsze lub większe konsekwencje dla pozostałych. Interwencja wskazana w części Rozwój zrównoważony terytorialnie odnosi się więc do wcześniej prezentowanych obszarów tematycznych, stanowiąc w pewnym sensie osadzenie wskazanych w nich działań w przestrzeni. Działania te będą intensyfikowane w zależności od sytuacji w poszczególnych gminach, z uwzględnieniem wciąż utrzymującego się zróżnicowania wewnątrzregionalnego oraz celu, jakim jest poprawa spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym¹³.

Głównymi kierunkami polityki rozwoju są:

¹³ Tamże, s. 62

1. Ład przestrzenny
2. Wsparcie miast
3. Rozwój obszarów wiejskich
4. Spójność wewnątrzregionalna i dostępność

Wśród przedsięwzięć strategicznych mających sprzyjać osiągnięciu celów wskazuje się:

- Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze
- Miejskie Obszary Funkcjonalne (MOF)
- Obszar transformacji energetycznej – Małopolska Zachodnia
- Gminy zmarginalizowane (w tym obszary zagrożone trwałą marginalizacją)
- Miejscowości uzdrowiskowe
- Obszary prawnie chronione¹⁴.

System i narzędzia realizacji

Na system realizacji Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” składa się zestaw rozwiązań i narzędzi zarządczych i koordynacyjnych, programowych, finansowych i organizacyjnych oraz zasady horyzontalne, które będą miały zastosowanie przekrojowe na wszystkich płaszczyznach realizacji *Strategii*.

Katalog zasad horyzontalnych, które znajdą swoje odbicie bezpośrednio w systemie realizacji, monitorowania i ewaluacji *Strategii* obejmie zasady ustalone przez Sejmik Województwa Małopolskiego w odniesieniu do zasad i trybu prac nad aktualizacją *Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011–2020*:

ZASADA ROZWOJU SPOŁECZNIE WRAŻLIWEGO, zgodnie z którą głównymi beneficjentami rozwoju województwa będą wszyscy mieszkańcy Małopolski, zaś jego priorytetem będzie zagwarantowanie jak najlepszej jakości życia małopolskich rodzin. Interwencja publiczna opisana w *Strategii* nie może prowadzić do narastania dysproporcji społecznych, lecz powinna koncentrować się na ich wyrównywaniu.

ZASADA ROZWOJU TERYTORIALNIE ZRÓWNOWAŻONEGO, zgodnie z którą punktem odniesienia dla polityki rozwoju prowadzonej przez samorząd regionalny będzie cały obszar Małopolski. Zrównoważona terytorialnie polityka zakłada harmonijny rozwój całej Małopolski, przy wykorzystaniu potencjałów terytorialnych i likwidacji barier rozwojowych poszczególnych obszarów. Dzięki temu możliwe będzie zaplanowanie

¹⁴ Tamże, s. 61

skutecznej interwencji publicznej, która uwzględniając wewnątrzregionalne różnicowania, przyczyni się do rozwoju społeczno-gospodarczego całej Małopolski.

ZASADA ZINTEGROWANEGO PODEJŚCIA, zakładająca przygotowanie kompleksowej interwencji publicznej łączącej w sobie zróżnicowane typy działań (infrastrukturalnych i tzw. miękkich) oraz mobilizującej partnerów regionalnych Samorządu Województwa (jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, administrację rządową, uczelnie, organizacje pozarządowe) do podejmowania wspólnych działań na rzecz rozwoju Małopolski, przy jednoczesnym uwzględnieniu przestrzennego wymiaru interwencji opisanej w strategii rozwoju, co umożliwi skuteczniejsze wykorzystanie unikalnych potencjałów Małopolski oraz lepsze zaadresowanie problemów rozwojowych jej poszczególnych terytoriów.

ZASADA PARTNERSTWA, rozumiana jako sposób definiowania i uzgadniania wizji oraz celów rozwoju regionalnego w ramach otwartej debaty publicznej, przy aktywnej współpracy władz Samorządu Województwa z równoprawnie traktowanymi podmiotami reprezentującymi różnorodne środowiska oraz instytucje zaangażowane w działania wspierające rozwój regionu, w różnych jego wymiarach. Przy formułowaniu strategii rozwoju województwa i realizacji polityki jego rozwoju, Samorząd Województwa, zgodnie z zasadą wieloszczeblowego zarządzania, współpracuje w szczególności z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa oraz z samorządem gospodarczym i zawodowym, administracją rządową, organizacjami pozarządowymi, szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi, a także z innymi województwami. Współpraca z partnerami Samorządu Województwa prowadzona będzie w oparciu o ustalone formy i mechanizmy postępowania, w szczególności poprzez zapewnienie możliwości formułowania postulatów, wniosków i opinii, m.in. w ramach konferencji, warsztatów oraz spotkań, organizowanych z udziałem przedstawicieli środowisk, o których mowa powyżej. Kluczową rolę w tym procesie będą ograć Radni Województwa Małopolskiego.

ZASADA SPÓJNOŚCI Z CELAMI EUROPEJSKIEJ I KRAJOWEJ POLITYKI ROZWOJU, W TYM POLITYKI REGIONALNEJ, zgodnie z którą w polityce rozwoju uwzględnione zostaną cele rozwojowe zawarte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym i europejskim. W odniesieniu do poziomu krajowego, szczególna uwaga skoncentrowana zostanie na efektach prac dotyczących *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku)* oraz *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*. Z kolei w przypadku poziomu europejskiego analizowane będą ustalenia dotyczące zasad oraz budżetu polityki spójności po 2020 roku. Niniejsza zasada nie oznacza nadrzędności celów rozwojowych określonych na poziomie krajowym i europejskimi względem celów

wynikających ze specyficznych potencjałów i potrzeb rozwojowych zidentyfikowanych na poziomie regionalnym, lecz ich wzajemną komplementarność i niesprzeczność.

ZASADA AUTONOMII PROGRAMOWEJ STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA, rozumiana jako koncentracja na zdefiniowaniu kluczowych z punktu widzenia regionalnej społeczności celów rozwoju województwa oraz ich optymalnym powiązaniu ze specyficznymi potrzebami regionalnymi, wewnętrznym potencjałem i obszarami przewag konkurencyjnych regionu. Zasada ta oznacza, że strategia rozwoju województwa stanowi przede wszystkim wyraz aspiracji i dążeń regionalnej wspólnoty samorządowej do realizacji wynikających ze specyfiki Małopolski celów rozwojowych.

ZASADA DEFINIOWANIA DŁUGOFALOWYCH CELÓW POLITYKI ROZWOJU WOJEWÓDZTWA, oznaczająca, że interwencja publiczna opisana w strategii rozwoju województwa ukierunkowana będzie na osiągnięcie celów rozwojowych w długoterminowej perspektywie, dzięki czemu zapewniony zostanie stabilny i trwały rozwój społeczno-gospodarczy Małopolski.

ZASADA PROGRAMOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU OPARTEJ NA DOWODACH, przez co należy rozumieć podejście do planowania strategicznego, oparte na przeświadczeniu, że projektowanie działań w sferze publicznej powinno zostać poprzedzone oceną wpływu (skutków) tych działań na rozwój regionalny w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Dlatego też podstawą decyzji dotyczących kształtu interwencji publicznej w ramach realizowanej polityki rozwoju województwa winny być przede wszystkim wnikliwe i obiektywne analizy.

ZASADA OPERACJONALIZACJI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA, zgodnie z którą pracom nad formułowaniem każdej polityki winna towarzyszyć refleksja nad instrumentarium jej wdrażania, dzięki czemu możliwe będzie płynne przechodzenie od fazy planowania polityki rozwoju do fazy jej wdrażania.

Koordinacja realizacji *Strategii* odbywać się będzie w oparciu o podstawowe dokumenty zarządczo-koordynacyjne: *Plan Zarządzania Strategią* z systemem monitorowania i ewaluacji oraz *Małopolski Plan Inwestycyjny*, tak aby docelowo objąć cały system realizacyjny *Strategii* i wszystkie jej instrumenty w sposób syntetyczny i zintegrowany, tym samym wspomagając i ułatwiając Zarządowi Województwa i pozostałym interesariuszom strategiczne spojrzenie i zarządzanie całością spraw.

Głównym wyzwaniem będzie ściślejsze niż dotychczas powiązanie *Strategii Rozwoju Województwa* z budżetem Województwa oraz planami finansowymi jednostek, funduszy oraz

spółek kapitałowych, których Województwo jest uczestnikiem. Takie rozwiązanie, choć niewątpliwie trudne i bardzo wymagające na etapie planowania i wprowadzania, pozwoli na etapie realizacji na zintegrowaną bieżącą ocenę tego, czy i na ile priorytety ustalone w *Strategii* znajdują swoje odbicie w wydatkach budżetowych urzędu, jednostek oraz podmiotów powiązanych.

Wzmocnione zostaną funkcje analityczno-prognostyczne oraz strategiczne w urzędzie marszałkowskim, w tym wyprzedzająca koordynacja programowa planowanych i realizowanych działań.

W celu podniesienia zdolności struktur Samorządu Województwa do udziału w zarządzaniu strategicznym i sprawnej realizacji *Strategii* departamenty urzędu marszałkowskiego oraz jednostki będą wzmocniane jako centra wiedzy i kompetencji w przypisanych dziedzinach, m.in. poprzez planowe podnoszenie kompetencji, dowartościowanie zespołów ekspertów wewnętrznych i możliwie szerokie korzystanie z ich opinii¹⁵.

1.2. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WADOWICKIEGO NA LATA 2021 – 2027

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 to jeden z kluczowych dokumentów jednostki samorządu terytorialnego, pozwalających określać najistotniejsze kierunki rozwoju powiatu w średnio- i długoterminowej perspektywie. Stanowi narzędzie kompleksowej polityki rozwoju ujętej w strukturze dokumentu strategicznego. Mając na uwadze uzyskanie pozytywnych odpowiedzi na wyzwania rozwojowe, ujęto w niej najważniejsze zagadnienia z zakresu społecznego, gospodarczego i środowiskowego, przedstawiając jednocześnie drogę konieczną do pokonania w celu stawienia czoła przeszkodom.

Niniejszy dokument stanowi odpowiedź samorządu powiatowego na zmiany społeczno-gospodarcze wymagające nowego, rzeczowego spojrzenia na aspiracje, zasoby i perspektywy rozwoju. Jest również odpowiedzią na postulaty formułowane przez aktywnych mieszkańców i przedsiębiorców, zauważających potrzebę określenia nowej wizji rozwoju obszaru. Nie bez znaczenia są także nowe uwarunkowania prawne, determinujące dysponowanie strategią, gdy poprzednia traci aktualność.

Podstawowym założeniem w okresie budowania Strategii Rozwoju Powiatu Wadowickiego oraz jej wdrażania jest odniesienie do całości obszaru powiatu, do różnorodności lokalnych podmiotów życia gospodarczego i społecznego, do jednostek samorządów terytorialnych i ich

¹⁵ Tamże, s. 81-82

wielokierunkowej współpracy. Jest to podejście charakterystyczne dla obszarowego myślenia strategicznego, tj. ukierunkowanego na realizację projektów zintegrowanych i partnerskich, generujących wartość dodaną wspólnej pracy, w którym za rozwój powiatu odpowiedzialność ponoszą nie tylko władze samorządowe, ale także inne podmioty, w tym przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe i mieszkańcy.

W procesie zarządzania rozwojem strategia odgrywa rolę istotnego dokumentu kierunkowego, do którego odwołują się władze samorządowe, instytucje lokalne, partnerzy gospodarczy i społeczni dla realizacji zbieżnych inicjatyw, w tym pozyskiwania środków zewnętrznych.

Opracowanie i realizacja strategii to procesy nieustające. Od pierwszych miesięcy jej wdrażania prowadzony jest monitoring, który skutkuje zazwyczaj jej aktualizacją i dostosowaniem do zmieniającej się sytuacji¹⁶.

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 jest elementem systemu zarządzania rozwojem, który powstał w wyniku wielomiesięcznej pracy interdyscyplinarnej grupy – zespołu roboczego złożonego z pracowników Starostwa Powiatowego w Wadowicach, przedstawicieli jednostek organizacyjnych powiatu, a także powiatowych służb, inspekcji i straży oraz ekspertów zewnętrznych. Grupa oparła swoje działania na elementach diagnostycznych, wynikach analiz, informacjach zebranych podczas spotkań tematycznych i konsultacji ze społecznością lokalną. Założenia przyjęte w strategii zostały skorelowane z innymi dokumentami strategicznymi, a także dostosowane do uwarunkowań społeczno-gospodarczych, szeroko rozumianego potencjału obszaru oraz wyzwań wewnętrznych i zewnętrznych, jakie stają przed zarządzającymi rozwojem powiatu¹⁷.

Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021-2027 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, w tym:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategią Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” (projekt wg stanu prac w listopadzie 2020r.).

WIZJA

Powiat Wadowicki przyjazny mieszkańcom, bezpieczny, rozwijający się gospodarczo, turystycznie, w zgodzie ze środowiskiem naturalnym dzięki aktywnej, zintegrowanej

¹⁶ Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021 – 2027, s.3

¹⁷ Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego na lata 2021 – 2027, s.5

społeczności wspierającej się w realizacji celów, czerpiącej z dziedzictwa i zasobów lokalnych.

MISJA

Misją Powiatu Wadowickiego jest świadczenie najwyższej jakości usług publicznych, stanowiących gwarancję bezpieczeństwa publicznego i socjalnego, w celu dążenia do zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego, niosącego realne korzyści społeczności lokalnej.

W dokumencie wyodrębniono cztery obszary interwencji najistotniejsze dla dalszego rozwoju Powiatu Wadowickiego:

1. Kapitał ludzki i społeczny mieszkańców
2. Edukacja, gospodarka lokalna i rynek pracy
3. Bezpieczeństwo publiczne
4. Administracja publiczna

Zgodnie ze wskazanymi obszarami określono odpowiednio cztery cele strategiczne, ich cele operacyjne oraz działania.

Kapitał ludzki i społeczny mieszkańców

Celem strategicznym jest - *Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego mieszkańców*. Pierwszy cel operacyjny to zwiększenie wpływu mieszkańców na życie publiczne. Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę partycypacji społeczności lokalnej w rozwoju obszaru. Wynika z obserwowanych braków dostatecznego wsparcia organizacji pozarządowych w ich działalności pożytku publicznego. Jednocześnie ukazuje konieczność stałego pobudzania środowiska NGO i lokalnych liderów, wskazując na przedstawiane przez nich a możliwe do powielania dobre praktyki.

W tym zakresie działania ukierunkowane zostaną na:

- wsparcie mieszkańców w realizacji inicjatyw oddolnych,
- wsparcie organizacji pozarządowych (NGO),
- wzmocnienie mechanizmu partycypacji społecznej,
- wsparcie lokalnych liderów.

Powyższe działania realizowane będą przez podmioty t.j.: Powiat, Gminy (przy współpracy partnerskiej z Instytucjami kultury, z mieszkańcami, NGO, Szkołami), Instytucje kultury i sportu.

Kolejny cel operacyjny skupia się na aktywizacji mieszkańców i integracji międzypokoleniowej. Działające na terenie powiatu wadowickiego instytucje kultury organizacje pozarządowe oferują różnorodny sposób spędzania wolnego czasu, jednakże efektem badań i konsultacji jest stwierdzona potrzeba dalszego zachęcania mieszkańców do udziału w życiu społecznym.

Tutaj podjęte zostaną działania w kierunku:

- włączania społecznego seniorów,
- zmniejszenia wykluczenia cyfrowego,
- integracji międzypokoleniowej - zmniejszenie dystansu pokoleniowego,
- rozwoju wolontariatu,
- poszerzenia oferty czasu wolnego dla aktywnych mieszkańców w obszarach: kultury, sportu, rekreacji, rozwoju osobistego,
- wsparcia, rozwoju i promocji utalentowanych dzieci i młodzieży,
- wsparcia i promocji lokalnych artystów.

W działania te zaangażowani zostaną m. in.: Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu, przy *współpracy partnerskiej* z mieszkańcami i szkołami.

Następnie wśród celów operacyjnych wymienione zostało wzmocnienie integracji międzynarodowej – wymiana dobrych praktyk. Uczenie się od innych, szczególnie od osób, które zrealizowały już podobne działania, przynosi wymierne skutki w każdej dziedzinie życia. Korzystanie z dobrych praktyk jest rozwiązaniem rekomendowanym przez Unię Europejską w zakresie realizacji projektów dotyczących rozwoju obszarów.

Cel ten realizowany będzie poprzez:

- wymianę kulturową,
- rozwój oferty edukacyjnej w zakresie nauki języków obcych.

Podmiotami realizującymi będą: Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu, szkoły, przy *współpracy partnerskiej* z przedsiębiorcami.

Ostatni cel w tym obszarze to rozwój kultury i dziedzictwa lokalnego. Tak sformułowany cel operacyjny jest odpowiedzią na zidentyfikowane braki w zakresie kultury i dziedzictwa

lokalnego, zarówno od strony inwestycyjnej, jak i współpracy pozwalającej osiągnąć efekt synergii.

Tutaj wskazane zostały:

- rozwój bazy materialnej oraz infrastruktury kultury (instytucji kultury, bibliotek, muzeów, świetlic itp.),
- wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej mieszkańców (zachowanie, dokumentowanie, udostępnianie materiałów, danych, artefaktów),
- podnoszenie kwalifikacji kadr kultury,
- współpraca podmiotów działających w sferze kultury i dziedzictwa.

Zaangażowani w te działania zostaną: Powiat, Gminy, Instytucje kultury, NGO, szkoły oraz Instytucje kultury przy współpracy partnerskiej z NGO, szkołami.

Edukacja, gospodarka lokalna i rynek pracy

Celem strategicznym jest wzmocnienie edukacji, gospodarki lokalnej i rynku pracy. Tutaj wyróżnionych zostało pięć celów operacyjnych.

Pierwszym celem operacyjnym jest poprawa warunków i jakości kształcenia. Cel ten został sformułowany na bazie zidentyfikowanych potrzeb wsparcia jednostek oświatowych i podmiotów zajmujących się edukacją w dążeniu do kompleksowego przygotowania dzieci i młodzieży do samodzielnego i świadomego funkcjonowania w życiu dorosłym zarówno poprzez lepsze i bardziej nowoczesne warunki nauki, jak i zróżnicowaną, dostosowaną do predyspozycji ucznia ofertę edukacyjną.

Działania będą skierowane na:

- rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego zaplecza edukacyjnego, doposażenie szkolnictwa ponadpodstawowego i szkolnictwa specjalnego (szkoły podstawowe, szkoły branżowe i szkoły przysposabiające do pracy),
- rozwój nowoczesnego i konkurencyjnego szkolnictwa ponadpodstawowego ukierunkowanego na zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy,
- wzmocnienie doradztwa zawodowego,
- kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, rozwój kompetencji kluczowych ukierunkowanych w szczególności na rozwój lokalnego rynku pracy,
- poszerzenie oferty zajęć dodatkowych,

- wyrównywanie szans edukacyjnych, wzmocnienie edukacji nieformalnej.

Podmiotami realizującymi będą: Powiat, szkoły, NGO, Gminy przy współpracy partnerskiej z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB), przedsiębiorcy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPP), Gminy, szkoły, NGO przy współpracy partnerskiej z IOB.

Natomiast drugi cel operacyjny - wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu realizowany będzie poprzez:

- przygotowanie terenów inwestycyjnych, w tym tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej,
- stworzenie systemu informacji i komunikacji dla inwestorów i przedsiębiorców,
- utworzenie centrów inwestycyjnych,
- podejmowanie inicjatyw w zakresie budowy drogi ekspresowej przebiegającej przez teren powiatu,
- podejmowanie inicjatyw w zakresie rewitalizacji linii kolejowych przebiegających przez teren powiatu.

W powyższe działania zaangażowani zostaną: Powiat, Gminy przy współpracy partnerskiej z przedsiębiorcami, IOB, PKP, NGO przy współpracy partnerskiej z przedsiębiorcami i IOB.

Kolejny cel operacyjny to wspieranie aktywności gospodarczej i przedsiębiorczości mieszkańców. Cel ten jest uzupełnieniem poprzedniego celu pod kątem wsparcia nieinwestycyjnego działań rozwojowych dla przedsiębiorców.

W ramach działań wskazano:

- wsparcie mikro i małych przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą – w zakresie informacji i szkoleń,
- wsparcie przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania środków finansowych na rozwój działalności (współpraca z podmiotami/instytucjami oferującymi zwrotne i bezzwrotne instrumenty finansowe),
- stworzenie i prowadzenie Centrum Obsługi Inwestora i Wsparcia Przedsiębiorczości (COliWP),
- wprowadzanie zachęt i ulg dla przedsiębiorców,
- powołanie Rady Przedsiębiorczości Powiatu Wadowickiego,
- promocja lokalnej przedsiębiorczości oraz społecznej odpowiedzialności biznesu,
- wspieranie działań proprzedsiębiorczych mieszkańców,

- utworzenie systemu informacji i komunikacji w zakresie przedsiębiorczości i edukacji oraz podjęcie działań ukierunkowanych na rozwój lokalnego rynku pracy.

Główni realizatorzy powyższych działań to: Powiat, Gminy, Powiatowy Urząd Pracy (PUP), COliWP (Centrum Obsługi Inwestora i Wsparcia Przedsiębiorczości), IOB, COliWP przy współpracy partnerskiej z IOB, Powiat przy współpracy partnerskiej z przedsiębiorcami, Rada Przedsiębiorczości przy współpracy partnerskiej z IOB, Szkoły, NGO, Gminy przy współpracy partnerskiej z Przedsiębiorcami.

Czwarty cel operacyjny wskazuje na rozwój turystyki i rekreacji. Powiat Wadowicki charakteryzuje się zróżnicowaną ofertą zagospodarowania czasu wolnego, w tym w zakresie turystyki poznawczej, religijnej, wypoczynkowej. Każda z gmin Powiatu posiada liczne walory bazujące zarówno na zasobach lokalnych, dziedzictwie kulturowym, przyrodniczym, jak i specjalnie utworzonych atrakcjach turystycznych. Nie bez znaczenia pozostaje rozwój przetwórstwa lokalnego, który określa turystykę kulinarną – mieszcząca się w dziale turystyki kulturowej – i stanowi znaczący i wciąż wzrastający aspekt wyboru miejsca wypoczynku turystów na całym świecie, a szczególnie w Europie.

Działania w tym obszarze przewidują:

- utworzenie i prowadzenie podmiotu współpracy w zakresie turystyki lokalnej,
- współpracę z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie pełnego wykorzystania dostępnej infrastruktury i rozwoju przedsiębiorczości,
- współpracę z podmiotami działającymi w obszarze zagospodarowania czasu wolnego w zakresie wypracowania kompleksowej oferty oraz wspólnej promocji i informacji,
- rozbudowę infrastruktury zagospodarowania czasu wolnego, w tym wypoczynkowej, noclegowej, kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej,
- stworzenie bazy ofert turystycznych powiatu,
- ponadlokalną promocję ofert spędzania czasu wolnego na terenie powiatu.

Instytucje wskazane do realizacji działań to: PWLT (proponowana nazwa Podmiotu Współpracy Turystyki Lokalnej), Powiat, Gminy, informacje turystyczne przy współpracy partnerskiej z podmiotami branży turystycznej, LGD przy współpracy partnerskiej z NGO, PWTL przy współpracy partnerskiej z Małopolską Organizacją Turystyczną (MOT), Polską Organizacją Turystyczną (POT), Województwem Małopolskim.

Ostatni cel operacyjny to wsparcie rolnictwa i przetwórstwa. Działania obejmą:

- rozwój i promocję produktów lokalnych, regionalnych, tradycyjnych i zdrowej żywności, w tym opracowanie spójnej strategii promocji,
- wsparcie rozwoju drobnego przetwórstwa rolno-spożywczego,
- organizację targów lokalnej żywności,
- wsparcie finansowe infrastruktury lokalnych targowisk.

Podmiotami realizującymi pozostaną: Lokalne Grupy Działania (LGD) z terenu powiatu, koła gospodyń wiejskich, rolnicy, Powiat, Gminy, ARiMR przy współpracy partnerskiej z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego (ODR), Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), ODR przy współpracy partnerskiej z lokalnymi przedsiębiorcami i przetwórcami, Kołami Gospodyń Wiejskich, LGD.

Bezpieczeństwo publiczne

Celem trzeciego ze wskazanych *obszarów interwencji* jest zwiększenie bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu wadowickiego. Obowiązek ochrony bezpieczeństwa publicznego spoczywa na wszystkich organach państwa, na całym społeczeństwie i obywatelach.

Cel strategiczny dąży do wzrostu poziomu bezpieczeństwa mieszkańców. Jednym z celów operacyjnych w tym obszarze będzie *poprawa funkcjonowania systemu bezpieczeństwa oraz rozwój infrastruktury służącej bezpieczeństwu publicznemu mieszkańców powiatu*.

Wśród działań założono:

- uruchomienie całodobowych posterunków policji w każdej gminie,
- zwiększenie liczby patroli policji - zwiększenie intensywności patrolowania,
- tworzenie warunków do poprawy bezpieczeństwa publicznego,
- podniesienie standardu infrastruktury w zakresie bezpieczeństwa,
- poprawę standardu publicznego transportu zbiorowego,
- poprawę bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
- zwiększenie liczby jednostek OSP włączonych do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
- utworzenie Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w nowej formule organizacyjnej – całodobowej stacjonarnej służby dyżurnej.

Do realizacji powyższych zadań włączone zostaną: Gminy przy współpracy partnerskiej z Komendą Powiatową Policji (KPP), Gminy przy współpracy partnerskiej z PKP, Gminy przy współpracy partnerskiej z przewoźnikami, Powiat, Gminy, Policja, Komenda Powiatowa

Policji (KPP), Państwowa Straż Pożarna (PSP), Służba Więzienna (SW), Straże Gminne/Miejskie przy współpracy partnerskiej z Gminami, OSP, OSP przy współpracy partnerskiej z Powiatem, PSP przy współpracy partnerskiej Skarbu Państwa, Powiat przy współpracy partnerskiej z powiatowymi służbami inspekcji PSP, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemio-logiczna (PSSE) w Wadowicach, Powiatowy Inspektorat Weterynarii (PIW), dostawcy energii.

Kolejny cel operacyjny skupia się na *poprawie jakości środowiska naturalnego* i jest odpowiedzią na zdiagnozowaną potrzebę ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska (w szczególności powietrza atmosferycznego, wód i gleby) oraz zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Działania obejmą:

- wzmocnienie gospodarki niskoemisyjnej,
- głęboką modernizację energetyczną w sektorze mieszkaniowym i publicznym, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii,
- rozbudowę mikroretencji – poprawę bilansu wód opadowych w celu niwelowania niekorzystnych, skutków okresów suszy,
- zwiększenie współczynnika ilości odpadów zbieranych selektywnie,
- zwiększenie współczynnika budynków objętych kanalizacją sanitarną.

Podmiotami realizującymi będą: Powiat, Gminy.

Jednym z ważniejszych celów operacyjnych w zakresie bezpieczeństwa publicznego jest *wzmocnienie systemu ochrony zdrowia*. Strategia Rozwoju Powiatu Wadowickiego powstała w trakcie obowiązywania stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Część nawiązująca do aktualnej sytuacji zagrożenia została ujęta w jednym z *Działań*, natomiast pozostałe dotyczą sytuacji i stanu służb ochrony zdrowia, niezależnie od pandemii.

Tutaj działania przewidują:

- stworzenie systemu zarządzania ochroną zdrowia w sytuacjach kryzysowych,
- inwestycje i doposażenie w sprzęt jednostek ochrony zdrowia,
- podnoszenie kompetencji, umiejętności personelu,
- wdrożenie efektywnego systemu zarządzania leczeniem oraz komunikacji z pacjentem,
- wzmocnienie potencjału ZZOZ w Wadowicach,
- rozbudowę systemu psychiatrii środowiskowej,

- rozbudowę systemu wsparcia psychiatrycznego i psychologicznego dla dzieci,
- utworzenie systemu opieki pacjentów chorych terminalnie,
- profilaktykę i ochronę zdrowia seniorów.

Realizatorzy: Gminy, Powiat, Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej (ZZOZ), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR), NGO, PSSE w Wadowicach, Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS), Domy Pomocy Społecznej (DPS), Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) przy współpracy partnerskiej z NGO, przedsiębiorcami w tym portalami lokalnymi.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych to następny cel operacyjny, który jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby środowiska, zarówno w zakresie aktywizacji i integracji, rozwoju wolontariatu oraz wspierania opiekunów osób zależnych, jak i likwidowania nadal istniejących barier architektonicznych w przestrzeni publicznej.

Wśród działań wymienia się:

- integrację społeczną osób niepełnosprawnych,
- aktywizację społeczną osób niepełnosprawnych,
- aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych,
- likwidowanie barier architektonicznych w przestrzeni publicznej,
- organizację wsparcia dla opiekunów osób zależnych,
- rozwój i promocję idei wolontariatu i włączenie wolontariuszy do pomocy osobom niepełnosprawnym,
- promowanie działań i twórczości osób niepełnosprawnych oraz upowszechnianie wiedzy wśród społeczności lokalnej w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

Działania realizowane będą przez: NGO, OPS, DPS, WTZ, ŚDS, jednostki oświatowe, centra wolontariatu przy współpracy partnerskiej z Powiatem, Gminami, przedsiębiorcami, portalami lokalnymi, Powiat, Gminy, NGO przy współpracy partnerskiej z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, dysponentami funduszy celowych, PUP, Spółdzielnie i Wspólnoty Mieszkaniowe, NGO przy współpracy partnerskiej z Samorządem Wojewódzkim, PFRON-em, jednostkami pośredniczącymi, PCPR przy współpracy partnerskiej z MRiPS, Samorządem Wojewódzkim, PFRON-em, Dysponentami funduszy celowych, jednostki oświatowe przy współpracy partnerskiej z portalami i mediami

lokalnymi, DPS, ŚDS, WTZ, Ośrodki kultury przy współpracy partnerskiej z Powiatem, Gminami, portalami i mediami lokalnymi.

Jeden z celów operacyjnych w tym obszarze wskazuje także na *rozwój systemu wsparcia niezbędnego do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz wsparcie osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i* jest ukierunkowany na tworzenie adekwatnej i odpowiadającej na potrzeby społeczne struktury jednostek działających w systemie pomocy społecznej.

Działania realizowane w tym celu to:

- podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych sprzyjających wzmocnieniu więzi rodzinnych oraz nauce radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze interwencji kryzysowej i przemocy w rodzinie,
- pomoc w przezwyciężeniu zjawiska bezdomności poprzez realizację programów wychodzenia z bezdomności, wspieranie działalności schronisk, mieszkań socjalnych,
- rozwijanie społecznej świadomości i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie,
- promocja rodzinnych form pieczy zastępczej oraz pozyskiwanie, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do tworzenia i realizacji zadań rodzinnej pieczy zastępczej,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej,
- rozwój form wsparcia dla dzieci i młodzieży (placówki wsparcia dziennego),
- rozwój dziennych ośrodków wsparcia dla seniorów.

Instytucje wskazane do realizacji zadań: Gminy, PCPR, Ośrodki Interwencji Kryzysowej (OIK), OPS, NGO, PPP, jednostki oświatowe, KPP, OPS przy współpracy partnerskiej z Powiatem, portalami lokalnymi i innymi mediami, parafiami, NGO.

Kolejny cel operacyjny to *wsparcie rozwoju organizacji społecznych i grup nieformalnych działających w obszarze działalności pożytku publicznego.*

Kierunek działań to:

- wsparcie w tworzeniu i rozwoju organizacji pozarządowych,
- aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi, koordynacja i wspieranie wspólnych działań,
- wsparcie w powstawaniu podmiotów ekonomii społecznej.

Podmioty realizujące: Powiat, Gminy, NGO, Gminy przy współpracy partnerskiej z IOB.

Istotnym celem operacyjnym jest również *zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa.* Tutaj wskazuje się:

- działania profilaktyczno-edukacyjne na rzecz poprawy bezpieczeństwa,
- profilaktykę prozdrowotną.

Działania realizowane będą przez: Powiat, Gminy, NGO, szkoły, Policja, PSP, OSP, OPS, GKRPA, PSSE w Wadowicach.

Przedostatnim celem w obszarze bezpieczeństwa publicznego jest *rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej umożliwiającej utrzymanie kondycji fizycznej oraz prowadzenie działań z zakresu profilaktyki zdrowotnej*. Badania w tym zakresie wykazały konieczność dostępu do niedopłatnej infrastruktury i zajęć, a także prowadzenie szeroko zakrojonych bezpłatnych akcji profilaktycznych.

Działania obejmą:

- rozbudowę infrastruktury sportowej związanej ze sportem indywidualnym, rodzinnym (np. pumtruck, skatepark, miejsca do jazdy na rolkach),
- rozbudowę infrastruktury sportowej związanej ze sportem zespołowym, rozgrywkami ligowymi.

Realizatorzy: Powiat, Gminy, NGO, Instytucje kultury, sportu przy współpracy partnerskiej z NGO, Klubami, Szkołami.

Ostatni cel operacyjny wskazuje na konieczność *wzmocnienia ochrony dobrostanu zwierząt*. Od kilkunastu lat obserwuje się wyraźny wzrost zainteresowania tematyką dobrostanu zwierząt. Przejawem tego zjawiska było wprowadzenie odpowiedniej legislacji w Unii Europejskiej. Tutaj w ramach działań założono realizację kampanii społecznych oraz możliwość pozyskiwania grantów na rzecz ochrony zwierząt oraz interwencje Powiatowego Inspektora ds. Ochrony Zwierząt przez podmioty realizujące: Gmina, Powiat, NGO, PIW.

Administracja publiczna

Obszar ten skupia się na wzmocnieniu potencjału i skuteczności administracji publicznej. Odpowiedni potencjał instytucjonalny pozwala jednostkom samorządu terytorialnego świadczyć usługi publiczne wysokiej jakości oraz efektywnie wspierać rozwój społeczno-gospodarczy wspólnot lokalnych. W związku z powyższym celem operacyjnym jest *doskonalenie jakości usług publicznych i sprawności administracyjnej*.

Działania będą skierowane na:

- podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji publicznej poprzez system szkoleń,

- wykorzystanie nowoczesnych narzędzi w celu podniesienia jakości obsługi mieszkańców i przedsiębiorców,
- rozwój e-usług publicznych oraz upowszechnianie elektronicznej obsługi ludności,
- rozwój systemów informatycznych oraz udostępniania cyfrowych baz danych,
- zwiększenie skuteczności działań wydziałów merytorycznych urzędu poprzez wdrożenie odpowiednich procedur,
- wprowadzenie systemu badania opinii publicznej wśród mieszkańców i przedsiębiorców Powiatu,
- przejrzystą i dostosowaną do odbiorcy komunikację z klientami urzędu.

Podmioty realizujące: Powiat, Jednostki organizacyjne.

1.3. REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2023

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia jest dokumentem o charakterze operacyjnym, który określa przedsięwzięcia jakie Samorząd Województwa Małopolskiego i instytucje działające na rzecz rynku pracy podejmują w celu rozwoju zasobów ludzkich w regionie. Plan jest tworzony i realizowany w ramach partnerstwa instytucji działających na rzecz rynku pracy w Małopolsce.

Przygotowanie Planu na lata kolejne jest uzależnione od rozliczenia planu za rok ubiegły (sprawozdawczość za rok 2023 sporządzona zostanie w I połowie 2024r., a następnie wraz z Planem na rok 2024 przedstawiona będzie Zarządowi Województwa Małopolskiego).

Działania podejmowane na rzecz wsparcia Małopolan na rynku pracy w roku 2023 są odpowiedzią na rekomendacje zawarte m.in. w Strategii Rozwoju Województwa „Małopolska 2030” oraz w programach strategicznych.

W ramach działań w obszarze rynku pracy w Małopolsce w 2023 roku, podobnie jak w roku poprzednim, wyodrębniono sześć priorytetów. Pierwszym z priorytetów jest Lepsze dostosowanie edukacji do potrzeb rynku pracy i wymagań nowoczesnej gospodarki. Tutaj zadania głównie skupiać się będą na upowszechnianiu wysokiej jakości doradztwa edukacyjno-zawodowego na każdym etapie życia oraz promocji uczenia się przez całe życie i edukacji ustawicznej, w tym w kierunku potwierdzania kompetencji zawodowych w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. W ramach priorytetu realizowane będą projekty mające na celu podwyższenie kompetencji osób dorosłych (mieszkających, pracujących lub uczących się na terenie Małopolski).

Jednostki odpowiedzialne za realizację działania: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, UJ w Krakowie – Centrum Ewaluacji i Analiz Polityk Publicznych UJ, Zespół Jednostek Edukacyjnych Województwa Małopolskiego w Gorlicach, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Krakowie, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Edukacji, Grodzki Urząd Pracy w Krakowie.

Działania w obszarze Priorytetu 1 przewidują objęcie wsparciem osoby bezrobotne, bierne zawodowo, osoby pracujące oraz osoby poniżej 30 roku życia. Uczestnicy objęcia zostaną doradztwem zawodowym, szkoleniami i innymi formami kształcenia.

Planowanymi rezultatami ma być uzyskanie kompetencji/kwalifikacji przez osoby objęte poszczególnymi programami oraz kontynuowanie zatrudnienia lub podjęcie pracy dzięki wsparciu. Zadania finansowane będą z Budżetu Państwa, Budżetu JST, EFS, Środków prywatnych, Programu ERASMUS+.

Priorytet 2 odnosi się do Wsparcia na rzecz uzyskania dobrej jakości zatrudnienia. Wsparcie w ramach zgłoszonych zadań obejmować będzie: aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy, wsparcie na rzecz zmiany zatrudnienia dające lepsze perspektywy rozwoju zawodowego. Ponadto prowadzone będą działania w obszarze kompleksowych rozwiązań sprzyjającym podejmowaniu przez cudzoziemców pracy długoterminowej, szczególnie z zawodach deficytowych oraz systemowych działań ułatwiających reemigrantom podejmowania aktywności zawodowej. Celem jest udzielenie pomocy mieszkańcom Małopolski w planowaniu rozwoju edukacyjnego, pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia i pracodawcom w pozyskaniu pracowników oraz zwiększenie poziomu zatrudnienia osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Działania przewidują również objęcie pomocą osoby powracające z zagranicy oraz kobiety powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem dziecka. W ramach Priorytetu 2 przyznawane będzie wsparcie w formie bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej, realizowane będą usługi doradztwa zawodowego, szkolenia i innych form kształcenia, pośrednictwa pracy. Przewidziano także działania wspierające rehabilitację umożliwiającą podjęcie pracy lub kontynuowanie zatrudnienia.

Odpowiedzialne za realizację działania zostają: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Powiatowe Urzędy Pracy, Agencje zatrudnienia, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

Zadania finansowane będą z Budżetu państwa, Budżetu JST, Funduszu Pracy, PFRON, środków prywatnych oraz EFS.

W ramach Priorytetu 3 realizowane będą Działania wspierające aktywizację społeczno-zawodową adresowane do pracodawców. Tutaj skupiono się na obszarze wdrażania rozwiązań z zakresu kształtowania przyjaznego, prozdrowotnego środowiska pracy, zwłaszcza w kontekście zagrożeń psychospołecznych oraz upowszechniania stosowania elastycznych form świadczenia pracy oraz wdrażania rozwiązań (organizacyjnych, technologicznych) umożliwiających rozwój pracy zdalnej. Działania ukierunkowane zostają także na zwiększanie skłonności pracodawców do inwestowania w aktualizacji wiedzy i rozwój kompetencji pracowników oraz na rzecz wspierania zatrudnienia, w szczególności osób z niepełnosprawnościami oraz osób powyżej 50 roku życia.

Rezultatem działań będzie uzyskanie kompetencji lub kwalifikacji przez osoby dorosłe (pracujące).

Jednostka odpowiedzialna: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, a zadanie finansowane będzie z Budżetu JST, EFS oraz środków prywatnych.

Priorytet 4 to Programy przekwalifikowania pracowników zagrożonych utratą pracy lub pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie. Jego celem jest pomoc w kontynuowaniu zatrudnienia lub podjęciu pracy. Tutaj przewidziano realizację projektów obejmujących kompleksowe wsparcie w zakresie diagnozy potrzeb, doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy, szkoleń, staży, dotacji na działalność gospodarczą oraz wsparcia psychologicznego, motywacyjnego.

Odpowiedzialność za realizację działania przyjmuje Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, a środki finansowe zapewnia Budżet Państwa, EFS i środki prywatne.

Kolejnym priorytetem jest Priorytet 5 – Doskonalenie i dostosowanie działań służb zatrudnienia do aktualnej sytuacji na rynku pracy, którego zadaniem jest realizacja badania „Barometr zawodów” oraz rozwój serwisu internetowego wspierającego badanie ogólnopolskie.

W ramach priorytetu 5 opracowane zostaną raporty wojewódzkie oraz raport ogólnopolski. Odpowiedzialnym za realizację zadania jest Wojewódzki Urząd Pracy, a działanie finansowane jest z Funduszu Pracy.

Ostatni Priorytet 6 Wsparcie na rynku pracy w związku z pandemią COVID-19 ma na celu utrzymanie miejsc pracy w branżach dotkniętych skutkami pandemii, tj. kosmetyczno-fryzjerskiej i turystyczno-gastronomicznej. Tutaj realizowane jest wsparcie rozwoju MŚP oraz nabycie lub wzrost wiedzy i umiejętności ich pracowników. Jednostką odpowiedzialną

za realizację zadania jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie. Zadania finansowane będą z Budżetu Państwa, EFS oraz środków prywatnych.

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie i napływem obywateli tego kraju w Planie na rok 2023 zamieszczono informacje na temat wsparcia obywateli Ukrainy. Rozwiązania pomocowe ujęte zostały w dokumencie pn. „Pakiet rynku pracy” opracowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, stanowiący element projektu systemowego - Małopolskiej Tarczy Humanitarnej. W działaniach obejmujących wsparcie obywateli Ukrainy znalazły się m.in.: utworzenie punktów informacyjnych dla obywateli Ukrainy poszukujących pracy oraz pracodawców oferujących zatrudnienie, diagnoza pomocy potrzebnej przy uzyskaniu zatrudnienia, wsparcie w zakresie poruszania się po rynku pracy, doradztwo zawodowe, projekty umożliwiające aktywizację zawodową.

2. STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE WADOWICKIM W ROKU 2023

Poziom i stopa bezrobocia

Na koniec grudnia 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było 3023 bezrobotnych. Oznacza to, iż populacja bezrobotnych zwiększyła się w ciągu 12 miesięcy o 120 osób.

Porównując liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych na koniec stycznia 2023 r. ze stanem na koniec grudnia 2022 r. nastąpił wzrost o 121 osób, jednakże nie był to tak znaczący wzrost w porównaniu z przełomem roku 2019/2020, gdy odnotowano wzrost o 260 osób.

Tabela 1. Zmiany liczby bezrobotnych w latach 2019 - 2023

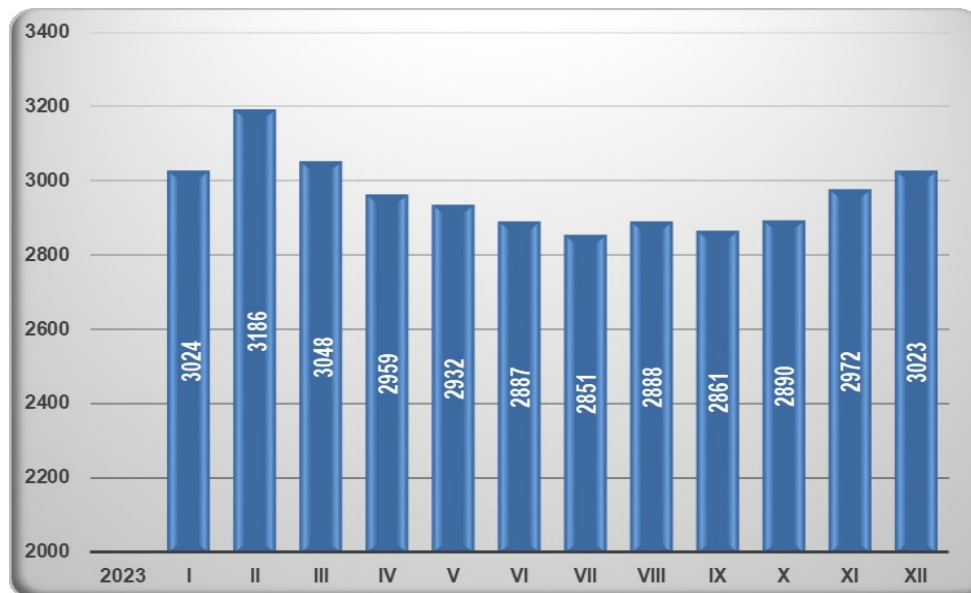
	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2019	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2020	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2021	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2022	Zm. w os.	Zm. w %	XII 2023
Ogółem	-247	-7,82	2913	1290	44,29	4203	1312	-31,21	2891	12	0,42	2903	120	4,13	3023
Kobiety	-189	-10,1	1681	634	37,72	2315	666	-28,76	1649	-68	-4,12	1581	-22	-1,39	1559
Mężczyźni	-58	-4,5	1232	656	53,25	1888	646	-34,21	1242	80	6,45	1322	142	10,74	1464

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analizując dane dotyczące zmian w liczbach zarejestrowanych na koniec poszczególnych miesięcy - od marca 2023 roku obserwujemy ciągły spadek liczby osób bezrobotnych. Największy spadek zauważamy w miesiącu marcu – o 138 osób. Zwiększenie liczby osób

bezrobotnych obserwujemy dopiero w miesiącu sierpniu 2023 r. – o 37 osób. Kolejne przyrosty odnotowujemy w miesiącach: październik, listopad i grudzień – odpowiednio po 29 osób, 82 osoby i 51 osób. Przyrosty liczby osób bezrobotnych przedstawiono na poniższym wykresie (Wykres 1).

Wykres 1. Przyrost liczby bezrobotnych w końcu poszczególnych miesięcy 2023 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wzrost liczby osób bezrobotnych rejestrujących się w okresie jesienno – zimowym to typowe dla przełomu roku wahanie sytuacji na rynku pracy. Do ewidencji urzędu wracały osoby pracujące w charakterze pracowników sezonowych np. w budownictwie, transporcie, turystyce czy handlu. Inne osoby powracały do urzędów w wyniku zakończenia udziału w aktywnych formach pomocy.

Podstawowym miernikiem poziomu bezrobocia jest stopa bezrobocia. Jest to pokazywana w procentach relacja pomiędzy liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych, a liczbą osób aktywnych zawodowo.

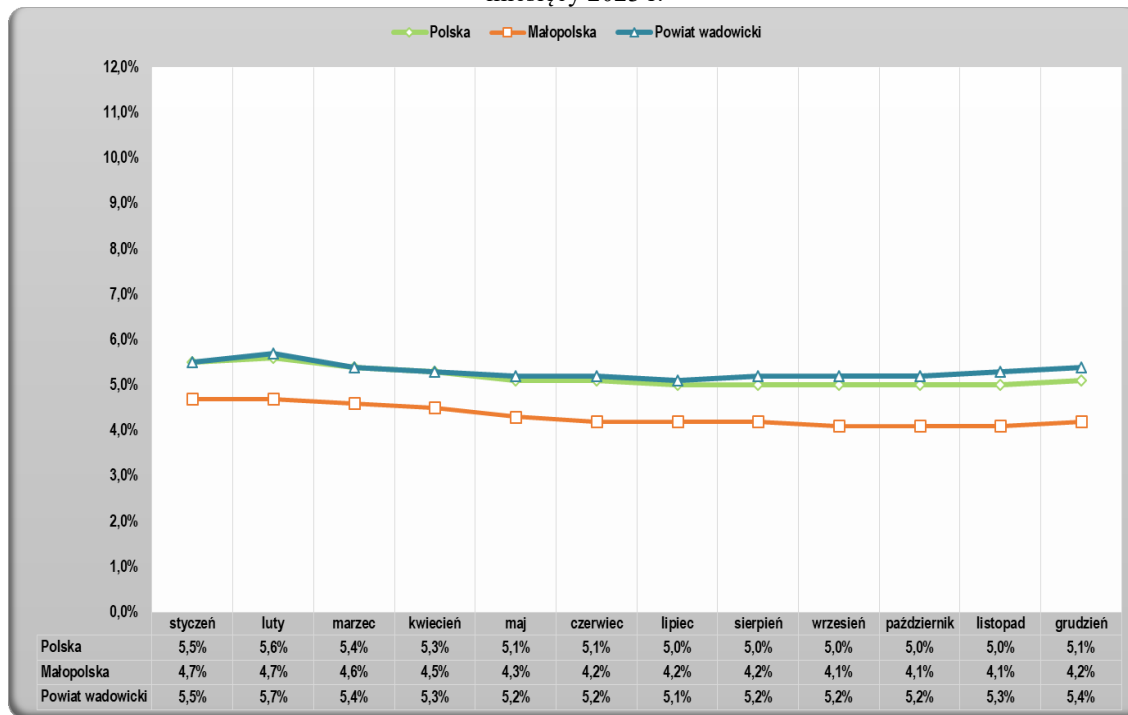
Stopa bezrobocia wynosiła na koniec grudnia 2023 r. :

- 5,4 % w powiecie wadowickim,
- 4,2 % w województwie małopolskim,
- 5,1 % w Polsce.

Główny Urząd Statystyczny we wrześniu i w październiku 2023 r. dokonał rewizji miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski ogółem, województw i powiatów dla grudnia 2022 r. oraz miesięcy od stycznia do sierpnia 2023 r. Rewizja uwzględnia ostateczne

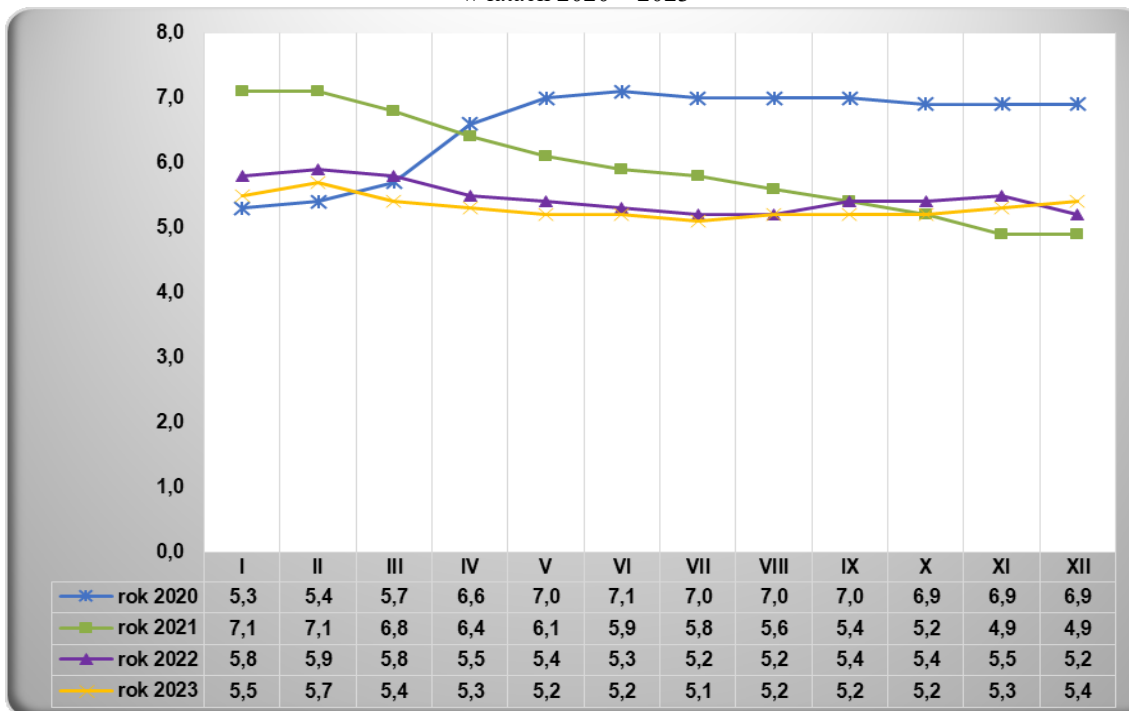
dane dotyczące liczby osób pracujących w gospodarce narodowej według faktycznego miejsca pracy, przygotowane na podstawie administracyjnych źródeł danych oraz kwartalnej i miesięcznej sprawozdawczości statystycznej podmiotów gospodarki narodowej.

Wykres 2. Stopa bezrobocia w Polsce, Małopolsce i Powiecie Wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy 2023 r.

Źródło: stat.gov.pl

Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy w latach 2020 – 2023

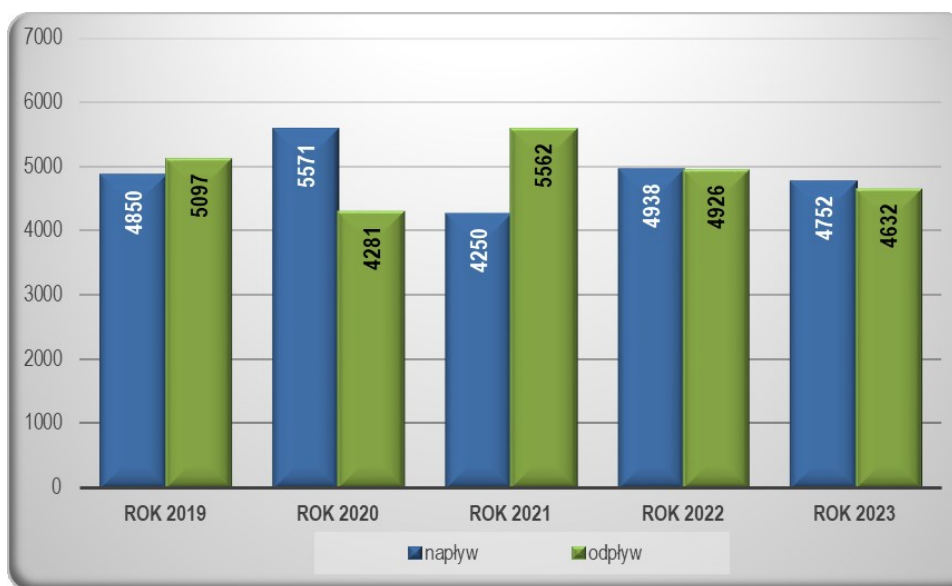
Źródło: stat.gov.pl

Zgodnie z przedstawionym powyżej wykresem od lipca ubiegłego roku obserwujemy wzrost stopy bezrobocia w powiecie wadowickim. Na koniec grudnia 2023 r. stopa bezrobocia w naszym powiecie wzrosła o 0,2 pkt. procentowego w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Dynamika bezrobocia w Powiecie Wadowickim

W 2023 roku mało korzystna pozostaje relacja pomiędzy liczbą rejestrujących się, a liczebnością wyrejestrowanych bezrobotnych. Różnica pomiędzy liczbą osób zarejestrowanych (napływ), a liczbą osób wyrejestrowanych (odpływ) wyniosła 120 osób.

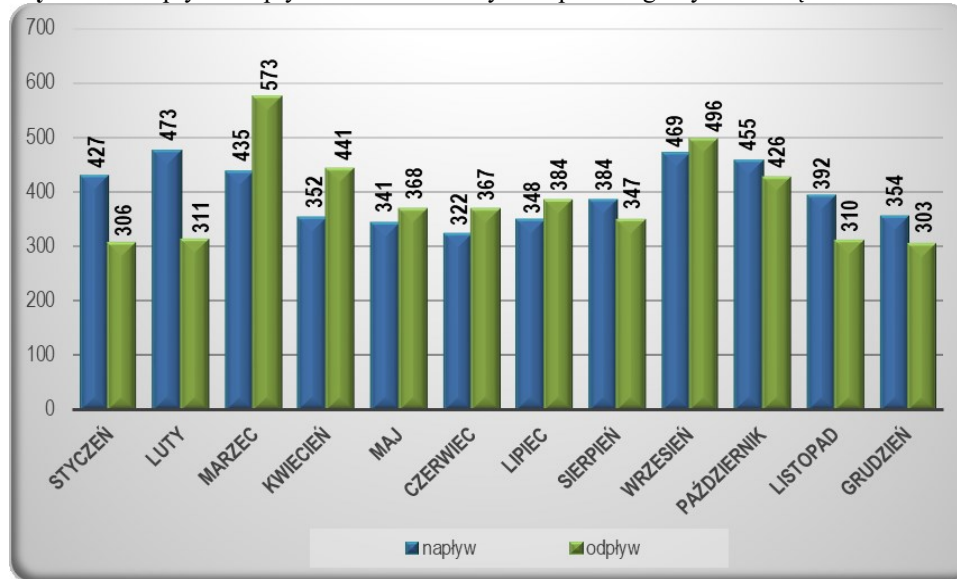
Wykres 4. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w latach 2019 – 2023

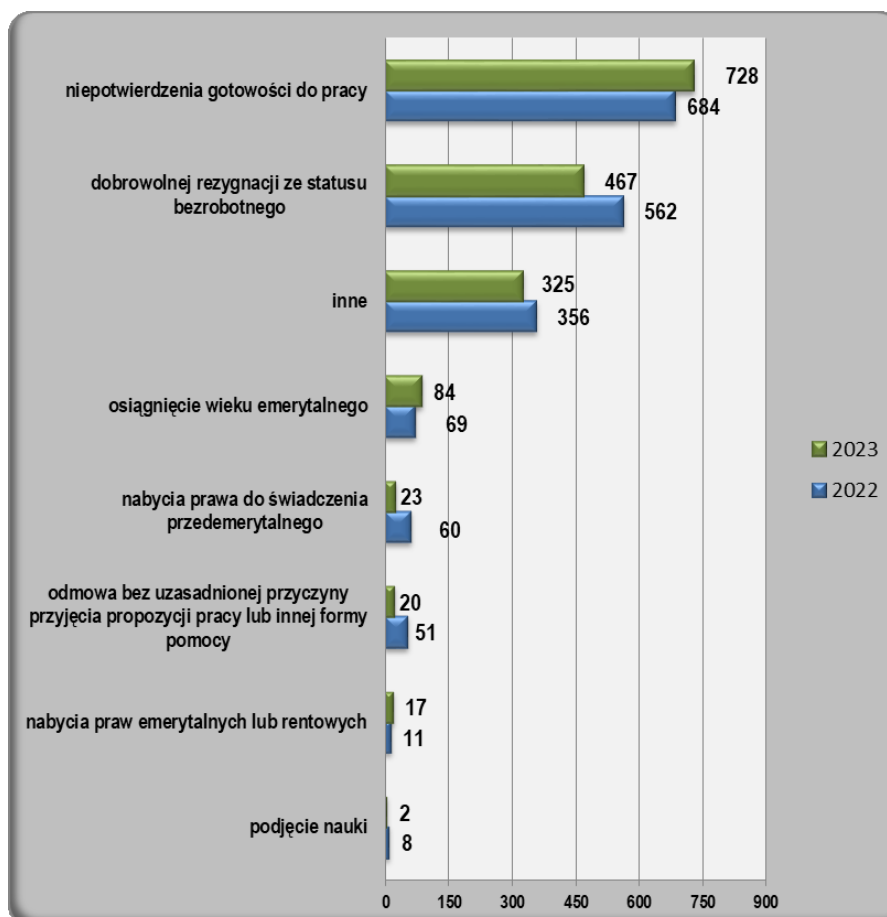
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowano łącznie 4752 osoby, tj. o 186 osób mniej niż rok wcześniej. Wraz ze zmniejszeniem napływu bezrobotnych w powiecie wadowickim w roku 2023 zaobserwować można zmniejszenie ich odpływu. W ubiegłym roku wyłączone z ewidencji zostały 4632 osoby, tj. o 294 mniej niż w roku 2022.

W miesiącu lutym 2023 roku miał miejsce największy napływ – 473 bezrobotnych. Najmniej bezrobotnych zarejestrowało się w miesiącu czerwcu tj. 322 osoby. Największy odpływ odnotowano w marcu - na poziomie 573 osób. Poziom napływu i odpływu bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2023 roku przedstawiono na Wykresie 5.

Wykres 5. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2023 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wykres 6. Przyczyny wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w latach 2022 – 2023 (bez podjęć pracy)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Spośród 46,32 osób bezrobotnych wyłączonych z ewidencji w 2023 roku, około 58,31% tj. 2701 osób wyłączono w związku z podjęciem zatrudnienia. W porównaniu z 2022 rokiem

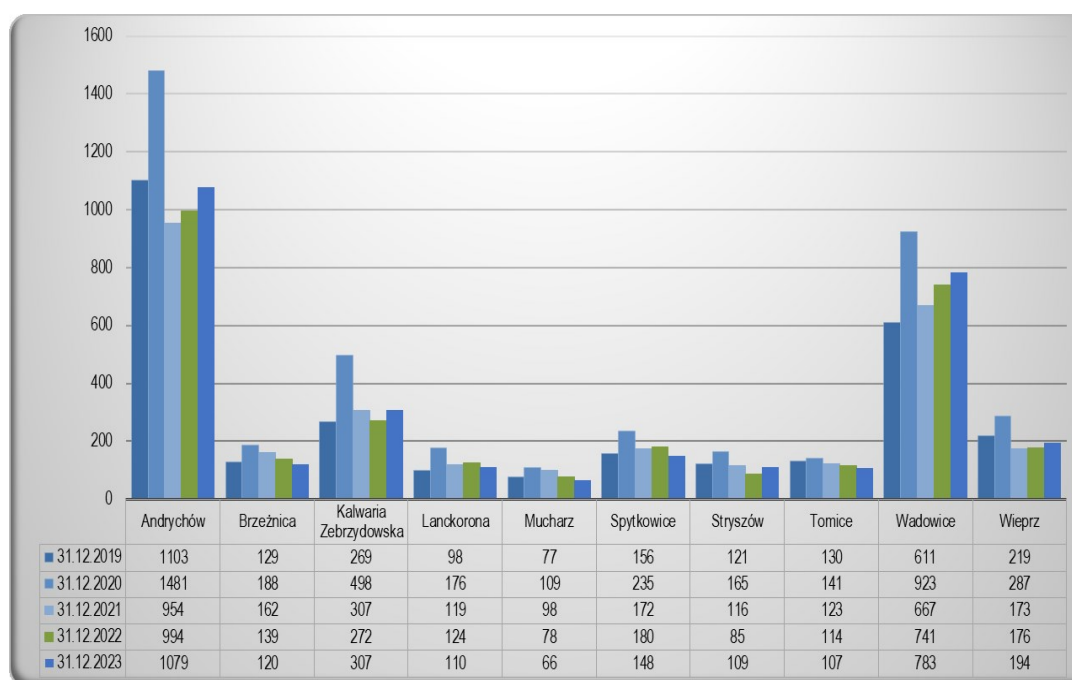
liczba ta zwiększyła się o 54 osoby. Przyglądając się bliżej czynnikom, które powodowały utratę statusu osoby bezrobotnej w 2023 roku najczęściej były to: niepotwierdzenia gotowości do pracy (728 osób), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (467 osób) oraz „inne” (325 osób - m.in. niezdolność do pracy wskutek choroby lub przebywania w zamkniętym ośrodku leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni, nie przedstawienie zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby, osoby skierowane na szkolenia lub staże organizowane przez inny podmiot). Na poniższym wykresie (Wykres 6) przedstawiono przyczyny wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w 2022 r. i 2023 r.

Bezrobocie w gminach powiatu wadowickiego

Wraz ze zwiększeniem liczby osób bezrobotnych pozostających w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy na koniec grudnia 2023 r.: obserwujemy wzrost procentowy bezrobotnych w 5 gminach powiatu wadowickiego oraz spadek procentowy również w 5 gminach w porównaniu z końcem 2022 r. Największe procentowe obniżenie odnotowujemy w gminie Spytkowice – spadek o 17,78%.

Najwyższy procentowy wzrost notujemy w gminach: Stryszów (o 28,24%), Kalwaria Zebrzydowska (o 12,87%), Wieprz (o 10,23%), Andrychów (o 8,55%) oraz gminie Wadowice (o 5,67%). Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu w latach 2019 – 2023 przedstawiono na poniższym wykresie (Wykres 7).

Wykres 7. Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu wadowickiego w latach 2019 - 2023 – stan na 31 grudnia

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

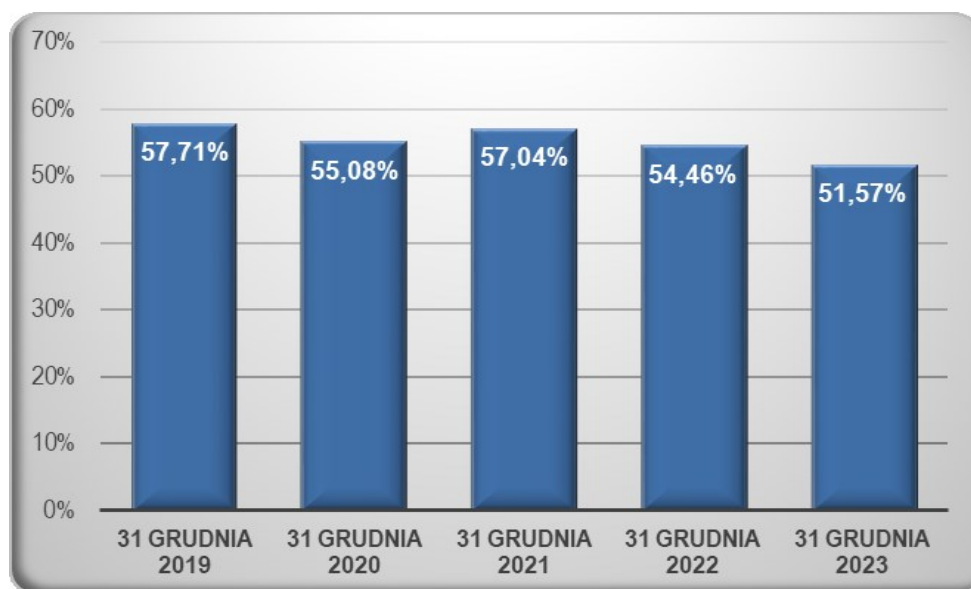
Analizując sytuację w poszczególnych gminach powiatu można zaobserwować, że najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkuje w gminie Andrychów, stan w dniu 31.12.2023 r. to 35,69% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie (1079 osób).

Najmniej osób bezrobotnych zamieszkuje tereny gmin: Mucharz – 2,18% (66 osób), Tomice – 3,54% (107 osób) oraz Stryszów – 3,61% (109 osób).

Sytuacja kobiet na rynku pracy powiatu wadowickiego

W powiecie wadowickim kobiety wciąż stanowią większość wśród osób pozostających bez pracy. Na koniec grudnia 2023 roku udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił w powiecie – 51,57%. Szczegółowy udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych przedstawia Wykres 8 oraz Tabela 2.

Wykres 8. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2019 - 2023 – stan na 31 grudnia

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

W porównaniu ze stanem z 31 grudnia 2022 roku liczba kobiet pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach na koniec grudnia 2023 r. zmalała o 22 osoby. Analizując dane pozyskane na koniec wyżej wskazanych okresów, nastąpił spadek udziału procentowego kobiet (o 2,89 pkt. proc.) w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Aktywność zawodowa kobiet jest niższa niż mężczyzn. Należy zwrócić uwagę, że kobietom poszukującym pierwszej pracy, czy też powracającym na rynek pracy po dłuższej przerwie trudniej jest znaleźć zatrudnienie. Na koniec 2023 roku procentowy udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogóle osób zarejestrowanych wyniósł 22,46%. Rok wcześniej grupa ta stanowiła 26,18%.

Tabela 2. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w latach 2019 – 2023

stan na 31.12.2019			stan na 31.12.2020			stan na 31.12.2021			stan na 31.12.2022			stan na 31.12.2023		
liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet	liczba bezrobotnych	liczba bezrobotnych kobiet	proc. udział bezrob. kobiet
2913	1681	57,71	4203	2315	55,08	2891	1649	57,04	2903	1581	54,46	3023	1559	51,57

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Struktura bezrobotnych

Kolejnym istotnym zagadnieniem niniejszej analizy jest charakterystyka struktury bezrobotnych według kryteriów, które decydują o wartości potencjalnego pracownika na rynku pracy, tj. wieku, wykształcenia, okresu pozostawania bez pracy.

Poniższa tabela (Tabela 3) przedstawia szczegółowo strukturę bezrobotnych uwzględniając wiek osób biernych zawodowo i ich procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych na przestrzeni lat 2019 – 2023. Przyglądając się danym liczbowym na koniec 2023 roku zauważyć można, że najwięcej osób pozostających bez pracy w powiecie wadowickim to osoby w wieku 35-44 lata (24,25%), a najmniej było osób w wieku 60 lat i więcej (6,32%).

Biorąc pod uwagę procentowy udział poszczególnych kategorii wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych zauważamy, że w ciągu 2023 roku zwiększeniu ulega procentowy udział w grupie wiekowej 18 – 24 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych. Na dzień 31 grudnia 2023 roku stanowili oni 16,24% ogółu bezrobotnych, a na koniec roku 2022 – 15,60%. Wraz ze wzrostem o 0,64 pkt. procentowego ich udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych zauważamy także ich wzrost liczbowy o 38 osób.

Tabela 3. Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2019 – 2023 – stan na dzień 31 grudnia.

Wiek	18 – 24		25 – 34		35 – 44		45 – 54		55 – 59		60 lat i więcej*		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2019	398	13,66	771	26,47	679	23,31	528	18,13	336	11,53	201	6,90	2913	100,0
2020	594	14,13	1153	27,43	954	22,70	824	19,61	436	10,37	242	5,76	4203	100,0
2021	350	12,11	728	25,18	681	23,56	556	19,23	366	12,66	210	7,26	2891	100,0

2022	453	15,60	645	22,22	670	23,08	610	21,01	334	11,51	191	6,58	2903	100,0
2023	491	16,24	676	22,36	733	24,25	604	19,98	328	10,85	191	6,32	3023	100,0

*do osiągnięcia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 24 oraz w art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Przyglądając się bliżej strukturze osób zarejestrowanych pod kątem wykształcenia w roku 2023 w powiecie wadowickim zauważamy zmniejszenie procentowego udziału w ogóle zarejestrowanych wśród osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe (-2,26%) oraz wyższe (-0,21%).

Porównując koniec 2023 roku z końcem 2022 roku wzrasta udział procentowy osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/branżowym (+1,12%), średnim ogólnokształcącym (+0,70) oraz gimnazjalnym/podstawowym i niższym (+0,65%). Strukturę osób bezrobotnych w powiecie według wykształcenia przedstawia Tabela 4.

Tabela 4. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w latach 2019 – 2023
– stan na dzień 31 grudnia.

Wykształcenie	gimnazjalne/ podstawowe i niższe		zasadnicze zawodowe/ branżowe		średnie ogólnokształcące		policealne i średnie zawodowe/ branżowe		wyższe		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2019	639	21,94	960	32,96	267	9,16	716	24,58	331	11,36	2913	100,0
2020	892	21,22	1439	34,24	407	9,68	1013	24,10	452	10,76	4203	100,0
2021	671	23,21	973	33,66	292	10,10	652	22,55	303	10,48	2891	100,0
2022	638	21,98	1026	35,34	289	9,95	656	22,60	294	10,13	2903	100,0
2023	684	22,63	1000	33,08	322	10,65	717	23,72	300	9,92	3023	100,0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Przedstawiona struktura bezrobotnych w powiecie wadowickim według wykształcenia ukazuje, że nadal najwięcej osób pozostających bez pracy na koniec grudnia 2023 roku jest w grupie z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym. Najmniej liczną w zasobach Urzędu pozostaje grupa osób z wykształceniem wyższym.

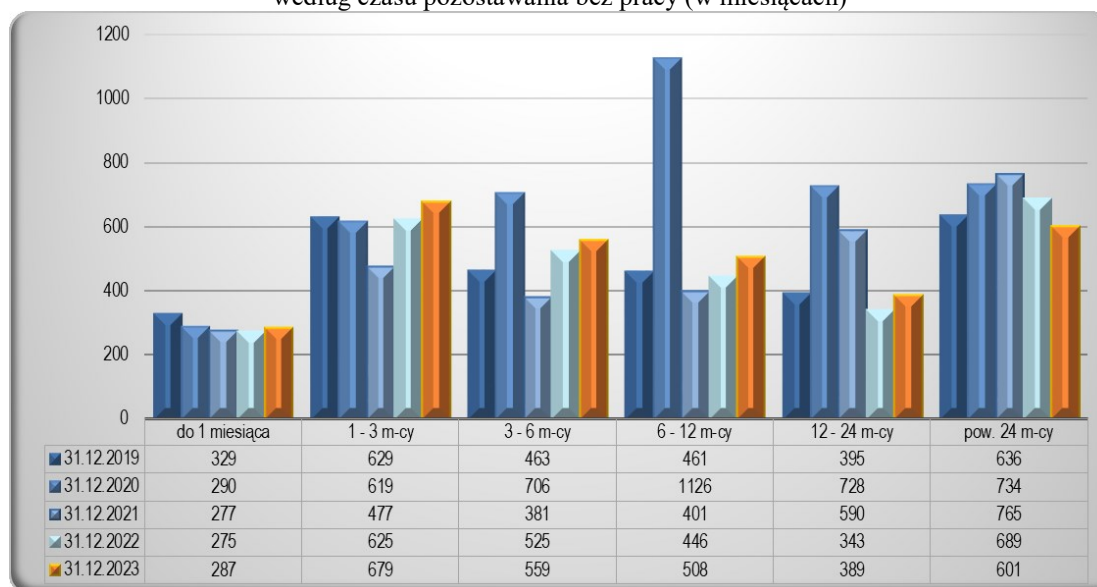
Omawiając strukturę osób bezrobotnych należy zwrócić szczególną uwagę na element czasu pozostawiania w rejestrze bezrobotnych. Im dłużej osoby pozostają bierne zawodowo, tym trudniej jest je zaktywizować i zmotywować do działania.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w latach 2019 – 2023 – stan na dzień 31 grudnia

Czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca		od 1 do 3 miesięcy		od 3 do 6 miesięcy		od 6 do 12 miesięcy		od 12 do 24 miesięcy		powyżej 24 miesięcy		Razem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
2019	329	11,29	629	21,59	463	15,90	461	15,83	395	13,56	636	21,83	2913	100,0
2020	290	6,90	619	14,73	706	16,80	1126	26,79	728	17,32	734	17,46	4203	100,0
2021	277	9,58	477	16,50	381	13,18	401	13,87	590	20,41	765	26,46	2891	100,0
2022	275	9,47	625	21,53	525	18,09	446	15,36	343	11,82	689	23,73	2903	100,0
2023	289	9,56	679	22,46	559	18,49	508	16,80	389	12,87	601	19,88	3023	100,0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Jak pokazuje Tabela 5, rok 2023 to przede wszystkim wzrost liczby osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach od 1 do 3 miesięcy. Na koniec roku 2023 liczba osób w tej grupie zwiększyła się i wyniosła 679 (wzrost o 54 osoby), co stanowiło 22,46% wszystkich bezrobotnych w powiecie, natomiast rok wcześniej stanowili oni 21,53% ogółu bezrobotnych.

Wykres 9. Struktura bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2019 – 2023 według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analizując dane uzyskane na koniec 2022 i 2023 roku obserwujemy obniżenie się zarówno procentowych, jak i liczbowych wielkości w grupie osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy. Na koniec roku 2023 w powiecie wadowickim liczba osób w kategorii powyżej 24 miesięcy zmalała o 88 osób i stanowiła 19,88% wszystkich bezrobotnych w powiecie.

Struktura osób bezrobotnych według wieku, płci i miejsca zamieszkania

Analizując dane zawarte w poniższej tabeli (Tabela 6) od 2019 roku obserwowaliśmy wahania w liczbie osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi. W 2019 roku udział grupy osób zamieszkałych na wsi w ogóle zarejestrowanych wyniósł 66,77% (1945 osób). 31 grudnia 2020 roku przynosi wzrost liczby osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi (o 886 osób) i rośnie ich procentowy udział w ogóle zarejestrowanych (o 0,59 pkt. proc.) osiągając poziom 67,36% tj. 2831 osób. W końcu 2021 roku wraz ze spadkiem liczby bezrobotnych maleje liczba osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi (1976) i stanowi 68,35% ogółu bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu. Koniec roku 2022 nadal przynosi tendencję spadkową w liczbach w porównaniu z końcem 2021 roku. Liczba osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi wynosi 1960 osób (mniej o 16 osób) i stanowi 67,52% ogółu zarejestrowanych (spadek o 0,83 pkt. proc.).

Tabela 6. Struktura osób bezrobotnych według wieku, płci i miejsca zamieszkania w latach 2019 – 2023

Kategorie	LATA				
	2019	2020	2021	2022	2023
18-24 lata					
mężczyźni	158	269	144	228	245
kobiety	240	325	206	225	246
zamieszkali na wsi	303	436	268	344	369
25-34 lata					
mężczyźni	232	386	218	226	272
kobiety	539	767	510	419	404
zamieszkali na wsi	543	809	506	458	473
35-44 lata					
mężczyźni	230	360	230	247	302
kobiety	449	594	451	423	431
zamieszkali na wsi	415	620	452	438	467
45-54 lata					
mężczyźni	248	405	248	271	286
kobiety	280	419	308	339	318
zamieszkali na wsi	340	528	357	375	374
55-59 lata					
mężczyźni	163	226	192	159	170
kobiety	173	210	174	175	158
zamieszkali na wsi	218	298	256	212	218
60 lat i więcej					
mężczyźni	201	242	210	191	189
kobiety	0	0	0	0	2
zamieszkali na wsi	126	140	137	133	130
OGÓŁEM zamieszkali na wsi:	1945	2831	1976	1960	2031

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Na koniec grudnia 2023 roku w rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach pozostawało 2031 osób zamieszkałych na wsi (67,19% ogółu zarejestrowanych). Odnotowujemy spadek (o 0,33 pkt. proc.) udziału w ogóle zarejestrowanych, jednak liczba osób zamieszkałych na wsi wzrasta o 71 osób. Z końcem 2023 roku najwięcej osób zarejestrowanych zamieszkałych na wsi notujemy w kategorii wiekowej 25 – 34 lat (473 osoby), a najmniej wśród osób 60 lat i więcej (130 osób).

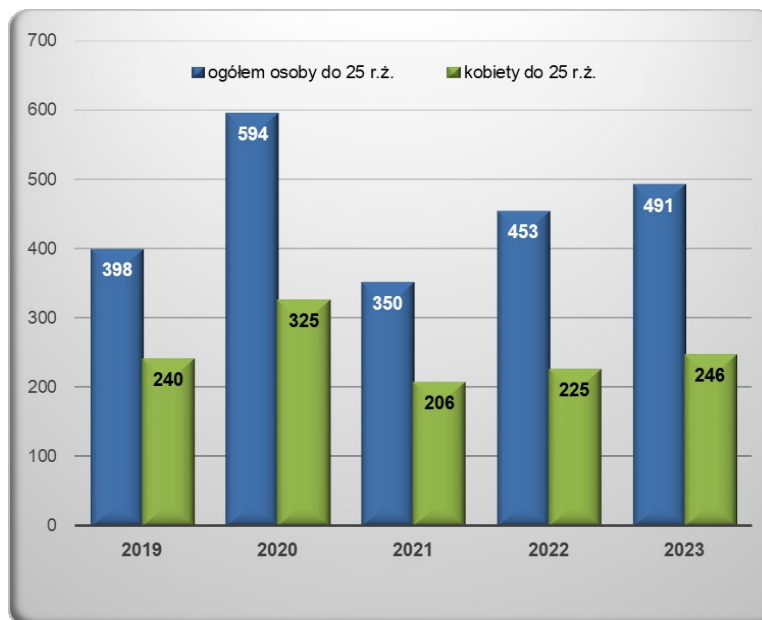
Szczególne zainteresowanie wciąż dotyczy problemu bezrobocia wśród osób młodych. Wiele osób wchodzących na rynek pracy spotyka się z barierami przy poszukiwaniu pracy. 31 grudnia 2023 roku grupa osób do 25 roku życia stanowiła 16,24% ogółu zarejestrowanych. Liczba ta zwiększyła się o 38 osób w porównaniu z rokiem 2022, gdy udział tej grupy osób kształtował się na poziomie niższym tj. 15,60%.

Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2019 – 2023 według płci

Osoby do 25 roku życia					
LATA	2019	2020	2021	2022	2023
Ogółem	398	594	350	453	491
w tym KOBIEТЫ	240	325	206	225	246

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wykres 10. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2019 - 2023 według płci

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Jak wynika z powyższej tabeli (Tabela 7) i wykresu (Wykres 10) problem bezrobocia wśród osób do 25 roku życia nadal występuje głównie wśród młodych kobiet. Na koniec 2023 roku procentowy udział bezrobotnych kobiet do 25 roku życia w ogóle osób do 25 roku życia zarejestrowanych w PUP wyniósł 50,10%.

3. DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA KWALIFIKACJE I UMIEJĘTNOŚCI W POWIECIE WADOWICKIM

Celem właściwego „dopasowania” oferty powiatowych urzędów pracy do potrzeb rynku pracy niezbędna jest stała obserwacja zmian dokonująca się w zapotrzebowaniu pracodawców na zawody i kompetencje. Trafna diagnoza i zdobycie odpowiednich kompetencji przez osoby poszukujące pracy może w znacznym stopniu skrócić proces poszukiwania zatrudnienia.

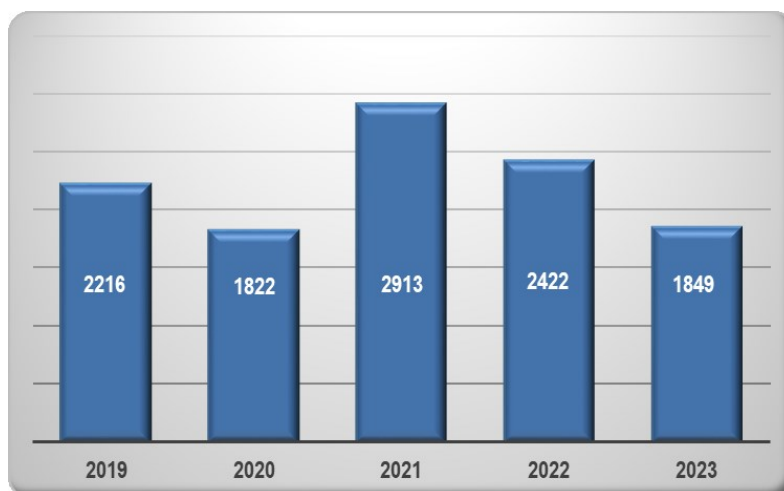
3.1. DIAGNOZA POPYTU ZGŁASZANEGO PRZEZ PRZEDSIĘBIORSTWA

Analiza ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych, informacji o wolnych miejscach pracy zamieszczanych w prasie i internecie, zgłoszenia pracodawców, organizacji pracodawców i organizacji związkowych

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach pozostawało 1849 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Wskazana suma wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej skorygowana została o liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, które pracodawcy anulowali.

Wahania w liczbie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wpływających do urzędu w okresie ostatnich pięciu lat przedstawiono na Wykresie 11.

Wykres 11. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w latach 2019- 2023

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Porównując wpływ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w roku 2023 z rokiem 2022, zaobserwować możemy zmniejszenie liczby – o 573 miejsca. Wraz ze spadkiem liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej obserwujemy zmniejszenie udziału wolnych miejsc pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia.

W porównaniu z 2022 rokiem, kiedy zatrudnienie subsydiowane osiągnęło poziom 38,15%, rok 2023 odnotował 27,75% udział.

Największy udział wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w ogólnej liczbie zgłoszonych miejsc mają następujące stanowiska:

- „522301” – Sprzedawca – 7,03%,
- „515303” – Robotnik gospodarczy – 2,70%,
- „941201” – Pomoc kuchenna – 2,70%,
- „432103” – Magazynier – 2,49%,
- „411003” – Pracownik biurowy – 2,16%,
- “411090” – Pozostali pracownicy obsługi biurowej – 1,95%,
- „411004” – Technik prac biurowych – 1,78%,
- „752205” – Stolarz – 1,78%,
- „911207” – Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką) – 1,78%,
- „931301” – Pomocniczy robotnik budowlany – 1,68%,
- „754903” – Pracownik produkcji – 1,62%.

Ponadto w 2023 roku pracodawcy zgłaszali zapotrzebowanie na:

- nauczycieli przedmiotu w szkole ponadpodstawowej, nauczycieli przedszkola, nauczycieli przedmiotu w szkole ponadpodstawowej, nauczycieli przedmiotów teoretycznych zawodowych,
- psychologów, pedagogów specjalnych, pielęgniarki,
- kierowców samochodu ciężarowego, kierowców samochodu dostawczego,
- kosmetyczki, fryzjerów, krawców,
- kucharzy, cukierników, obuwników, tapicerów, mechaników pojazdów samochodowych, stolarzy meblowych, spawaczy, elektryków,
- operatorów koparki i koparko-ładowarki, brukarzy, monterów ociepleń budynków, monterów instalacji i urządzeń sanitarnych, monterów sieci wodnych i kanalizacyjnych,
- kasjerów handlowych, doradców klienta, przedstawicieli handlowych,

- asystentów do spraw księgowości, księgowych, specjalistów ds. kadr.

Poniższa tabela przedstawia dane o wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, a tym samym preferowanych przez pracodawców zawodach, w których osoby poszukujące zatrudnienia na lokalnym rynku pracy mogłyby podejmować kształcenie lub doskonalić posiadane już umiejętności.

Tabela 8. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w roku 2023 - według zawodów

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2023 r.	Udział % w stosunku do wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych ogółem
1	522301	Sprzedawca*	130	7,03%
2	515303	Robotnik gospodarczy	50	2,70%
3	941201	Pomoc kuchenna	50	2,70%
4	432103	Magazynier	46	2,49%
5	411003	Pracownik biurowy	40	2,16%
6	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	36	1,95%
7	411004	Technik prac biurowych*	33	1,78%
8	752205	Stolarz*	33	1,78%
9	911207	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	33	1,78%
10	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	31	1,68%
11	754903	Pracownik produkcji	30	1,62%
12	753105	Krawiec*	28	1,51%
13	932101	Pakowacz ręczny	27	1,46%
14	233001	Nauczyciel przedmiotu w szkole ponadpodstawowej	25	1,35%
15	235919	Pedagog specjalny	23	1,24%
16	711104	Robotnik budowlany	23	1,24%
17	753402	Tapicer*	23	1,24%
18	621001	Drwal / pilarz drzew	22	1,19%
19	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	21	1,14%
20	234201	Nauczyciel przedszkola	20	1,08%
21	243302	Opiekun klienta	20	1,08%
22	263401	Psycholog	19	1,03%
23	751201	Cukiernik*	19	1,03%
24	332203	Przedstawiciel handlowy	18	0,97%
25	514101	Fryzjer*	17	0,92%
26	234102	Nauczyciel przedmiotu w szkole podstawowej	16	0,87%
27	514202	Kosmetyczka	16	0,87%
28	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	16	0,87%
29	512001	Kucharz*	15	0,81%
30	711205	Brokarz	15	0,81%
31	752308	Szlifierz materiałów drzewnych	15	0,81%
32	753602	Obuwnik*	15	0,81%
33	741103	Elektryk*	14	0,76%
34	753601	Cholewkarz	14	0,76%

35	232003	Nauczyciel przedmiotów teoretycznych zawodowych	13	0,70%
36	431101	Asystent do spraw księgowości	13	0,70%
37	752208	Stolarz meblowy	13	0,70%
38	751104	Rozbieracz-wykrawacz	12	0,65%
39	832202	Kierowca samochodu dostawczego	12	0,65%
40	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	12	0,65%
41	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	11	0,59%
42	541307	Pracownik ochrony fizycznej	11	0,59%
43	722314	Tokarz w metalu	11	0,59%
44	752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	11	0,59%
45	222101	Pielęgniarka	10	0,54%
46	523002	Kasjer handlowy	10	0,54%
47	524302	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	10	0,54%
48	962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	10	0,54%
49	342311	Animator rekreacji i organizacji czasu wolnego	9	0,49%
50	711290	Pozostali murarze i pokrewni	9	0,49%
51	712501	Monter / składacz okien	9	0,49%
52	911203	Pokojowa	9	0,49%
53	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	8	0,43%
54	243109	Specjalista sprzedaży internetowej	8	0,43%
55	323003	Biomasażysta	8	0,43%
56	325402	Technik masażysta*	8	0,43%
57	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	8	0,43%
58	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	8	0,43%
59	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	8	0,43%
60	235205	Nauczyciel osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagog)	7	0,38%
61	235908	Nauczyciel psycholog	7	0,38%
62	712301	Monter ociepleń budynków	7	0,38%
63	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7	0,38%
64	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	7	0,38%
65	721204	Spawacz	7	0,38%
66	741201	Elektromechanik*	7	0,38%
67	216304	Projektant wzornictwa przemysłowego	6	0,32%
68	232090	Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	6	0,32%
69	235301	Lektor języka obcego	6	0,32%
70	431102	Fakturzystka	6	0,32%
71	513101	Kelner*	6	0,32%
72	516502	Instruktor nauki jazdy	6	0,32%
73	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	6	0,32%
74	531107	Opiekunka w żłobku / klubie dziecięcym	6	0,32%
75	711202	Murarz	6	0,32%
76	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	6	0,32%
77	723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	6	0,32%
78	751290	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	6	0,32%
79	821902	Monter mebli	6	0,32%
80	834205	Operator koparki	6	0,32%
81	834206	Operator koparko-ładowarki	6	0,32%

82	932911	Pomocniczy robotnik przemysłowy	6	0,32%
83	235290	Pozostali nauczyciele pracujący z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	5	0,27%
84	242307	Specjalista do spraw kadr	5	0,27%
85	313190	Pozostali operatorzy urządzeń energetycznych	5	0,27%
86	325907	Terapeuta zajęciowy*	5	0,27%
87	331301	Księgowy	5	0,27%
88	422602	Recepcjonista	5	0,27%
89	531204	Asystent nauczyciela w szkole	5	0,27%
90	712101	Dekarz*	5	0,27%
91	712601	Hydraulik	5	0,27%
92	712905	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*	5	0,27%
93	722204	Ślusarz*	5	0,27%
94	751402	Przetwórca owoców i warzyw	5	0,27%
95	753403	Tapicer meblowy	5	0,27%
96	814209	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	5	0,27%
97	815301	Szwaczka maszynowa	5	0,27%
98	932901	Konserwator części / sprzętu	5	0,27%
99	932918	Pracownik pomocniczy stolarza*	5	0,27%
100	234190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	4	0,22%
101	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	4	0,22%
102	311219	Technik robót wykończeniowych w budownictwie*	4	0,22%
103	335203	Urzędnik podatkowy	4	0,22%
104	343302	Pracownik galerii / muzeum	4	0,22%
105	412001	Sekretarka	4	0,22%
106	712303	Tynkarz	4	0,22%
107	712614	Monter urządzeń energetyki odnawialnej	4	0,22%
108	712616	Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych	4	0,22%
109	712703	Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	4	0,22%
110	713201	Lakiernik	4	0,22%
111	732290	Pozostali drukarze	4	0,22%
112	751202	Dekorator wyrobów cukierniczych	4	0,22%
113	753202	Krojczy	4	0,22%
114	753690	Pozostali obuwnicy i pokrewni	4	0,22%
115	933309	Wagowy	4	0,22%
116	216690	Pozostali projektanci grafiki i multimediiów	3	0,16%
117	232001	Nauczyciel praktycznej nauki zawodu	3	0,16%
118	235912	Pedagog szkolny	3	0,16%
119	242217	Specjalista administracji publicznej	3	0,16%
120	242290	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	3	0,16%
121	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	3	0,16%
122	244001	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	3	0,16%
123	325101	Asystentka stomatologiczna*	3	0,16%
124	333107	Technik logistik*	3	0,16%
125	422101	Pracownik biura podróży	3	0,16%
126	524902	Doradca klienta	3	0,16%
127	611303	Ogrodnik*	3	0,16%
128	611306	Ogrodnik terenów zieleni	3	0,16%
129	711190	Pozostali monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3	0,16%

130	711501	Cieśla*	3	0,16%
131	712204	Posadzkarz	3	0,16%
132	712618	Monter sieci i instalacji sanitarnych*	3	0,16%
133	712906	Monter stolarki budowlanej*	3	0,16%
134	713202	Lakiernik proszkowy	3	0,16%
135	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	3	0,16%
136	722304	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	3	0,16%
137	723310	Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	3	0,16%
138	742190	Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	3	0,16%
139	751105	Rzeźnik-wędliniarz	3	0,16%
140	751204	Piekarz*	3	0,16%
141	752302	Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	3	0,16%
142	911202	Pałacz pieców zwykłych	3	0,16%
143	932905	Pomoc krawiecka	3	0,16%
144	932907	Pomocnik lakiernika	3	0,16%
145	961301	Robotnik oczyszczania miasta	3	0,16%
146	214109	Specjalista kontroli jakości	2	0,11%
147	216101	Architekt	2	0,11%
148	216503	Inżynier geodeta - geodezja inżyniersko-przemysłowa	2	0,11%
149	223101	Położna	2	0,11%
150	229903	Kosmetolog	2	0,11%
151	235203	Nauczyciel niewidomych i słabowidzących (tyflopadaagog)	2	0,11%
152	235917	Korepetytor	2	0,11%
153	235990	Pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,11%
154	241105	Specjalista do spraw rachunkowości podatkowej	2	0,11%
155	242108	Specjalista do spraw logistyki	2	0,11%
156	261901	Asystent prawny	2	0,11%
157	264104	Redaktor wydawniczy	2	0,11%
158	311101	Laborant chemiczny	2	0,11%
159	314102	Laborant biochemiczny	2	0,11%
160	321402	Technik dentystyczny*	2	0,11%
161	325905	Opiekunka dziecięca*	2	0,11%
162	325906	Ortoptystka*	2	0,11%
163	332101	Agent ubezpieczeniowy	2	0,11%
164	333190	Pozostali spedytorzy i pokrewni	2	0,11%
165	333990	Pozostali pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,11%
166	334302	Asystent dyrektora	2	0,11%
167	341205	Pracownik socjalny	2	0,11%
168	343203	Florysta*	2	0,11%
169	343301	Bibliotekarz	2	0,11%
170	351203	Technik informatyk*	2	0,11%
171	413201	Operator wprowadzania danych	2	0,11%
172	422401	Recepcjonista hotelowy	2	0,11%
173	432101	Ekspedient wypożyczalni	2	0,11%
174	441202	Kurier	2	0,11%
175	441590	Pozostali pracownicy działów kadr	2	0,11%
176	511304	Przewodnik turystyczny terenowy	2	0,11%

177	513201	Barista	2	0,11%
178	513202	Barman	2	0,11%
179	514203	Maniurzystka	2	0,11%
180	514290	Pozostałe kosmetyczki i pokrewni	2	0,11%
181	515102	Intendent	2	0,11%
182	522390	Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	2	0,11%
183	524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0,11%
184	532102	Opiekun medyczny*	2	0,11%
185	541306	Portier	2	0,11%
186	541317	Pracownik obsługi monitoringu	2	0,11%
187	711204	Murarz-tylnkarz*	2	0,11%
188	711502	Cieśla szalunkowy	2	0,11%
189	712202	Glazurnik	2	0,11%
190	712690	Pozostali hydraulicy i monterzy rurociągów	2	0,11%
191	713102	Malarz budowlany	2	0,11%
192	713208	Piaskarz	2	0,11%
193	721401	Monter bram	2	0,11%
194	721404	Monter konstrukcji stalowych	2	0,11%
195	722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	2	0,11%
196	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	2	0,11%
197	723105	Mechanik samochodów osobowych	2	0,11%
198	723315	Monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych	2	0,11%
199	731802	Dziewiarz	2	0,11%
200	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	2	0,11%
201	742208	Serwisant sprzętu komputerowego	2	0,11%
202	753190	Pozostali krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	2	0,11%
203	814390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2	0,11%
204	815201	Operator maszyn dziewiarskich	2	0,11%
205	816026	Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu	2	0,11%
206	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	2	0,11%
207	911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej*	2	0,11%
208	921401	Pomocniczy robotnik konserwacji terenów zieleni	2	0,11%
209	921501	Pomocniczy robotnik leśny	2	0,11%
210	931290	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2	0,11%
211	932908	Pomocnik mechanika	2	0,11%
212	933304	Robotnik magazynowy	2	0,11%
213	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	2	0,11%
214	962902	Dozorca	2	0,11%
215	962907	Pracownik obsługi hotelowej*	2	0,11%
216	121101	Główny księgowy	1	0,05%
217	121201	Kierownik działu kadr i płac	1	0,05%
218	121290	Pozostali kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1	0,05%
219	122102	Kierownik do spraw sprzedaży	1	0,05%
220	132103	Kierownik produkcji w przemyśle	1	0,05%
221	132301	Kierownik budowy	1	0,05%
222	132302	Kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego	1	0,05%
223	132390	Pozostali kierownicy do spraw budownictwa	1	0,05%
224	133001	Kierownik działu informatyki	1	0,05%
225	211301	Chemik	1	0,05%

226	214111	Główny technolog	1	0,05%
227	214303	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	1	0,05%
228	214931	Technolog – programista obrabiarek	1	0,05%
229	216601	Grafik komputerowy DTP	1	0,05%
230	229201	Fizjoterapeuta	1	0,05%
231	229402	Logopeda	1	0,05%
232	233090	Pozostali nauczyciele szkół ponadpodstawowych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	1	0,05%
233	234101	Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej	1	0,05%
234	235401	Nauczyciel muzyki w placówkach pozaszkolnych	1	0,05%
235	235910	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	1	0,05%
236	235921	Pedagog	1	0,05%
237	242116	Specjalista do spraw zarządzania	1	0,05%
238	242304	Doradca zawodowy	1	0,05%
239	243110	Specjalista do spraw mediów społecznościowych	1	0,05%
240	251401	Programista aplikacji	1	0,05%
241	262101	Archiwista	1	0,05%
242	311104	Technik geodeta*	1	0,05%
243	311201	Kosztorysant budowlany	1	0,05%
244	311303	Technik elektryk*	1	0,05%
245	311390	Pozostali technicy elektrycy	1	0,05%
246	311504	Technik mechanik*	1	0,05%
247	311514	Technik utrzymania ruchu	1	0,05%
248	311922	Technik technologii drewna*	1	0,05%
249	311937	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	1	0,05%
250	313205	Operator (maszynista) stacji pomp	1	0,05%
251	313904	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	1	0,05%
252	314101	Laborant mikrobiologiczny	1	0,05%
253	321301	Technik farmaceutyczny*	1	0,05%
254	325102	Higienistka stomatologiczna*	1	0,05%
255	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,05%
256	331403	Technik ekonomista*	1	0,05%
257	333105	Spedytor	1	0,05%
258	333404	Doradca do spraw rynku nieruchomości	1	0,05%
259	334306	Technik administracji*	1	0,05%
260	334402	Sekretarka medyczna	1	0,05%
261	341207	Asystent rodziny	1	0,05%
262	343101	Fotograf*	1	0,05%
263	343402	Szef kuchni (kuchmistrz)	1	0,05%
264	343901	Animator kultury	1	0,05%
265	352203	Technik telekomunikacji*	1	0,05%
266	421203	Pracownik kolektury	1	0,05%
267	422103	Technik obsługi turystycznej	1	0,05%
268	422502	Pracownik informacji turystycznej	1	0,05%
269	422603	Rejestratorka medyczna	1	0,05%
270	431190	Pozostali pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1	0,05%
271	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	1	0,05%
272	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,05%
273	512090	Pozostali kucharze	1	0,05%
274	514102	Fryzjer damski	1	0,05%
275	514103	Fryzjer męski (barber)	1	0,05%

276	515190	Pozostali pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1	0,05%
277	522305	Technik handlowiec*	1	0,05%
278	524601	Wydawca posiłków / bufetowy	1	0,05%
279	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	1	0,05%
280	541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	1	0,05%
281	611308	Ogrodnik - uprawa roślin ozdobnych	1	0,05%
282	711101	Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	1	0,05%
283	711301	Kamieniarz*	1	0,05%
284	711404	Zbrojarz	1	0,05%
285	711690	Pozostali robotnicy budowy dróg	1	0,05%
286	711905	Monter ogrodzeń	1	0,05%
287	711906	Monter konstrukcji targowo-wystawienniczych*	1	0,05%
288	712603	Monter instalacji gazowych	1	0,05%
289	713207	Malarz-lakiernik konstrukcji i wyrobów metalowych	1	0,05%
290	713301	Alpinista przemysłowy	1	0,05%
291	722317	Operator maszyn do produkcji wyrobów z metalu	1	0,05%
292	723302	Mechanik / konserwator urządzeń dźwignicowych	1	0,05%
293	723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	1	0,05%
294	723308	Mechanik maszyn rolniczych	1	0,05%
295	731402	Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	1	0,05%
296	731901	Pamiętkarz	1	0,05%
297	732206	Maszynista maszyn typograficznych	1	0,05%
298	732303	Introligator poligraficzny	1	0,05%
299	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	1	0,05%
300	741210	Elektromonter maszyn elektrycznych	1	0,05%
301	742201	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	1	0,05%
302	751107	Wędliniarz	1	0,05%
303	752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1	0,05%
304	752307	Strugacz drewna	1	0,05%
305	811406	Operator urządzeń do produkcji mas asfaltobetonowych	1	0,05%
306	811409	Szlifierz kamienia	1	0,05%
307	812203	Operator urządzeń do nakładania powłok galwanicznych	1	0,05%
308	813107	Operator urządzeń do ekstrakcji	1	0,05%
309	814104	Wulkanizator	1	0,05%
310	814208	Operator wtryskarki	1	0,05%
311	815501	Operator agregatów natryskowych	1	0,05%
312	815603	Operator urządzeń montażowych obuwia	1	0,05%
313	815702	Pracownik pralni chemicznej	1	0,05%
314	816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	1	0,05%
315	817201	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	1	0,05%
316	817290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1	0,05%
317	821302	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	1	0,05%
318	821906	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	1	0,05%
319	821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,05%
320	832203	Kierowca samochodu osobowego	1	0,05%

321	833101	Kierowca autobusu	1	0,05%
322	834202	Operator maszyn drogowych	1	0,05%
323	834204	Operator sprzętu ciężkiego	1	0,05%
324	834207	Operator ładowarki	1	0,05%
325	834390	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1	0,05%
326	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	1	0,05%
327	912103	Prasowaczka ręczna	1	0,05%
328	921201	Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	1	0,05%
329	931201	Grabarz	1	0,05%
330	931205	Pomocniczy robotnik drogowy	1	0,05%
331	932910	Pomocnik piekarza	1	0,05%
332	932912	Robotnik myjący części i zespoły	1	0,05%
333	933301	Ładowacz	1	0,05%
334	961102	Ładowacz nieczystości stałych	1	0,05%
335	961202	Sortowacz odpadów komunalnych	1	0,05%
336	962906	Woźny	1	0,05%

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Spośród 1849 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach 27,75% dotyczyło stanowisk subsydiowanych w ramach staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie-użytecznych oraz refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy. Najbardziej preferowanymi zawodami w ramach form subsydiowanych w 2023 roku były: robotnik gospodarczy, sprzedawca, magazynier, pozostali pracownicy obsługi biurowej, technik prac biurowych, pracownik biurowy, pomoc kuchenna, robotnik budowlany, pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką), asystent nauczyciela przedszkola, pakowacz ręczny, cukiernik.

Udział liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w ramach subsydiowanych form wsparcia w stosunku do liczby wolnych miejsc pracy ogółem w danym zawodzie przedstawiał się następująco:

Tabela 9. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w ramach subsydiowanych form wsparcia zgłoszone w roku 2023 - według zawodów

l.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY zgłoszonych w 2023 r. (bez subsydiów)	LICZBA MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ w ramach subsydiowanych form wsparcia zgłoszonych w 2023 r. subsydia	Udział % miejsc aktywizacji zawodowej w stosunku do wolnych miejsc pracy zgłoszonych ogółem w danym zawodzie
1	522301	Sprzedawca*	96	34	26,15%

2	941201	Pomoc kuchenna	35	15	30,00%
3	752205	Stolarz*	27	6	18,18%
4	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	27	4	12,90%
5	754903	Pracownik produkcji	25	5	16,67%
6	233001	Nauczyciel przedmiotu w szkole ponadpodstawowej	25	0	0,00%
7	753105	Krawiec*	24	4	14,29%
8	235919	Pedagog specjalny	23	0	0,00%
9	911207	Pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką)	21	12	36,36%
10	243302	Opiekun klienta	20	0	0,00%
11	753402	Tapicer*	19	4	17,39%
12	621001	Drwal / pilarz drzew	19	3	13,64%
13	263401	Psycholog	19	0	0,00%
14	432103	Magazynier	18	28	60,87%
15	411003	Pracownik biurowy	18	22	55,00%
16	932101	Pakowacz ręczny	18	9	33,33%
17	234201	Nauczyciel przedszkola	17	3	15,00%
18	234102	Nauczyciel przedmiotu w szkole podstawowej	16	0	0,00%
19	332203	Przedstawiciel handlowy	15	3	16,67%
20	752308	Szlifierz materiałów drzewnych	15	0	0,00%
21	514101	Fryzjer*	13	4	23,53%
22	741103	Elektryk*	13	1	7,14%
23	232003	Nauczyciel przedmiotów teoretycznych zawodowych	13	0	0,00%
24	711205	Brukarz	12	3	20,00%
25	753602	Obuwnik*	12	3	20,00%
26	753601	Cholewkarz	12	2	14,29%
27	751104	Rozbieracz-wykrawacz	12	0	0,00%
28	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	11	25	69,44%
29	751201	Cukiernik*	11	8	42,11%
30	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	11	5	31,25%
31	512001	Kucharz*	11	4	26,67%
32	832202	Kierowca samochodu dostawczego	11	1	8,33%
33	722314	Tokarz w metalu	11	0	0,00%
34	711104	Robotnik budowlany	10	13	56,52%
35	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	10	2	16,67%
36	752290	Pozostali stolarze meblowi i pokrewni	10	1	9,09%
37	222101	Pielęgniarka	10	0	0,00%
38	523002	Kasjer handlowy	10	0	0,00%
39	524302	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	10	0	0,00%
40	962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	10	0	0,00%
41	531202	Asystent nauczyciela przedszkola	9	12	57,14%
42	514202	Kosmetyczka	9	7	43,75%
43	752208	Stolarz meblowy	9	4	30,77%
44	411004	Technik prac biurowych*	8	25	75,76%
45	431101	Asystent do spraw księgowości	8	5	38,46%
46	342311	Animator rekreacji i organizacji czasu wolnego	8	1	11,11%
47	711290	Pozostali murarze i pokrewni	8	1	11,11%

48	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	8	0	0,00%
49	323003	Biomasażysta	8	0	0,00%
50	325402	Technik masażysta*	8	0	0,00%
51	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	8	0	0,00%
52	712501	Monter / składacz okien	7	2	22,22%
53	341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	7	1	12,50%
54	235205	Nauczyciel osób z niepełnosprawnością intelektualną (oligofrenopedagog)	7	0	0,00%
55	235908	Nauczyciel psycholog	7	0	0,00%
56	712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	7	0	0,00%
57	721204	Spawacz	7	0	0,00%
58	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	6	5	45,45%
59	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	6	1	14,29%
60	741201	Elektromechanik*	6	1	14,29%
61	216304	Projektant wzornictwa przemysłowego	6	0	0,00%
62	232090	Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	6	0	0,00%
63	516502	Instruktor nauki jazdy	6	0	0,00%
64	522302	Sprzedawca w branży mięsnej	6	0	0,00%
65	723304	Mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali	6	0	0,00%
66	834205	Operator koparki	6	0	0,00%
67	834206	Operator koparko-ładowarki	6	0	0,00%
68	932911	Pomocniczy robotnik przemysłowy	6	0	0,00%
69	911203	Pokojowa	5	4	44,44%
70	243109	Specjalista sprzedaży internetowej	5	3	37,50%
71	712990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5	3	37,50%
72	712301	Monter ociepleń budynków	5	2	28,57%
73	235301	Lektor języka obcego	5	1	16,67%
74	431102	Fakturzystka	5	1	16,67%
75	513101	Kelner*	5	1	16,67%
76	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	5	1	16,67%
77	751290	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	5	1	16,67%
78	235290	Pozostali nauczyciele pracujący z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	5	0	0,00%
79	242307	Specjalista do spraw kadr	5	0	0,00%
80	313190	Pozostali operatorzy urządzeń energetycznych	5	0	0,00%
81	325907	Terapeuta zajęciowy*	5	0	0,00%
82	712905	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie*	5	0	0,00%
83	932901	Konserwator części / sprzętu	5	0	0,00%
84	932918	Pracownik pomocniczy stolarza*	5	0	0,00%
85	541307	Pracownik ochrony fizycznej	4	7	63,64%
86	711202	Murarz	4	2	33,33%
87	712101	Dekarz*	4	1	20,00%
88	712601	Hydraulik	4	1	20,00%
89	753403	Tapicer meblowy	4	1	20,00%

90	814209	Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	4	1	20,00%
91	234190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	4	0	0,00%
92	412001	Sekretarka	4	0	0,00%
93	712614	Monter urządzeń energetyki odnawialnej	4	0	0,00%
94	713201	Lakiernik	4	0	0,00%
95	751202	Dekorator wyrobów cukierniczych	4	0	0,00%
96	753690	Pozostali obuwnicy i pokrewni	4	0	0,00%
97	933309	Wagowy	4	0	0,00%
98	515303	Robotnik gospodarczy	3	47	94,00%
99	531107	Opiekunka w żłobku / klubie dziecięcym	3	3	50,00%
100	422602	Recepcjonista	3	2	40,00%
101	722204	Ślusarz*	3	2	40,00%
102	311219	Technik robót wykończeniowych w budownictwie*	3	1	25,00%
103	343302	Pracownik galerii / muzeum	3	1	25,00%
104	712703	Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	3	1	25,00%
105	753202	Krojeży	3	1	25,00%
106	232001	Nauczyciel praktycznej nauki zawodu	3	0	0,00%
107	235912	Pedagog szkolny	3	0	0,00%
108	422101	Pracownik biura podróży	3	0	0,00%
109	711190	Pozostali monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	3	0	0,00%
110	711501	Cieśla*	3	0	0,00%
111	713202	Lakiernik proszkowy	3	0	0,00%
112	721290	Pozostali spawacze i pokrewni	3	0	0,00%
113	722304	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	3	0	0,00%
114	751204	Piekarz*	3	0	0,00%
115	752302	Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	3	0	0,00%
116	911202	Palacz pieców zwykłych	3	0	0,00%
117	932905	Pomoc krawiecka	3	0	0,00%
118	932907	Pomocnik lakiernika	3	0	0,00%
119	821902	Monter mebli	2	4	66,67%
120	331301	Księgowy	2	3	60,00%
121	815301	Szwaczka maszynowa	2	3	60,00%
122	732290	Pozostali drukarze	2	2	50,00%
123	216690	Pozostali projektanci grafiki i multimediów	2	1	33,33%
124	242290	Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	2	1	33,33%
125	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	2	1	33,33%
126	325101	Asystentka stomatologiczna*	2	1	33,33%
127	333107	Technik logistyk*	2	1	33,33%
128	524902	Doradca klienta	2	1	33,33%
129	611306	Ogrodnik terenów zieleni	2	1	33,33%
130	712204	Posadźkarz	2	1	33,33%
131	214109	Specjalista kontroli jakości	2	0	0,00%
132	216503	Inżynier geodeta - geodezja inżynieryjno-przemysłowa	2	0	0,00%
133	223101	Położna	2	0	0,00%
134	235203	Nauczyciel niewidomych i słabowidzących (tyflopadaagog)	2	0	0,00%

135	235990	Pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	2	0	0,00%
136	242108	Specjalista do spraw logistyki	2	0	0,00%
137	311101	Laborant chemiczny	2	0	0,00%
138	333190	Pozostali spedytorzy i pokrewni	2	0	0,00%
139	341205	Pracownik socjalny	2	0	0,00%
140	413201	Operator wprowadzania danych	2	0	0,00%
141	432101	Ekspedient wypożyczalni	2	0	0,00%
142	441202	Kurier	2	0	0,00%
143	511304	Przewodnik turystyczny terenowy	2	0	0,00%
144	515102	Intendent	2	0	0,00%
145	532102	Opiekun medyczny*	2	0	0,00%
146	541306	Portier	2	0	0,00%
147	711502	Cieśla szalunkowy	2	0	0,00%
148	712690	Pozostali hydraulicy i monterzy rurociągów	2	0	0,00%
149	713102	Malarz budowlany	2	0	0,00%
150	713208	Piaskarz	2	0	0,00%
151	721404	Monter konstrukcji stalowych	2	0	0,00%
152	722313	Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	2	0	0,00%
153	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	2	0	0,00%
154	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	2	0	0,00%
155	814390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2	0	0,00%
156	815201	Operator maszyn dziewiarskich	2	0	0,00%
157	816026	Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu	2	0	0,00%
158	833202	Kierowca ciągnika siodłowego	2	0	0,00%
159	931290	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	2	0	0,00%
160	933304	Robotnik magazynowy	2	0	0,00%
161	941101	Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	2	0	0,00%
162	962907	Pracownik obsługi hotelowej*	2	0	0,00%
163	531204	Asystent nauczyciela w szkole	1	4	80,00%
164	751402	Przetwórca owoców i warzyw	1	4	80,00%
165	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1	3	75,00%
166	712303	Tynkarz	1	3	75,00%
167	712616	Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych	1	3	75,00%
168	242217	Specjalista administracji publicznej	1	2	66,67%
169	244001	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	1	2	66,67%
170	611303	Ogrodnik*	1	2	66,67%
171	712906	Monter stolarki budowlanej*	1	2	66,67%
172	723310	Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	1	2	66,67%
173	742190	Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	1	2	66,67%
174	751105	Rzeźnik-wędliniarz	1	2	66,67%
175	216101	Architekt	1	1	50,00%
176	229903	Kosmetolog	1	1	50,00%
177	235917	Korepetytor	1	1	50,00%
178	241105	Specjalista do spraw rachunkowości podatkowej	1	1	50,00%
179	264104	Redaktor wydawniczy	1	1	50,00%

180	314102	Laborant biochemiczny	1	1	50,00%
181	321402	Technik dentystyczny*	1	1	50,00%
182	325905	Opiekunka dziecięca*	1	1	50,00%
183	325906	Ortoptystka*	1	1	50,00%
184	332101	Agent ubezpieczeniowy	1	1	50,00%
185	333990	Pozostali pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	50,00%
186	334302	Asystent dyrektora	1	1	50,00%
187	343203	Florysta*	1	1	50,00%
188	343301	Bibliotekarz	1	1	50,00%
189	351203	Technik informatyk*	1	1	50,00%
190	441590	Pozostali pracownicy działów kadr	1	1	50,00%
191	513201	Barista	1	1	50,00%
192	513202	Barman	1	1	50,00%
193	514203	Manikiurzystka	1	1	50,00%
194	514290	Pozostałe kosmetyczki i pokrewni	1	1	50,00%
195	522390	Pozostali sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1	1	50,00%
196	524990	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1	1	50,00%
197	712202	Głazurnik	1	1	50,00%
198	721401	Monter bram	1	1	50,00%
199	723315	Monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych	1	1	50,00%
200	731802	Dziewiarz	1	1	50,00%
201	742208	Serwisant sprzętu komputerowego	1	1	50,00%
202	753190	Pozostali krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1	1	50,00%
203	911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej*	1	1	50,00%
204	921401	Pomocniczy robotnik konserwacji terenów zieleni	1	1	50,00%
205	921501	Pomocniczy robotnik leśny	1	1	50,00%
206	962902	Dozorca	1	1	50,00%
207	121101	Główny księgowy	1	0	0,00%
208	121201	Kierownik działu kadr i płac	1	0	0,00%
209	121290	Pozostali kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1	0	0,00%
210	122102	Kierownik do spraw sprzedaży	1	0	0,00%
211	132103	Kierownik produkcji w przemyśle	1	0	0,00%
212	132301	Kierownik budowy	1	0	0,00%
213	132390	Pozostali kierownicy do spraw budownictwa	1	0	0,00%
214	133001	Kierownik działu informatyki	1	0	0,00%
215	214111	Główny technolog	1	0	0,00%
216	216601	Grafik komputerowy DTP	1	0	0,00%
217	229402	Logopeda	1	0	0,00%
218	233090	Pozostali nauczyciele szkół ponadpodstawowych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	1	0	0,00%
219	234101	Nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej	1	0	0,00%
220	235401	Nauczyciel muzyki w placówkach pozaszkolnych	1	0	0,00%
221	235910	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	1	0	0,00%
222	235921	Pedagog	1	0	0,00%
223	242304	Doradca zawodowy	1	0	0,00%
224	251401	Programista aplikacji	1	0	0,00%

225	311104	Technik geodeta*	1	0	0,00%
226	311201	Kosztorysant budowlany	1	0	0,00%
227	311303	Technik elektryk*	1	0	0,00%
228	311390	Pozostali technicy elektrycy	1	0	0,00%
229	311504	Technik mechanik*	1	0	0,00%
230	311514	Technik utrzymania ruchu	1	0	0,00%
231	311922	Technik technologii drewna*	1	0	0,00%
232	311937	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	1	0	0,00%
233	313205	Operator (maszynista) stacji pomp	1	0	0,00%
234	313904	Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	1	0	0,00%
235	314101	Laborant mikrobiologiczny	1	0	0,00%
236	325102	Higienistka stomatologiczna*	1	0	0,00%
237	325502	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0	0,00%
238	333404	Doradca do spraw rynku nieruchomości	1	0	0,00%
239	341207	Asystent rodziny	1	0	0,00%
240	343402	Szef kuchni (kuchmistrz)	1	0	0,00%
241	343901	Animator kultury	1	0	0,00%
242	421203	Pracownik kolektury	1	0	0,00%
243	422502	Pracownik informacji turystycznej	1	0	0,00%
244	431190	Pozostali pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1	0	0,00%
245	432190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	1	0	0,00%
246	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0,00%
247	514102	Fryzjer damski	1	0	0,00%
248	514103	Fryzjer męski (barber)	1	0	0,00%
249	522305	Technik handlowiec*	1	0	0,00%
250	524601	Wydawca posiłków / bufetowy	1	0	0,00%
251	531190	Pozostali opiekunowie dziecięcy	1	0	0,00%
252	611308	Ogrodnik - uprawa roślin ozdobnych	1	0	0,00%
253	711101	Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	1	0	0,00%
254	711301	Kamieniarz*	1	0	0,00%
255	711404	Zbrojarz	1	0	0,00%
256	711905	Monter ogrodzeń	1	0	0,00%
257	711906	Monter konstrukcji targowo-wystawienniczych*	1	0	0,00%
258	712603	Monter instalacji gazowych	1	0	0,00%
259	713207	Malarz-lakiernik konstrukcji i wyrobów metalowych	1	0	0,00%
260	713301	Alpinista przemysłowy	1	0	0,00%
261	722317	Operator maszyn do produkcji wyrobów z metalu	1	0	0,00%
262	723302	Mechanik / konserwator urządzeń dźwignicowych	1	0	0,00%
263	723303	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	1	0	0,00%
264	732206	Maszynista maszyn typograficznych	1	0	0,00%
265	732303	Introligator poligraficzny	1	0	0,00%
266	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	1	0	0,00%
267	741210	Elektromonter maszyn elektrycznych	1	0	0,00%
268	742201	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	1	0	0,00%

269	751107	Wędliniarz	1	0	0,00%
270	752190	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	1	0	0,00%
271	811406	Operator urządzeń do produkcji mas asfaltobetonowych	1	0	0,00%
272	812203	Operator urządzeń do nakładania powłok galwanicznych	1	0	0,00%
273	813107	Operator urządzeń do ekstrakcji	1	0	0,00%
274	814208	Operator wtryskarki	1	0	0,00%
275	815501	Operator agregatów natryskowych	1	0	0,00%
276	815603	Operator urządzeń montażowych obuwia	1	0	0,00%
277	815702	Pracownik pralni chemicznej	1	0	0,00%
278	816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	1	0	0,00%
279	817290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1	0	0,00%
280	821302	Monter elektronicznego wyposażenia maszyn i urządzeń	1	0	0,00%
281	821906	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	1	0	0,00%
282	821990	Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0,00%
283	832203	Kierowca samochodu osobowego	1	0	0,00%
284	833101	Kierowca autobusu	1	0	0,00%
285	834202	Operator maszyn drogowych	1	0	0,00%
286	834207	Operator ładowarki	1	0	0,00%
287	834390	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	1	0	0,00%
288	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	1	0	0,00%
289	912103	Prasowaczka ręczna	1	0	0,00%
290	921201	Pomocniczy robotnik w hodowli zwierząt	1	0	0,00%
291	931201	Grabarz	1	0	0,00%
292	931205	Pomocniczy robotnik drogowy	1	0	0,00%
293	932912	Robotnik myjący części i zespoły	1	0	0,00%
294	933301	Ładowacz	1	0	0,00%
295	961102	Ładowacz nieczystości stałych	1	0	0,00%
296	961202	Sortowacz odpadów komunalnych	1	0	0,00%
297	335203	Urzędnik podatkowy	0	4	100,00%
298	712618	Monter sieci i instalacji sanitarnych*	0	3	100,00%
299	961301	Robotnik oczyszczania miasta	0	3	100,00%
300	261901	Asystent prawny	0	2	100,00%
301	422401	Recepcjonista hotelowy	0	2	100,00%
302	541317	Pracownik obsługi monitoringu	0	2	100,00%
303	711204	Murarz-tylnkarz*	0	2	100,00%
304	723105	Mechanik samochodów osobowych	0	2	100,00%
305	932908	Pomocnik mechanika	0	2	100,00%
306	132302	Kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego	0	1	100,00%
307	211301	Chemik	0	1	100,00%
308	214303	Inżynier inżynierii środowiska - instalacje sanitarne	0	1	100,00%
309	214931	Technolog – programista obrabiarek	0	1	100,00%
310	229201	Fizjoterapeuta	0	1	100,00%
311	242116	Specjalista do spraw zarządzania	0	1	100,00%
312	243110	Specjalista do spraw mediów	0	1	100,00%

		społecznościowych			
313	262101	Archiwista	0	1	100,00%
314	321301	Technik farmaceutyczny*	0	1	100,00%
315	331403	Technik ekonomista*	0	1	100,00%
316	333105	Spedytor	0	1	100,00%
317	334306	Technik administracji*	0	1	100,00%
318	334402	Sekretarka medyczna	0	1	100,00%
319	343101	Fotograf*	0	1	100,00%
320	352203	Technik telekomunikacji*	0	1	100,00%
321	422103	Technik obsługi turystycznej	0	1	100,00%
322	422603	Rejestratorka medyczna	0	1	100,00%
323	512090	Pozostali kucharze	0	1	100,00%
324	515190	Pozostali pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0	1	100,00%
325	541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	0	1	100,00%
326	711690	Pozostali robotnicy budowy dróg	0	1	100,00%
327	723308	Mechanik maszyn rolniczych	0	1	100,00%
328	731402	Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	0	1	100,00%
329	731901	Pamiętkarz	0	1	100,00%
330	752307	Strugacz drewna	0	1	100,00%
331	811409	Szlifierz kamienia	0	1	100,00%
332	814104	Wulkanizator	0	1	100,00%
333	817201	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	0	1	100,00%
334	834204	Operator sprzętu ciężkiego	0	1	100,00%
335	932910	Pomocnik piekarza	0	1	100,00%
336	962906	Woźny	0	1	100,00%

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (bez form subsydiowanych) w 2023 roku pojawiało się w zawodach: sprzedawca, pomoc kuchenna, stolarz, pomocniczy robotnik budowlany, pracownik produkcji, nauczyciel przedmiotu w szkole ponadpodstawowej, krawiec, pedagog specjalny, pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką).

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach zaprosił pracodawców, organizacje pracodawców, organizacje związkowe do współpracy przy sporządzaniu listy zawodów i specjalności. Wysłano zaproszenia do 10 organizacji działających na terenie województwa małopolskiego i powiatu wadowickiego, nawiązano kontakty z lokalnymi pracodawcami oraz upowszechniono zaproszenie na stronie internetowej Urzędu oraz profilu na facebooku wraz z możliwością wypełnienia ankiety online. Otrzymano ogółem 56 zgłoszeń. Wśród ankietowanych znajdowało się 26 (46,43%) pracodawców/organizacji zatrudniających do 9 osób, 18 (32,14%) pracodawców/organizacji zatrudniających od 10 do 49 osób oraz 11 (19,64%) pracodawców/organizacji zatrudniających od 50 do 249 osób. W jednym przypadku nie wskazano wielkości zatrudnienia.

W opinii pracodawców/organizacji na rynku pracy powiatu wadowickiego głównie brakuje pracowników w branżach:

- edukacyjnej (m.in. nauczyciel przedmiotów zawodowych, nauczycieli z kwalifikacjami do pracy z dziećmi ze szczególnymi potrzebami tj. logopedzi, rehabilitanci, pedagodzy specjaliści),
- budowlanej (m. in. murarz, zbrojarz, cieśla, dekarz, parkieciarz),
- transportowej (m.in. kierowcy ciągnika siodłowego, kierowcy zawodowi z doświadczeniem).

Wśród zawodów rzemieślniczych pracodawcy także wskazywali na niedobory stolarzy, elektryków, blacharzy samochodowych, mechaników pojazdów samochodowych, fryzjerek, kosmetyczek. Poza zawodami pracodawcy/organizacje wskazywali na posiadanie: kompetencji cyfrowych, umiejętności technicznych i manualnych, chęci do pracy i podnoszenia kwalifikacji oraz znajomości języków obcych tj. chiński, turecki, angielski.

Ankietowani zostali także poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie czy mają problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników. Rozkład odpowiedzi przedstawiał się następująco:

- „raczej nie” – 19 (33,93%),
- „raczej tak” – 16 (28,57%),
- „trudno powiedzieć” – 5 (8,93%),
- „zdecydowanie nie” – 4 (7,14%),
- „zdecydowanie tak” – 12 (21,43%).

Istotnym w badaniu było również pozyskanie informacji o planowanym zmniejszeniu bądź zwiększeniu zatrudnienia w firmie/organizacji. Wyniki ankiety wskazują, że u 25 (44,64%) respondentów zatrudnienie w 2024 roku zwiększy się, 18-tu (32,14%) obecnie nie jest w stanie określić dalszych decyzji w sprawie zatrudnienia. Wśród 21,43% ankietowanych (12 firm/organizacji) zatrudnienie nie zmieni się, natomiast 1 (1,79%) pracodawca/organizacja zmniejszy zatrudnienie w zawodach: stolarz, tapicer, krawiec.

Pracodawcy/organizacje przewidujący zwiększenie zatrudnienia wskazali m.in. stanowiska:

- cieśla, pilarz-drwal-aborysta, zbrojarz, murarz, pracownik budowlany na wysokości, instalator/monter instalacji sanitarnych,
- stolarz, technolog specjalista (stolarstwo),
- kosmetyczka, stylistka paznokci,
- nauczyciel współorganizujący kształcenie specjalne, pedagog specjalny,

- recepcjonista/ka, doradca klienta, pracownik biurowy, pośrednik nieruchomości,
- specjalista ds. logistyki,
- specjalista ds. turystyki,
- kierowca kat. C, B+E.

Natomiast analizując deklaracje pracodawców o zamiarze zatrudnienia, składane w ramach wniosków o skierowanie na szkolenie indywidualne w 2023 roku, pracodawcy zgłaszali głównie chęć zatrudnienia osób z uprawnieniami operatora koparko-ładowarki, koparki oraz spawacza.

Dokonując analizy ofert pracy na lokalnym rynku pracy, zamieszczanych w 2023 roku w prasie i internecie (m. in. olx.pl, aplikuj.pl, „Nowiny Andrychowskie”, „Kronika Beskidzka”, lokalne portale internetowe) wśród najczęściej pojawiających się odnajdujemy następujące stanowiska:

- pracownik ogólnobudowlany, monter wentylacji, klimatyzacji i urządzeń sanitarnych, operator koparko-ładowarki, brukarz,
- magazynier,
- spawacz,
- elektryk,
- sprzedawca – różne branże,
- kierowca kat. B, C+E, D,
- stolarz, pomocnik stolarza, monter mebli,
- specjalista ds. kadr i płac,
- księgowy,
- pracownik biurowy, doradca klienta,
- pomoc kuchenna, pracownik kuchni, kucharz.
- pracownik produkcji, pakowacz,
- krawcowa, szwaczka,
- operator/ustawiacz maszyn CNC.

Obecnie większość rekrutacji realizowanych jest za pośrednictwem internetu - poprzez ogólnodostępne portale z ogłoszeniami o pracę, strony internetowe firm, social media. Pracodawcy stali się zwolennikami „szybkich kanałów” upowszechniania informacji o poszukiwaniu pracownika, w związku z tym coraz mniej popularne staje się zamieszczanie ogłoszeń w prasie.

Na stanowiska związane z pracą w handlu m.in. sprzedawca, kasjer/sprzedawca oczekiwano głównie osób chętnych do pracy i komunikatywnych. Poziom wykształcenia kandydata dla większości pracodawców nie miał znaczenia, jednakże mile widziane było posiadanie: doświadczenia zawodowego, umiejętności obsługi kasy fiskalnej i książeczki do celów sanitarno-epidemiologicznych. W niektórych branżach oczekiwano także umiejętności obsługi komputera oraz posiadania prawa jazdy kat. B.

Pracodawcy poszukujący w 2023 roku kierowców najczęściej wskazywali na posiadanie odpowiednich uprawnień: kat. B, kat. C+E. Jako dodatkowe kwalifikacje wskazywano uprawnienia HDS, uprawnienia operatora wózków jezdniowych (UDT). Mile widziane było doświadczenie w zawodzie. Ponadto od kierowców oczekiwano: punktualności, lojalności, komunikatywności i sumienności.

W ofertach pracy na stanowiska w branży budowlanej wykształcenie zwykle nie miało znaczenia. Pracodawcy często wskazywali na: chęć do pracy, komunikatywność, brak nałogów. Mile widziane było doświadczenie zawodowe w pracach budowlanych i wykończeniowych oraz posiadanie prawa jazdy kat. B. Od osób przygotowujących teren pod budowę, wykonujących sieci wodociągowe lub kanalizacyjne, czy też układających kostkę brukową oczekiwano dodatkowych uprawnień np. koparki, koparko-ładowarki.

Zapotrzebowanie na pracowników wciąż zgłasza branża stolarska. Tutaj oczekuje się przede wszystkim: obsługi narzędzi, maszyn stolarskich oraz umiejętności w zakresie produkcji i montażu mebli. W zależności od stanowiska i rodzaju wykonywanej pracy mile widziane jest doświadczenie - przypadku samodzielnych stanowisk doświadczenia zawodowe to warunek konieczny. Dodatkowe oczekiwania to przede wszystkim posiadanie prawa jazdy kat. B i chęć do pracy.

Podobnie jak w roku ubiegłym, lokalny rynek pracy rekrutował na pracowników ds. kadr, pracowników zajmujących się finansami w firmie oraz pracowników biura. Wymagania pracodawców nie zmieniły się i w przypadku stanowisk wyższego szczebla np. księgowy, specjalista ds. kadr, wymagano wykształcenia wyższego kierunkowego lub pokrewnego. Pracownikom niższego szczebla tj. asystenci, referenci, pracownicy biurowy wystarczało wykształcenie na poziomie szkoły średniej. Większość stanowisk pracy wymagała posiadania doświadczenia zawodowego oraz obsługi komputera i programów m. in. Płatnik, Insert, Enova, Optima. Oczekiwane predyspozycje to: komunikatywność, rzetelność, skrupulatność, życzliwość, kultura osobista, odporność na stres, analityczne myślenie, chęć rozwoju.

W 2023 roku najbardziej oczekiwanymi kwalifikacjami/umiejętnościami bądź mile widzianymi były te związane z wykonywaniem pracy na danym stanowisku i które można uzyskać w ramach pozaszkolnych form kształcenia. Należały do nich m. in.:

- uprawnienia do obsługi wózków jezdniowych UDT,
- uprawnienia operatora koparki, koparkoładowarki,
- uprawnienia kierowcy kat. B, C+E, D,
- uprawnienia SEP do 1 kV,
- obsługa komputera i programów komputerowych,
- obsługa maszyn szwalniczych (wykorzystywanych przy produkcji odzieży oraz obuwia).

Należy także zwrócić uwagę, że określone uprawnienie może dotyczyć pracy na kilku stanowiskach, co daje osobom poszukującym pracy większe możliwości. Przykładowo uprawnienia operatora wózków jezdniowych wskazywane były przy rekrutacjach na stanowisko: elektromontera instalacji elektrycznych, lakiernika proszkowego, magazyniera, montera maszyn i urządzeń, pomocnika stolarza, tapicera, kierowcy.

Pracodawcy mający trudności z rekrutacją pracowników nadal kierują swoją ofertę do obcokrajowców. W 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zgłoszonych było 108 miejsc pracy w celu uzyskania informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy tj. o 63,88% mniej niż w 2022 r. Pracodawcy zgłaszający wolne miejsca pracy zainteresowani byli zatrudnieniem cudzoziemców głównie na stanowiskach związanych z produkcją tj. szlifierz materiałów drewnianych, rozbieracz-wykrawacz, szwaczka maszynowa. Ponadto pracodawcy poszukiwali przedstawiciela handlowego na rynek turecki, masażyści/biomasażyści, drwala, specjalisty do spraw logistyki.

Dzięki dostosowywaniu aktów prawnych, będącego wynikiem konfliktu zbrojnego na Ukrainie, pracodawcy nadal mieli możliwość zgłaszania oświadczeń o powierzeniu pracy cudzoziemcowi. W 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowano 143 (o 254 mniej niż w roku 2022) oświadczenia o powierzeniu pracy cudzoziemcowi, w tym 1 oświadczenie umorzono. Wśród oświadczeń przeważająca część tj. 57,75% dotyczyła zatrudnienia obywateli Ukrainy. Mniej oświadczeń wpłynęło w związku z zatrudnieniem obywateli: Białorusi – 29 oświadczeń (20,42%), Gruzji – 21 oświadczeń (14,79%), Mołdawii

– 10 oświadczeń (7,04%). Pracodawcy powierzający pracę cudzoziemcom, podobnie jak w roku ubiegłym, przede wszystkim zatrudniali na stanowiskach pracowników budowlanych oraz kierowców.

Oferty pracy pojawiające się w 2023 roku na lokalnym rynku pracy zawierały wymagania zarówno w zakresie posiadania kwalifikacji, jak i umiejętności miękkich. Specjaliści rynku pracy uważają, że w 2024 trendy na rynku pracy nie zmienią się. Nadal zauważalne są luki kompetencji i wciąż dominować będzie rynek pracownika, a pracodawcy napotykać będą trudności w rekrutacjach.

Praca zdalna, praca w modelu hybrydowym stają się coraz bardziej atrakcyjnymi formami zatrudnienia - zwłaszcza wśród specjalistów. Priorytetem zdaje się być praca dająca możliwość zachowania równowagi pomiędzy życiem prywatnym, a zawodowym. Dodatkowe bonusy oferowane przez pracodawców w postaci np. karnetu na basen/siłownię stają się mniej przyciągające.

Nadal aktualne są prognozy przewidujące wzrost zapotrzebowania na zawody w których wykorzystywane są umiejętności cyfrowe oraz wiedza w zakresie gospodarowania odpadami, wytwarzania i wykorzystania energii.

3.2. BAROMETR ZAWODÓW – POWIAT WADOWICKI – 2024 ROK

„Barometr zawodów” jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą zapotrzebowania na pracowników w wybranych zawodach. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej, dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. Lista zawodów do Barometru zawodów została przygotowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS).

W 2019 roku Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjęło decyzję o połączeniu „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” z „Barometrem zawodów” w jedno wspólne badanie. Nowa metoda realizacji badania realizowana jest we wszystkich urzędach pracy w Polsce obowiązuje od edycji przeprowadzanej w 2020 roku na rok 2021. Zawarto w niej konieczność posiłkowania się przez ekspertów przy ocenie zawodów danymi dotyczącymi zarejestrowanych bezrobotnych i ofert pracy, w tym także ofert pracy zamieszczanych w internecie. W trakcie paneli eksperckich uwzględniana jest także wiedza specjalistów obecnych na spotkaniu na temat ofert pracy, sytuacji w zawodach

zamieszczanych w źródłach zewnętrznych. Podczas oceny zawodów na 2024 rok uwzględniony został także napływ oświadczeń o powierzaniu pracy cudzoziemcowi oraz powiadomień o zatrudnieniu obywatela Ukrainy. Wyniki Barometru zawodów są jednym z ważniejszych elementów analizowanych podczas przygotowywania corocznie „Listy zawodów i specjalności na terenie powiatu wadowickiego”.

W realizowanym w dniu 27 września 2023 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach panelu ekspertów udział wzięli pośrednicy pracy, specjaliści do spraw rozwoju zawodowego, przedstawiciel Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie oraz zaproszeni goście - przedstawiciele: Cechu Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości w Wadowicach, Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Andrychowie oraz Małopolskiej Wojewódzkiej Komendy OHP 6-11 Hufca Pracy w Wadowicach. Podobnie jak w latach ubiegłych analizowano osobno sytuację dla każdego zawodu pod kątem zmian zapotrzebowania na pracowników w nadchodzącym roku oraz kształtowania się relacji między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników. Uczestnicy panelu również wykorzystali informacje wykraczające poza statystyki, co w efekcie umożliwiło zidentyfikowania zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w nadchodzącym roku i przedstawienie bliższą rzeczywistości relację podaży do popytu na lokalnym rynku pracy.

Profesje zakwalifikowano do trzech kategorii:

- **zawody deficytowe** – w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje niewielka,
- **zawody zrównoważone** – w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się),
- **zawody nadwyżkowe** – w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz dużą liczbę kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.

Liczba zawodów deficytowych w prognozie na 2024 rok spada w porównaniu do 2023 roku (-4 zawody). Deficyty dotyczą przede wszystkim grup zawodów gdzie wymagane są odpowiednie kwalifikacje, specjalistyczne umiejętności i predyspozycje zawodowe lub praca odbywa się w trudnych warunkach, jest nisko płatna, poza miejscem zamieszkania. W 2024 roku prognozy specjalistów nadal przewidują deficyt przede wszystkim wśród grup

zawodów w branży budowlanej, opiekuńczo - medycznej i edukacyjnej. Ponadto niedobory pracowników zauważalne są wciąż w branży transportowej oraz produkcyjnej.

Poniżej (Tabela 10) przedstawiono wyniki przeprowadzonego barometru zawodów dla powiatu wadowickiego na 2024 rok.

Tabela 10. Barometr zawodów – powiat wadowicki – 2024 rok

Barometr zawodów 2024

powiat wadowicki

www.barometrzwawodow.pl

DEFICYT	RÓWNOWAGA	NADWYŻKA
Betoniarze i zbrojarze Brukarze Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dekarze i blacharze budowlani Elektrycy, elektromechanicy i elektrycy Farmaceuty Fizjoterapeuci i masażyści Fryzjerzy Kierowcy autobusów Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Kosmetyczki Kucharze Lekarze	Administratozy stron internetowych Agenci ubezpieczeniowi Akustycy i realizatorzy dźwięku Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatorzy kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbanisci Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci w edukacji Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Biolodzy i biotechnolodzy Blacharze i lakiernicy samochodowi Ceramicy przemysłowi Dentyści Diagnosty laboratoryjni medycyjni Diagnosty samochodowi Dziennikarze i redaktorzy Filolodzy i tłumacze Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy Floryści Fotografowie Geodeci i kartografowie Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozory Graficy komputerowi Inspektorzy nadzoru budowlanego Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie budownictwa Inżynierowie chemicy i chemicy Inżynierowie elektrycy i energetycy Inżynierowie inżynierii środowiska Inżynierowie mechanicy Kamieniarze Kelnerzy i barmani Kierowcy samochodów osobowych Kierownicy budowy Kierownicy ds. logistyki Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy sprzedaży	Logopedzi i audyofonolodzy Magazynierzy Murarze i tynkarze Nauczyciele nauczania wczesnoszkolnego Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele przedszkoli Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych Obuwnicy Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatorzy obrabiarek skrawających Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Kierownicy w instytucjach społecznych i kultury Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Lakiernicy Listonosze i kurierzy Maszyniści Mechanicy pojazdów samochodowych Mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Monterzy elektronicy Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy okien i szklarzy Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych Operatorzy maszyn włókienniczych Opiekunki dziecięce Optycy i pracownicy wytwarzający protezy Personel sprząający Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce kuchenne Pomoce w gospodarstwie domowym Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy administracyjni i biurowi Pracownicy biur podróży i obsługi turystycznej Pracownicy ds. BHP Pracownicy ds. budownictwa drogowego i kolejowego Pracownicy ds. jakości Pracownicy ds. ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju Pracownicy ds. techniki dentystrycznej Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poczty Pracownicy poligraficzni
Pedagogzy Piekarze Pielęgniarki i położne Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie Pracownicy socjalni Przetwórcy mięsa i ryb Psycholodzy i psychoterapeuci Robotnicy obróbki drewna i stolarze Samodzielni księgowi Spawacze Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Tapiicerzy	Pracownicy przetwórstwa metali Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy służb mundurowych Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy Pracownicy usług pogrzebowych Pracownicy zajmujący się zwierzętami Prawnicy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego i operatorzy CAD Przedstawiciele handlowi Ratownicy medyczni Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy budowlani Robotnicy leśni Robotnicy obróbki skóry Rolnicy i hodowcy Rzemieślnicy obróbki szkła i metali szlachetnych Sekretarki i asystenci Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych Specjaliści ds. administracji Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści ds. projektowania, wdrażania i doskonalenia produktów i usług cyfrowych Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści technologii żywności i żywienia Specjaliści telekomunikacji Spedytorzy i logistycy Sprzedawcy i kasjerzy Szefowie kuchni Ślusarze Technicy budownictwa Technicy informatycy Technicy mechanicy Weterynarze Windykatorzy Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaopatrzeniowcy i dostawcy	
Ekonomisci		

„Barometr zawodów” jest prognozą za potrzebowaia na pracowników w 2024 r. Badanie zostało przeprowadzone wśród ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2023 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych.

Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach

Realizator badania

Koordinator wojewódzki

Wyniki Barometru zawodów na 2024 rok dla powiatu wadowickiego ukazują, że większość zawodów pozostaje w równowadze. Spośród 164 grup zawodów ocenianych w powiecie wadowickim równowaga dotyczy 73,78% (121 zawodów). Natomiast zawody nadwyżkowe stanowią zaledwie 0,61% (1 zawód).

Jak pokazuje powyższa tabela nadal zawodami deficytowymi pozostają zawody branży budowlanej. W powiecie wadowickim deficyty pojawiają się wśród: betoniarzy i zbrojarzy, cieśli i stolarzy budowlanych, dekarzy i blacharzy budowlanych, monterów instalacji budowlanych, murarzy i tynkarzy, pracowników robót wykończeniowych w budownictwie, robotników budowlanych. Problemy kadrowe tej branży jednak nadal wynikają m. in. z: trudnych warunków pracy, nieadekwatnych do wykonywanej pracy wynagrodzeń, złej kondycji zdrowotnej doświadczonych już pracowników. Dotychczas branża budowlana wspierała się pracownikami z Ukrainy. Wybuch wojny spowodował, że wielu pracowników w początkowej fazie wojny porzuciło pracę i wróciło do swojego kraju.

W 2024 roku wśród grup zawodów deficytowych nadal pozostają zawody z branży transportowej. Branża ta w powiecie wadowickim reprezentowana jest między innymi przez grupy zawodów: kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, blacharze i lakiernicy samochodowi, mechanicy pojazdów samochodowych. Tutaj niedobory wynikają często z braku osób z kwalifikacjami kierowcy lub odpowiednich uprawnień np. do przewozu rzeczy/osób, w zakresie obsługi wózków jezdniowych, HDS. Podobnie jak w latach ubiegłych potencjalnych kandydatów zniechęca nieadekwatne wynagrodzenie, charakter pracy związany zwykle z kilkudniowymi lub nawet kilkutygodniowymi wyjazdami.

Trudna sytuacja dotyka także branży produkcyjnej. W grupach zawodów tej branży odnajdujemy m. in.: operatorów obrabiarek skrawających, elektryków, elektromechaników i elektromonterów, spawaczy i ślusarzy, tapicerów, robotników obróbki drewna i stolarzy. Pracodawcy tych branży zwykle oczekują osób posiadających więcej niż jedną kwalifikację np. ślusarze – kwalifikacje spawacza, spawacze – kwalifikacji w zakresie różnych technologii spawania oraz umiejętności w obrębie nowych technologii.

Wśród najczęstszych powodów deficytów nadal wskazuje się:

- brak wymaganych umiejętności,
- brak lub dezaktualizację kwalifikacji i uprawnień,
- niewystarczające doświadczenie zawodowe,

- nieodpowiednie predyspozycje fizyczne i zdrowotne,
- brak chęci do pracy w wyuczonym zawodzie,
- nieatrakcyjne warunki zatrudnienia, w tym wynagrodzenie nieadekwatne do warunków pracy,
- czasochłonne i kosztowne dojazdy do pracy (często utrudniony lub niemożliwy dojazd komunikacją publiczną), w tym do pracy zmianowej lub w weekendy.

Coraz częściej wśród czynników mających wpływ na deficyty wymienia się ponadto: brak znajomości nowych technologii, cyfryzację miejsc pracy.

Analizując otrzymane wyniki Barometru zawodów na 2024 rok pod kątem zapotrzebowania na pracowników należy wskazać, że sytuacja większości zawodów będzie zrównoważona.

3.3. DIAGNOZA OSÓB UPRAWNIONYCH

W roku 2023 osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, uprawnione do szkolenia, u specjalisty do spraw rozwoju zawodowego, doradców zawodowych oraz pośredników pracy pełniących funkcję doradcy klienta indywidualnego, mogły uzyskać informacje dotyczące możliwości i zasad korzystania z usług szkoleniowych świadczonych przez Urząd.

Przedstawiony poniżej wykaz potrzeb szkoleniowych uwzględnia przede wszystkim wskazania zawarte w Indywidualnych Planach Działania, wypracowanych przy współpracy doradcy klienta z osobą bezrobotną oraz zgłoszenia chęci uzyskania lub podwyższenia kwalifikacji

u specjalisty ds. rozwoju zawodowego. Dokonując analizy zgłaszanych u pracowników urzędu potrzeb szkoleniowych oraz mając na uwadze aktywizację zawodową osób bezrobotnych, a także poprawę ich atrakcyjności na rynku pracy wyodrębniono następujące kierunki szkoleń:

- kierowca/operator wózków jezdniowych,
- operator ciężkiego sprzętu budowlanego m. in. operator koparki, operator koparko-ładowarki,
- kadry i płace,
- spawacz MIG,
- operator żurawia,

- trener personalny.

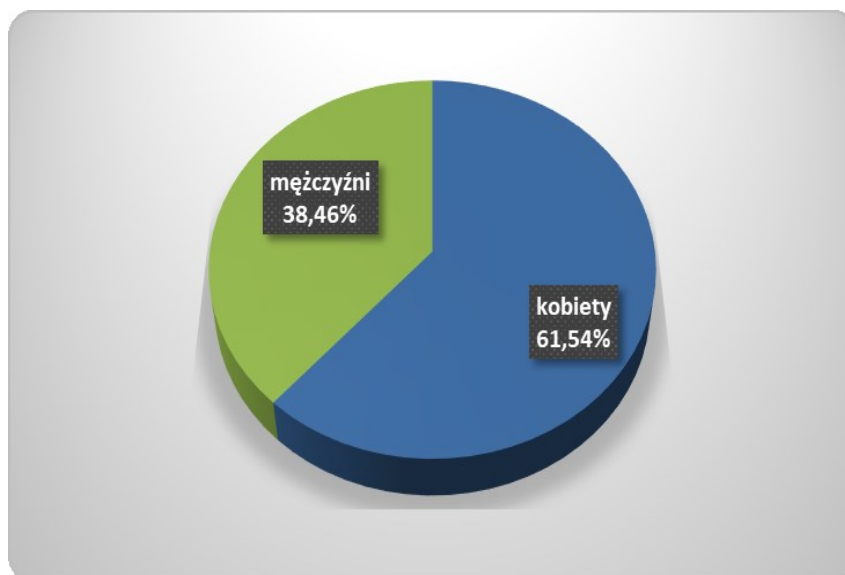
Zainteresowanie poszczególnymi kierunkami kształcenia wynika z różnych przesłanek. Wiele osób mając świadomość zmieniającej się wciąż sytuacji na rynku pracy stara się być elastycznym i planuje swoją ścieżkę zawodową włączając w nią dalsze kształcenie i zdobywanie umiejętności. Przykładowo - zainteresowanie uzyskaniem kwalifikacji operatora wózków jezdniowych czy sprzętu do robót ziemnych i drogowych często wynika z analizy ofert pracy i wymagań koniecznych na danym stanowisku określonych przez pracodawców.

Gromadzone informacje pozwalają zauważyć, że osoby pozostające w rejestrach Urzędu mają „niedobory” w posiadanych kwalifikacjach i umiejętnościach. Osoby, które uzyskały kwalifikacje wiele lat temu bądź zdobywały doświadczenie obecnie wymagają uzupełnienia wiedzy lub przekwalifikowania. Warto też zauważyć, że często osoby zgłaszające potrzeby szkoleniowe wykazują zainteresowanie udziałem w kilku szkoleniach w różnorodnych obszarach. Nadal najczęstszym argumentem potrzeby kształcenia są większe możliwości na rynku pracy, w tym podjęcia pracy z atrakcyjniejszym wynagrodzeniem.

Badania ankietowe osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach

W okresie od 2 listopada 2023 roku do 24 listopada 2023 roku przeprowadzono badania ankietowe wśród 208 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach. Badanie realizowane było przez doradców klienta indywidualnego podczas spotkań bezpośrednich oraz w formule online. W badaniu zastosowano zestandaryzowany kwestionariusz ankiety, który został opracowany przez specjalistę ds. rozwoju zawodowego. Ankieta (Załącznik nr 1) składała się z 3 pytań oraz metryczki. Badanie ankietowe było anonimowe, a udział w nim był dobrowolny.

Głównym celem badania było rozpoznanie potrzeb szkoleniowych osób zarejestrowanych w PUP. Istotne w badaniu było także poznanie czynników mających wpływ na chęć podnoszenia kompetencji. Dzięki przeprowadzonym badaniom zidentyfikowano kierunki, w których osoby uprawnione skłonne są do podjęcia kształcenia oraz formy wsparcia z jakich ankietowani chcieliby korzystać w 2024 roku.

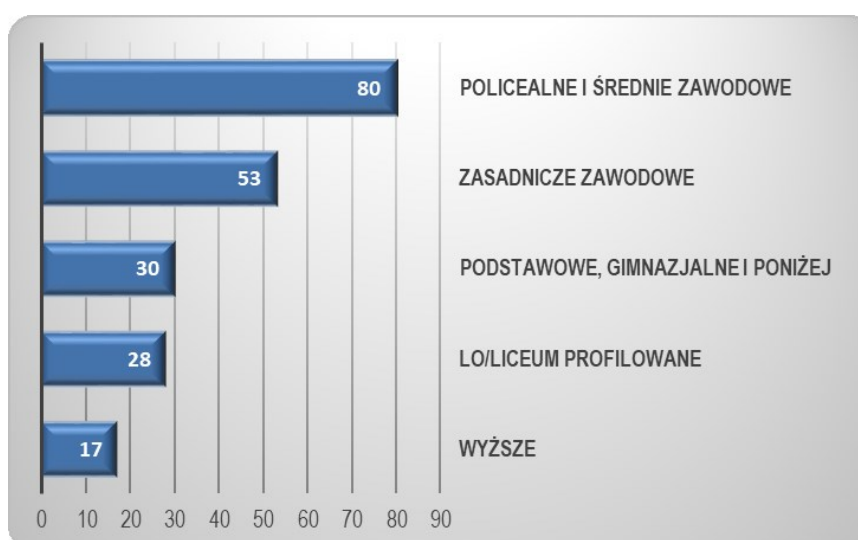
Wykres 12. Ankietowani według płci

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Badaniem objęto 128 kobiet i 80 mężczyzn, co stanowi odpowiednio 61,54% i 38,46%. Podział ankietowanych według płci zobrazowano na Wykresie 12.

Dokonując charakterystyki populacji badawczej przedstawiono statystyczną analizę cech społeczno-demograficznych (wiek, płeć, wykształcenie) osób biorących udział w badaniu. Ponadto analizie poddano czas poszukiwania pracy przez osoby zarejestrowane.

Ankietowani według poziomu wykształcenia przedstawieni zostali na Wykresie 13.

Wykres 13. Ankietowani według poziomu wykształcenia

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Najliczniejszą grupę wśród ankietowanych stanowiły osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe – 38,46%, następnie osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 25,48% oraz osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i poniżej

– 14,43%. Na nieco niższym poziomie ukształtował się procentowy udział w badaniu osób z wykształceniem ogólnokształcącym (LO/Liceum profilowane) – 13,46% oraz wyższym – 8,17%.

Tabela 11. Udział kobiet i mężczyzn w badaniu według wieku

Przedział wiekowy	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	OGÓLEM
18-25	35	31	66
26-30	22	9	31
31-35	20	11	31
36-40	18	8	26
41-45	13	2	15
46-50	5	3	8
Powyżej 50 lat	15	16	31

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Największy udział w badaniu miały osoby w wieku od 18 do 25 lat. Grupa ta stanowiła 31,73% badanych. Osoby w przedziale wiekowym 26 – 30 lat, 31 – 35 lat oraz osoby powyżej 50 roku życia stanowiły po 14,90 w każdej ze wskazanych grup. Najmniejszy udział w badaniu – 3,85% - stanowiła grupa osób w wieku od 46 do 50 lat. Udział poszczególnych grup wiekowych przedstawiono w powyższej tabeli (Tabela 11).

Dokonując analizy pod kątem czasu poszukiwania pracy przez ankietowanych zauważamy, że najwięcej osób poszukuje zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy – łącznie jest to 51 osób (24,52%). Kolejną najliczniej reprezentowaną grupą są osoby poszukujące pracy od 3 do 6 miesięcy – 49 osób (23,56%). Wśród osób poszukujących zatrudnienia od 6 – 12 miesięcy znajduje się 13,46% respondentów (28 osób).

Rozkład odpowiedzi zaprezentowano w Tabeli 12.

Tabela 12. Czas poszukiwania pracy przez ankietowanych według wieku

Wiek								OGÓLEM
Przedział czasowy	18-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	powyżej 50 lat	
do 1 miesiąca	8	3	6	3	1	1	3	25
1 – 3 miesiące	28	5	4	3	4	0	7	51
3 – 6 miesięcy	15	11	6	5	8	0	4	49
6 – 12 miesięcy	6	5	7	5	1	2	2	28
12 – 24 miesięcy	4	2	4	5	0	3	3	21
pow. 24 miesięcy	3	2	1	5	1	2	9	23
nie poszukuje	2	3	3	0	0	0	3	11

Źródło: Badanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Wśród 208 respondentów, aż 152 (73,08%) pozostaje w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). W tej grupie badaniem objętych zostało 89 osób do 30 roku życia (58,55%). Wśród ankietowanych osób do 30 roku życia zaledwie 7,87% (7 osób) stanowią zarejestrowani spełniający jednocześnie co najmniej 2 warunki – jest to długotrwałe bezrobocie lub niepełnosprawność.

Respondenci w wieku powyżej 50 lat wśród ankietowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowili 15,39% (32 osoby). Tutaj 12,5% spełniało co najmniej 2 warunki z art. 49 – wiek powyżej 50 lat oraz niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie lub osobą bezrobotną samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, czy też korzystanie ze świadczeń opieki społecznej.

Osoby długotrwałe bezrobotne ogółem stanowiły 19,74% (30 osób) ankietowanych pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Kolejną grupą były osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej – 9,21%. Następnie 3,95% reprezentowały osoby bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Najmniej reprezentatywną grupą respondentów (z art. 49) były osoby niepełnosprawne.

Pośród 208 ankietowanych 78,85% (164 respondentów) czuje potrzebę kształcenia i chce zdobywać nowe umiejętności i kwalifikacje zawodowe w ramach szkoleń. Wśród preferowanych kierunków osoby najczęściej wskazywały kształcenie w zakresie:

- kierowca/operator wózków jezdniowych, magazynier,
- operatora ciężkiego sprzętu budowlanego (koparka, koparkoładowarka),
- kosmetyki (wizaż/makijaż, stylizacja paznokci, brwi i rzęs),
- kadr i płac,
- księgowości, rachunkowości, fakturowania,
- obsługi kasy fiskalnej, sprzedaży, handlu,
- obsługi biurowej, obsługi sekretariatu,
- opieki nad osobami starszymi/zależnymi, dziećmi, pomocy w przedszkolu/opiekuna w żłobku,
- spawania,
- języków obcych m. in. języka angielskiego.

Ponadto badani zainteresowani byli uzyskaniem umiejętności barmana/baristy, grafika komputerowego, programisty, masażysty, behawiorysty psów, groomera, projektanta wnętrz oraz umożliwiających pracę w oświacie. Ankietowani zgłaszali również chęć uzyskania

kwalifikacji fryzjera, cukiernika, kucharza, cieśli, operatora podnośnika koszowego, czy też ratownika medycznego. 0,61% respondentów nie określiło kierunków kształcenia i uogólniło odpowiedź cyt. „różne zawody”.

Istotnym w badaniu było także poznanie czynników, które skłaniają respondentów do uzyskania kwalifikacji. Spośród 67,07% (110 osób) zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji, potrzeba kształcenia wynika z chęci zwiększenia możliwości poszukiwania pracy w różnych zawodach oraz u 18,29% (30 osób) wynika braku kwalifikacji zawodowych/uprawnień. 9,15% (15 osób) kieruje się zamiarem otwarcia własnej działalności gospodarczej, natomiast 4,27% (7 osób) ma pracodawcę zainteresowanego zatrudnieniem po ukończonym szkoleniu. „Innymi” czynnikami kierującymi grupą 1,22% respondentów jest po prostu chęć doszkolenia się.

Grupę ankietowanych zainteresowanych zdobyciem kwalifikacji zawodowych najliczniej reprezentowały osoby z wykształceniem średnim zawodowym – 37,20% (61 osób). Wśród tych osób najchętniej nowe umiejętności chcą uzyskać osoby w wieku 18 -25 lat (40,98%) oraz osoby w wieku 26 – 30 lat i 31 – 35 lat – po 18,03%.

Analizując chęć szkoleń ankietowanych a czas poszukiwania pracy przez nich pracy zauważamy, że osoby pozostające bez pracy od 3 do 6 miesięcy są najbardziej zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji – 23,78% (39 osób). Natomiast patrząc pod kątem przedziału wiekowego największe zainteresowanie udziałem w szkoleniach wykazały osoby w wieku od 18 do 25 lat – 31,10% (51 osób).

Przeprowadzona ankietyzacja potwierdza potrzebę wspierania osób w poszukiwaniu pracy i aktywizacji zawodowej. Podnoszenie, zmiana lub zdobycie kwalifikacji są niezbędnym czynnikiem utrzymania się na rynku pracy. Zmieniający się rynek pracy, nowe technologie, nowe zawody i specjalności powodują, iż znacznie wzrosło znaczenie podnoszenia kwalifikacji, które można uzyskać poprzez udział w różnego rodzaju szkoleniach, dalszej edukacji w systemie szkolnym. Na rynku nadal brakuje pracowników posiadających określone uprawnienia zawodowe, jednakże ich posiadanie nie jest gwarantem podjęcia pracy. Pracodawcy oczekują w tym kierunku także określonych umiejętności, a doświadczenie zawodowe jest coraz częściej pożądane.

3.4. ANALIZA SKUTECZNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI ORGANIZACJI SZKOLEŃ W 2023 ROKU

W ramach działań Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach realizowanych w 2023 roku, mających na celu aktywizację zawodową, osoby zarejestrowane jako bezrobotne oraz poszukujące pracy miały możliwość uzupełnienia bądź zdobycia nowych kwalifikacji w ramach szkoleń zawodowych.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 735 ze zm.) starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- a) braku kwalifikacji zawodowych,
- b) konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- c) utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- d) braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Realizacja organizacji szkoleń odbywa się zgodnie ze wskazaniami w indywidualnym planie działania opracowywanym przy współpracy osoby bezrobotnej oraz doradcy klienta i dostosowana jest do indywidualnych potrzeb klienta.

Szkolenia mogą być organizowane w dwóch formach t.j:

- szkolenia grupowe – realizowane zgodnie z Planem szkoleń opracowywanym na dany rok kalendarzowy, sporządzonym na podstawie diagnozy zapotrzebowania na zawody i specjalności na terenie danego powiatu,
- szkolenia indywidualne – realizowane na wniosek osoby bezrobotnej, jeżeli uzasadniona zostanie celowość tego szkolenia (oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze powierzenia tej osobie odpowiedniej pracy, oświadczenie o zamiarze rozpoczęcia działalności gospodarczej, inne uzasadnienie celowości skierowania na szkolenie) i pod warunkiem, że jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy nie przekroczy 300 % przeciętnego wynagrodzenia. Skierowanie na szkolenie indywidualne przysługuje nie częściej niż raz w ciągu roku kalendarzowego.

W 2023 r. Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach realizował szkolenia w formie grupowej – w oparciu o Plan szkoleń oraz w formie indywidualnej – jako reakcja na wnioski osób bezrobotnych.

Analiza skuteczności i efektywności organizacji szkoleń sporządzona została zgodnie z § 84 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 roku w sprawie *szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy* (Dz. U. z 2014 roku, poz. 667) i uwzględnia następujące wskaźniki:

1. Liczbę i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia;
2. Liczbę i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według: kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
3. Liczbę i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu;
4. Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkoleń;
5. Przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny szkolenia;
6. Liczbę i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję, ukończyły szkolenie finansowane z pożyczki szkoleniowej lub ukończyły studia podyplomowe, w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie;
7. Liczbę i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji, ukończeniu szkolenia finansowanego z pożyczki szkoleniowej oraz po ukończeniu studiów podyplomowych.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach skierował ogółem 20 osób bezrobotnych na szkolenia zawodowe finansowane z Funduszu Pracy oraz w ramach realizowanego projektu pn. „Stawiamy na działanie” - program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021 – 2027.

Na szkolenia grupowe inicjowane przez urząd pracy w 2023 roku skierowanych zostało 16 osób bezrobotnych, a na szkolenia indywidualne wskazane przez osoby uprawnione zostały skierowane 4 osoby.

Ogółem zawarto 4 umowy zlecenia na realizację szkoleń indywidualnych oraz 3 umowy zlecenia na realizację szkoleń grupowych. Szkolenia pozytywnie ukończyło 20 osób.

Poniżej przedstawiono wielkości wskaźników określonych w przytoczonym wyżej rozporządzeniu.

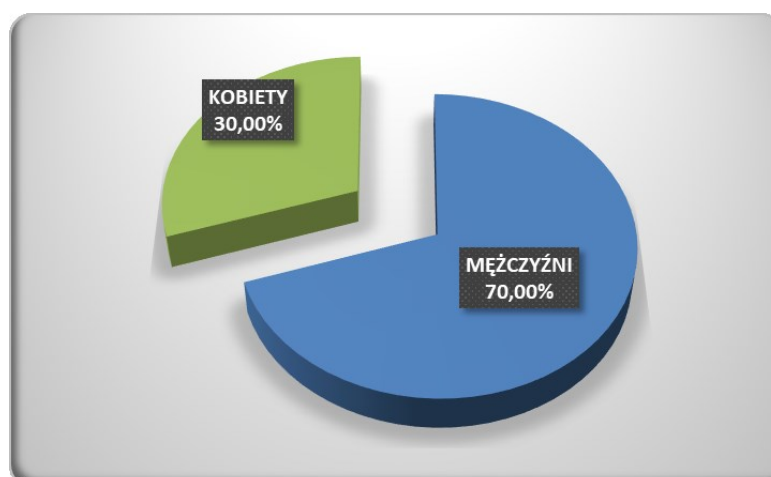
Ad. 1. Liczba i odsetek osób, które ukończyły szkolenia z wynikiem pozytywnym, w stosunku do rozpoczynających szkolenia

Liczba osób skierowanych na szkolenia w 2023 roku	20
Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	20
	1,0
	100 %

Ad. 2. Liczba i odsetek osób przeszkolonych w poszczególnych kategoriach wyróżnionych według: kryterium statusu w rozumieniu ustawy, płci, wieku, poziomu wykształcenia, miejsca zamieszkania i przynależności do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

W 2023 roku wszyscy uczestnicy szkoleń tj. 20 osób (100%) posiadało status osoby bezrobotnej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Według kryterium płci szkolenia z wynikiem pozytywnym ukończyło 14 mężczyzn (70,0%) oraz 6 kobiet (30,0%).

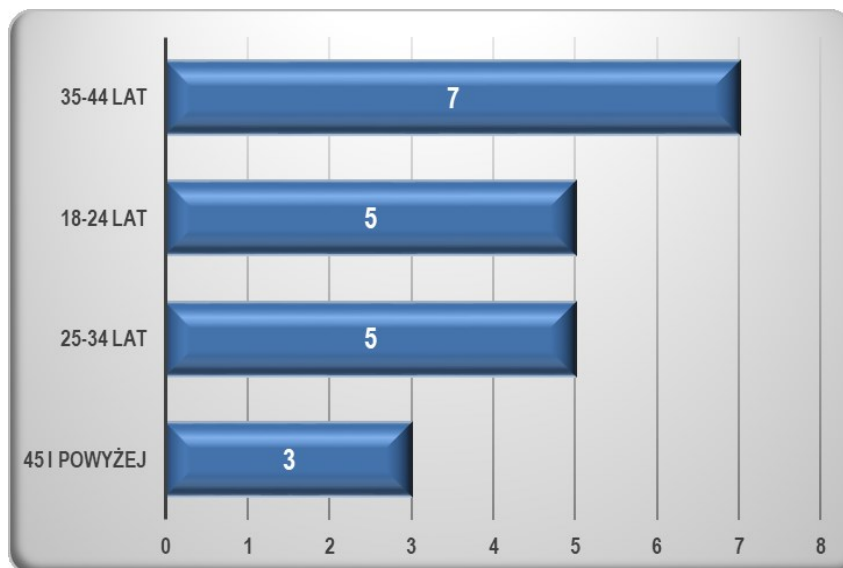
Wykres 14. Odsetek osób przeszkolonych w 2023 roku według kryterium płci

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Analiza skuteczności i efektywności szkoleń wykazała, iż największy procentowy udział uczestników szkoleń stanowiły osoby w wieku 35 - 44 lata (29,17%). W następnej kolejności ze szkoleń korzystały osoby w przedziale wiekowym 25 - 34 lata oraz 18 - 24 lata – po 20,83% z każdej z grup. Osoby w wieku 45 lat i powyżej stanowiły 12,5% szkolonych.

Wykres 15. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku według wieku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Z uzyskanych danych wynika, że spośród 20 osób, w większości w szkoleniach uczestniczyły osoby zamieszkałe na wsi – 11 osób (55,0%). Absolwenci szkoleń zamieszkujący miasta stanowili 45,0% – 9 osób.

Tabela 13. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku według gmin powiatu wadowickiego

L.P.	Temat szkolenia	Liczba absolwentów kursów zakończonych w badanym okresie	ANDRYCHÓW	BRZEŹNICA	KALWARIA EBRZYDOWSKA	LANCKORONA	MUCHARZ	SPYTKOWICE	STRYSZÓW	TOMICE	WADOWICE	WIEPRZ
SZKOLENIA INDYWIDUALNE												
1	Operator koparko-ładowarki wszystkie klasa III	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Operator koparki jednozaczyniowej do 25 ton kl. III	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
3	Spawanie blach i rur z aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą MIG (131)	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
SZKOLENIA GRUPOWE												
4	Operator wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia z wyłączeniem wózków z osobą obsługującą podnoszoną wraz z ładunkiem	10	4	-	-	-	-	2	-	-	3	1
5	Specjalista do spraw kadr i płac	6	3	2	-	-	-	-	-	-	1	-
OGÓŁEM:		20	8	2	-	1	1	2	-	-	4	2

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Tabela 13 przedstawia liczbę absolwentów szkoleń w podziale na gminy w powiecie wadowickim. Jak wynika z powyższej tabeli największą chęcią uzyskania nowych kwalifikacji lub umiejętności wykazały się osoby z gminy Andrychów – 8 osób (40,0%), gminy Wadowice – 4 osoby (20,0%), a następnie z gmin: Brzeźnica, Spytkowice i Wieprz – po 10,0% tj. po 2 osoby z każdej gminy.

Kolejną zmienną uwzględnioną w analizie był poziom wykształcenia.

Wykres 16. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku według poziomu wykształcenia

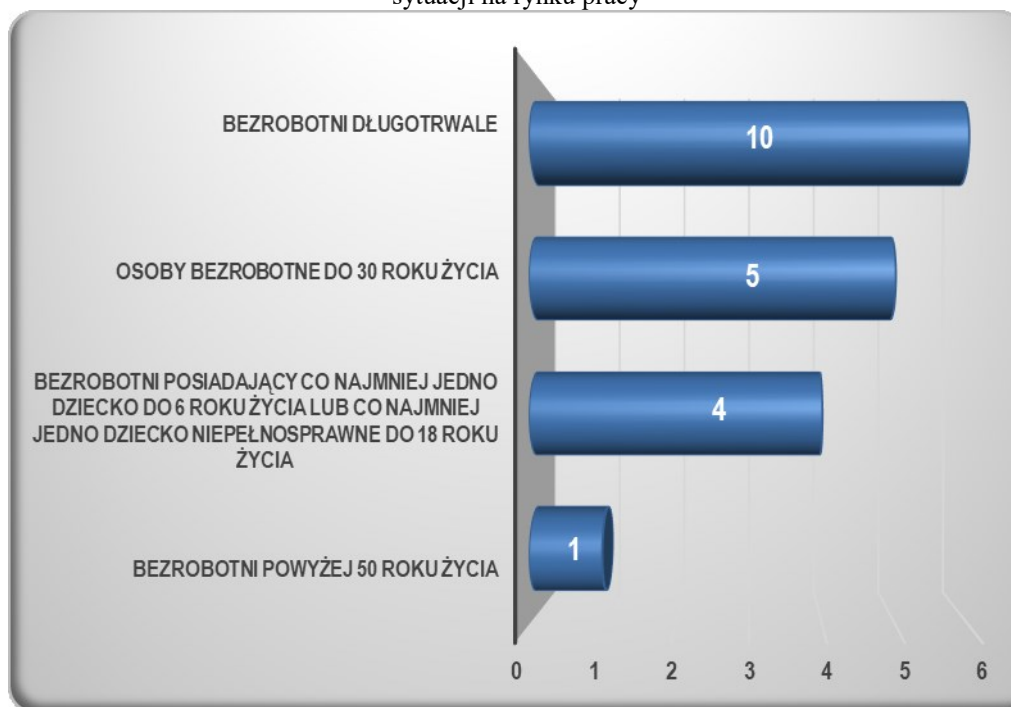
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Najliczniejszą grupę wśród osób, które ukończyły szkolenia w 2023 r. stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 40,0% oraz średnim ogólnokształcącym – 25,0%. Osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i poniżej stanowiły 15,0 % (3 osoby) szkolonych. Najmniej przeszkolono osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym i średnim zawodowym - po 10,0% (2 osoby) w każdej z grup.

Art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wskazuje osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W tej grupie znajdują się osoby bezrobotne do 30 roku życia, bezrobotni długotrwale, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni korzystający ze świadczeń opieki społecznej, bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia oraz bezrobotni niepełnosprawni. W grupie tej znajdują się także poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonyjący innej pracy zarobkowej opiekunowie osoby niepełnosprawnej, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów

o świadczeniach rodzinnych, lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Wykres 17. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku – osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Z analizy danych wynika, że dominującą grupą osób, którym udzielono wsparcia w formie szkoleń w 2023 roku, były osoby długotrwale bezrobotne (pozostające w rejestrze Urzędu łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat) – 50,0%. Kolejną grupę najliczniej reprezentowaną były osoby bezrobotne do 30 roku życia i stanowiły 25,0% szkolonych osób. Następne były osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 20,0%, a bezrobotni powyżej 50 roku życia stanowili 5,0%.

W szkoleniach nie uczestniczyły osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, osoby niepełnosprawne oraz opiekunowie osoby niepełnosprawnej.

Ad. 3. Liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia.

Przedstawione poniżej wartości wskaźników efektywności szkoleń obliczone zostały według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, w związku z czym nie są to ostateczne wartości wskaźników.

Wskaźniki efektywności szkoleń zrealizowanych w 2023 roku (podjęte zatrudnienia do 3 miesiące po ukończeniu szkolenia) obliczone zostaną po 31 marca 2024r.

Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	20	20,0%
Osoby zatrudnione w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 m-cy po jego ukończeniu	4	

Analiza zakłada badanie efektywności organizacji szkoleń w okresie do trzech miesięcy po zakończeniu szkolenia liczoną jako stosunek liczby osób zatrudnionych w trakcie szkolenia oraz w okresie 3 miesięcy po jego ukończeniu i liczby osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym.

Efektywność organizowanych szkoleń mających na celu zdobycie umiejętności zawodowych czy też specjalistycznych uprawnień w roku 2023 kształtowała się następująco:

- Szkolenia indywidualne: 75,0 %
- Szkolenia grupowe: 6,25 %

Efektywność zatrudnieniowa dla szkoleń ogółem wyniosła **20,0 %**.

Niższa niż przewidywana efektywność zatrudnieniowa szkoleń indywidualnych i grupowych zakończonych w 2023 roku wynika między innymi z dłuższego czasu oczekiwania na egzamin państwowy i wydania uprawnień oraz niezyskania przez absolwentów pozytywnego wyniku egzaminu państwowego.

Tabela 14. Wskaźniki dla poszczególnych szkoleń wykazujących się najwyższą efektywnością realizowanych w 2023 roku

L.P.	Temat szkolenia	Liczba absolwentów kursów zakończonych w badanym okresie	Liczba osób, które ukończyły kursy zakończone w badanym okresie i zostały zatrudnione	Wskaźnik efektywności
SZKOLENIA INDYWIDUALNE				
1	Operator koparko-ładowarki wszystkie klasa III	1	1	100%
2	Operator koparki jednoznaczyniowej do 25 ton kl. III	2	1	50,0%
3	Spawanie blach i rur z aluminium i jego stopów spoinami pachwinowymi metodą MIG (131)	1	1	100%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Ad. 4. Koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia

W 2023 roku na organizację szkoleń Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach poniósł wydatki w wysokości 43 436,10 zł.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. kosztem szkolenia jest:

- a) uprzednio uzgodniona należność przysługująca instytucji szkoleniowej,
- b) koszt ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w przypadku osób nieposiadających prawa do stypendium oraz osób posiadających prawo do stypendium, o którym mowa w art. 41 ust. 3b ww. ustawy,
- c) koszt przejazdu, a w przypadku gdy szkolenie odbywa się w miejscowości innej niż miejsce zamieszkania, także koszty zakwaterowania i wyżywienia,
- d) koszt badań lekarskich i psychologicznych wymaganych w przepisach odrębnych,
- e) koszt egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania zawodu.

W niniejszej analizie uwzględniono wszystkie wydatki poniesione przez Urząd na finansowanie szkoleń, w tym związane z wypłacaniem stypendiów osobom skierowanym na szkolenia.

Koszty szkoleń	43 436,10 zł
Liczba osób zatrudnionych w okresie 3 m-cy po ukończeniu szkolenia	4
10 859,03 zł	

Ad. 5. Przeciętny koszt szkolenia i przeciętny koszt osobogodziny

Przeciętny koszt szkolenia liczony jest jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób biorących udział w szkoleniach. Przeciętny koszt osobogodziny szkolenia liczony jest jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby realizowanych osobogodzin szkolenia.

Dla wszystkich szkoleń zrealizowanych w 2023 roku przeciętny koszt szkolenia wyniósł 2 171,81 zł, a przeciętny koszt osobogodziny wyniósł 31,61 zł.

SZKOLENIA	Koszt szkolenia	Liczba osób	Przeciętny koszt szkolenia dla 1 osoby
SZKOLENIA INDYWIDUALNE	13 919,62zł	4	3 479,91 zł
SZKOLENIA GRUPOWE	29 516,48 zł	16	1 844,78 zł

SZKOLENIA	Koszt szkolenia	Liczba osobogodzin	Koszt osobogodziny szkolenia
SZKOLENIA INDYWIDUALNE	13 919,62zł	354	39,32 zł
SZKOLENIA GRUPOWE	29 516,48 zł	1 020	28,94 zł
RAZEM	43 436,10 zł	1374	31,61 zł

Według kryterium wieku (Tabela 15) najwyższe koszty poniesione zostały na szkolenia osób w wieku 35 – 44 lata – 14 256,65 zł.

Tabela 15. Koszty szkoleń w 2023 roku według wieku

SZKOLENIA zakończone	OGÓLEM	WIEK				
		18-24	25-34	35-44	45 i więcej	w tym: powyżej 50 r.ż.
ALGORYTM GRUPOWE	20 000,93 zł	3 678,14 zł	2 395,82 zł	11 696,74 zł	2 230,23 zł	-
ALGORYTM INDYWIDUALNE	12 749,62 zł	10 203,13 zł	2 546,49 zł	-	-	-
EFS+ Stawiamy na działanie	6 205,55 zł	-	2 395,82 zł	1 299,91 zł	2 509,82 zł	1 257,91 zł
RAZEM SZKOLENIA	38 956,10 zł	13 881,27 zł	7 338,13 zł	12 996,65 zł	4 740,05 zł	1 257,91 zł
BADANIA LEKARSKIE	4 480,00 zł	1 165,00 zł	1 510,00 zł	1 260,00 zł	545,00 zł	160,00 zł

Analizując koszty szkoleń pod kątem wykształcenia (Tabela 16) najwięcej środków finansowych przeznaczono na szkolenia osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 16 454,83 zł.

Tabela 16. Koszty szkoleń w 2023 roku według wykształcenia

SZKOLENIA zakończone	OGÓLEM	WYKSZTAŁCENIE				
		podstawowe gimnazjum i poniżej	zasadnicze zawodowe	średnie ogólne	policealne i średnie zawodowe	wyższe
ALGORYTM GRUPOWE	20 000,93 zł	-	2 395,82 zł	8 424,19 zł	6 950,69 zł	2 230,23 zł
ALGORYTM INDYWIDUALNE	12 749,62 zł	5 010,34 zł	7 739,28 zł	-	-	-
EFS+ Stawiamy na działanie	6 205,55 zł	2 455,82 zł	3 749,73 zł	-	-	-
RAZEM SZKOLENIA	38 956,10 zł	7 466,16 zł	13 884,83 zł	8 424,19 zł	6 950,69 zł	2 230,23 zł
BADANIA LEKARSKIE	4 480,00 zł	440,00 zł	2 570,00 zł	1 050,00 zł	315,00 zł	105,00 zł

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach

Ad. 6. Liczba i odsetek osób, które zdały egzamin, uzyskały licencję, ukończyły szkolenie finansowane z pożyczki szkoleniowej lub ukończyły studia podyplomowe, w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach nie udzielał wsparcia w formie pożyczek szkoleniowych na sfinansowanie szkolenia oraz finansował kosztów egzaminów, uzyskania licencji. Ze względu na brak działań w ww. zakresie nie dokonano analizy wskaźników.

Studia podyplomowe w 2023 roku na kierunku „Bezpieczeństwo i higiena pracy” ukończyła pozytywnie 1 osoba (wsparcie kontynuowane z 2022 roku). Z uwagi na fakt, że w 2023 roku nie udzielano wsparcia w formie dofinansowania kosztów studiów podyplomowych tutaj. Urząd nie ma możliwości obliczenia wskaźnika odsetka osób, które ukończyły studia podyplomowe w stosunku do osób, które otrzymały wsparcie w tej formie.

Ad. 7. Liczba i odsetek osób zatrudnionych w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po zdaniu egzaminu, uzyskaniu licencji, ukończeniu szkolenia finansowanego z pożyczki szkoleniowej oraz po ukończeniu studiów podyplomowych.

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Wadowicach nie udzielał wsparcia w formie pożyczek szkoleniowych na sfinansowanie szkolenia oraz finansował kosztów egzaminów, uzyskania licencji. Ze względu na brak działań w ww. zakresie nie dokonano analizy wskaźników.

Studia podyplomowe w 2023 roku pozytywnie ukończyła 1 osoba. Zatrudnienie podjęte zostało w trakcie studiów podyplomowych w związku z tym odsetek osób zatrudnionych wyniósł 100,0%.

ANALIZA ANKIET UCZESTNIKÓW SZKOLEŃ

Absolwenci szkoleń realizowanych przez zewnętrzne instytucje szkoleniowe w 2023 roku poproszeni zostali w ankiecie o dokonanie oceny przebiegu zajęć. Badanie przeprowadzono wśród 20 uczestników szkoleń indywidualnych i grupowych. Struktura ankietowanych według wieku kształtowała się następująco:

Wiek	Liczba osób	udział %
18-24 lata	5	25,0
25-34 lata	5	25,0
35-44 lata	7	35,0
45 lat i więcej	3	15,0

W grupie badanych znajdowały się osoby z wykształceniem: zasadniczym zawodowym - 8 osób (40,0%), średnim ogólnokształcącym – 4 osoby (20,0%), podstawowym, gimnazjalnym i poniżej – 3 osoby (15,0%). Następnie wykształcenie wyższe oraz średnie zawodowe i policealne posiadały po 2 osoby (10,0%) w każdej z tych grup.

Według czasu pozostawania bez pracy ankietowani stanowili:

- 15,0% (3 osoby) – osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy,
- 50,0% (10 osób) – osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy,
- 35,0% (7 osób) – osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Wyniki przeprowadzonej ankietyzacji wykazały, że 85,0% ankietowanych na najwyższym poziomie określa swoje zadowolenie z uczestnictwa w szkoleniu, a 15,0% badanych wskazało na dobry poziom. Natomiast spełnienie oczekiwań względem szkolenia wśród 55,0% uczestników uzyskało ocenę bardzo dobrą, a u 40,0% dobrą. Jedna osoba – 5,0% - dostatecznie ocenia spełnienie oczekiwań.

W dalszej części ankiety respondenci oceniali zakres tematyczny szkolenia, który bardzo dobrze oceniło 70,0% ankietowanych. Według 120,0% badanych zakres był dobry, a 10,0% uważa, że był dostateczny.

Ważnym elementem w ankietyzacji było pozyskanie dokładniejszej oceny instytucji realizującej szkolenie. Sposób prowadzenia zajęć uzyskał ocenę bardzo dobrą u 75,0% badanych i dobrą u 25,0%.

Ocenie poddano także sposób organizacji zajęć. Czas realizacji zajęć 85,0% badanych oceniło bardzo dobrze, a 15,0% dobrze. Miejsca realizacji szkoleń w 2023 roku w 90,0% ocenione zostały bardzo dobrze i w 10,0% dobrze.

Warunki lokalowe 90,0% uczestników szkolenia ocenia na bardzo dobre, a 10,0% na dobre. Dalsza ocena dotyczyła wyposażenia technicznego jednostek. 75,0% absolwentów szkoleń ocenia je bardzo dobrze. Dobrze wyposażenie to ocenia 25,0% ankietowanych. Ważnym w badaniu było także uzyskanie oceny trenerów, wykładowców i instruktorów. Bardzo dobrą ocenę wśród 75,0% uczestników szkolenia uzyskał poziom wiedzy prowadzących zajęcia, a dobrą wśród 20,0% ankietowanych. Jeden uczestnik (5,0%) uważa, że poziom wiedzy prowadzącego zajęcia był dostateczny.

W zakresie zdolności w przekazywaniu wiedzy przez wykładowców/instruktorów 75,0% respondentów uważa, że były one bardzo dobre. Dobrze zdolności te oceniło 25,0% badanych. Uczestnicy w 100,0% potwierdzili fakt szkolenia się przy własnym stanowisku.

Ankietowanych zapytano także: „Czy zamierza Pan/Pani poszukiwać pracy zgodnie z uzyskanymi w trakcie szkolenia umiejętnościami?”. Absolwenci odpowiedzieli:

- 8 osób - zdecydowanie tak,
- 10 osób - raczej tak,
- 2 osoby – jeszcze nie wiem.

Ankietowani w ostatniej części ankiety mieli możliwość wskazania jakimi kierunkami szkoleń byliby zainteresowani w przyszłości. Wskazano m. in. szkolenia:

- prawa jazdy kat. C, C+E,
- operatora koparkoładowarki, koparki,
- operatora wózków wysokiego składowania,
- spawacza,
- pedagogiczne,
- księgowości, w tym certyfikacja I stopnia.

Przeprowadzona ankietyzacja szkoleń realizowanych w 2023 roku wykazała, że szkolenia zostały przeprowadzone w sposób należyty. Instytucje szkoleniowe zapewniły dobre warunki szkolenia, dobrze wyposażone zaplecze techniczne oraz wykwalifikowanych prowadzących. W trakcie współpracy instytucje szkolące dały się poznać jako partnerzy, którzy profesjonalnie i z zaangażowaniem realizują usługi szkoleniowe.

PODSUMOWANIE

1. Na koniec grudnia 2023 r. stopa bezrobocia w powiecie wadowickim wyniosła 5,4%. Odnotowano jej wzrost o 0,2 pkt. procentowego w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.
2. Na koniec grudnia 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wadowicach zarejestrowanych było 3023 bezrobotnych. Oznacza to, iż populacja bezrobotnych zwiększyła się w ciągu 12 miesięcy o 120 osób.
3. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych dominują kobiety – 51,57% ogółu zarejestrowanych.
4. Analizując dane dotyczące zmian w liczbach zarejestrowanych na koniec poszczególnych miesięcy - od marca 2023 roku obserwujemy ciągły spadek liczby osób bezrobotnych. Największy spadek zauważamy w miesiącu marcu – o 138 osób. Zwiększenie liczby osób bezrobotnych obserwujemy dopiero w miesiącu sierpniu 2023 r. – o 37 osób. Kolejne przyrosty odnotowujemy w miesiącach: październik, listopad i grudzień – odpowiednio po 29 osób, 82 osób i 51 osób.
5. Przyglądając się danym liczbowym na koniec 2023 roku zauważyć można, że najwięcej osób pozostających bez pracy w powiecie wadowickim to osoby w wieku 35-44 lata (24,25%), a najmniej było osób w wieku 60 lat i więcej (6,32%).
6. Rok 2023 to przede wszystkim wzrost liczby osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach od 1 do 3 miesięcy. Na koniec roku 2023 liczba osób w tej grupie zwiększyła się i wyniosła 679 (wzrost o 54 osoby), co stanowiło 22,46% wszystkich bezrobotnych w powiecie, natomiast rok wcześniej stanowili oni 21,53% ogółu bezrobotnych.
7. Osoby długotrwale bezrobotne na koniec 2023 roku to 40,32% ogółu zarejestrowanych (1219 osób). W tej grupie aż 80,64% (983 osoby) to osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

8. W 2023 roku zmniejszyła się liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Wadowicach. Wraz ze spadkiem liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej obserwujemy zmniejszenie udziału wolnych miejsc pracy w ramach subsydiowanych form wsparcia. W porównaniu z 2022 rokiem, kiedy zatrudnienie subsydiowane osiągnęło poziom 38,15%, rok 2023 odnotował 27,75% udział.
9. Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (bez form subsydiowanych) w 2023 roku pojawiało się w zawodach: sprzedawca, pomoc kuchenna, stolarz, pomocniczy robotnik budowlany, pracownik produkcji, nauczyciel przedmiotu w szkole ponadpodstawowej, krawiec, pedagog specjalny, pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką).
10. Najbardziej preferowanymi zawodami w ramach form subsydiowanych w 2023 roku były: robotnik gospodarczy, sprzedawca, magazynier, pozostali pracownicy obsługi biurowej, technik prac biurowych, pracownik biurowy, pomoc kuchenna, robotnik budowlany, pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką), asystent nauczyciela przedszkola, pakowacz ręczny, cukiernik.
11. Wyniki przeprowadzonego „Barometru zawodów” dla powiatu wadowickiego na 2024 prognozują deficyt m. in.: betoniarzy i zbrojarzy, cieśli i stolarzy budowlanych, dekarzy i blacharzy budowlanych, monterów instalacji budowlanych, murarzy i tynkarzy, pracowników robót wykończeniowych w budownictwie, robotników budowlanych, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, blacharze i lakiernicy samochodowi, mechanicy pojazdów samochodowych, operatorów obrabiarek skrawających, elektryków, elektromechaników i elektromonterów, spawaczy i ślusarzy, tapicerów, robotników obróbki drewna i stolarzy.
12. Z punktu widzenia diagnozy rynku pracy ważne znaczenie ma struktura kwalifikacyjno-zawodowa pracowników, których poszukują pracodawcy. Na koniec trzeciego kwartału najczęściej wolnych miejsc pracy było w podmiotach prowadzących działalność w sekcji Przetwórstwo przemysłowe (20,3% ich ogólnej liczby).¹⁸
15. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. było nieznacznie większe niż w poprzednim roku. Zmniejszył się napływ do ewidencji bezrobotnych, również mniej osób niż w 2022 r. wykreślono z rejestru. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2023 r. kształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego w końcu 2022 r.

¹⁸ „Popyt na pracę w III kwartale 2023 roku”, Główny Urząd Statystyczny, str. 2

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. ukształtowało się na poziomie 6528,9 tys. i było o 0,3% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 2,6% w 2022 r.)¹⁹.

16. Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu w 2023 r. najbardziej wzrosło w skali roku zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport – o 4,7% (wobec wzrostu o 2,3 rok wcześniej). Większy niż przeciętnie wzrost zatrudnienia dotyczył także m.in. działów handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa (3,1%) oraz produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (2,9%, po spadku o 1,7% rok wcześniej). W ponad połowie z analizowanych działów zatrudnienie było niższe niż rok wcześniej (kiedy przeważnie notowano jego wzrost), a najgłębszy spadek zatrudnienia dotyczył podmiotów produkujących meble (7,0%), wyroby z drewna, korka, słomy i wikliny (5,2%), wyroby z pozostałych surowców niemetalicznych (4,0%) oraz jednostek zajmujących się budową budynków (spadek o 3,8%)²⁰.
17. Niedobór pracowników wciąż jest wyzwaniem dla wielu firm. Trudno jednak ocenić jakie mogą być skutki tych niedoborów, gdyż zależne są zarówno od miejsca działania firmy, jak i branży w której działa. Znanymi czynnikami, które przyczyniają się do powstawania luki kadrowej nadal pozostają m. in.: wysokie oczekiwania kandydatów w zakresie warunków zatrudnienia, niskie wynagrodzenia, starzejące się społeczeństwo, niedobór umiejętności związany z postępem technologicznym.
18. Obserwatorzy rynku pracy wskazują, że pracodawcy w 2024 roku obawiają się trudności przy rekrutacjach specjalistów i menedżerów. W obliczu dynamiki zmian w przedsiębiorstwach i ich otoczeniu wyzwaniem dla pracodawców może być nie tylko pozyskanie kandydata posiadającego pożądane kompetencje, ale także utrzymanie zatrudnionych już pracowników oraz ich wiedzy i umiejętności na wciąż aktualnym poziomie. Wciąż aktualne pozostają tematy: luki kompetencyjnej, cyfryzacji i nowych technologii.
19. Realizując wsparcie w ramach form określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stwarzamy możliwość dostosowania i wyposażenia w niezbędne kwalifikacje i kompetencje osoby wchodzące lub powracające na rynek pracy. Brak świadomości zawodowej jest przyczyną bezrobocia nie tylko wśród osób młodych, dlatego

¹⁹ „Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w roku 2023” – Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Styczeń 2024r., str. 24

²⁰ „Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w roku 2023” – Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Styczeń 2024r., str. 25-26

niezbędnym jest pomaganie osobom poszukującym zatrudnienia w wyborze dalszych kierunków rozwoju.

20. W okresie od 9 lutego 2024 roku do 20 lutego 2024 roku przeprowadzono dialog społeczny, którego tematem była opracowana niniejsza diagnoza na 2024 rok. O weryfikację uzyskanych wyników badań oraz ocenę merytoryczną raportu poproszono instytucje szkoleniowe, ośrodki pomocy społecznej, cechy rzemiosł różnych oraz Ochotniczy Hufiec Pracy. Podczas konsultacji nie wniesiono żadnych uwag do opracowanego raportu wstępnego. Podkreślono, że został on opracowany w sposób wyczerpujący i przejrzysty.

OPRACOWANIE: Katarzyna Swakoń - *Specjalista ds. rozwoju zawodowego*

**LISTA ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI NA KTÓRE ISTNIEJE
ZAPOTRZEBOWANIE NA LOKALNYM RYNKU PRACY**

l.p.	Kod zawodu	Zawody i specjalności
1	222101	Pielęgniarka
2	232001	Nauczyciel praktycznej nauki zawodu
3	232003	Nauczyciel przedmiotów teoretycznych zawodowych
4	233001	Nauczyciel przedmiotu w szkole ponadpodstawowej
5	234201	Nauczyciel przedszkola
6	235919	Pedagog specjalny
7	242307	Specjalista do spraw kadr
8	263401	Psycholog
9	331301	Księgowy
10	332203	Przedstawiciel handlowy
11	341205	Pracownik socjalny
12	432103	Magazynier
13	512001	Kucharz*
14	514101	Fryzjer*
15	514202	Kosmetyczka
16	515303	Robotnik gospodarczy
17	522301	Sprzedawca*
18	711104	Robotnik budowlany
19	711205	Brukarz
20	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych
21	721204	Spawacz
22	722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie
23	723103	Mechanik pojazdów samochodowych*
24	741103	Elektryk*
25	741201	Elektromechanik*
26	751201	Cukiernik*
27	751204	Piekarz*
28	752205	Stolarz*
29	752208	Stolarz meblowy
30	753105	Krawiec*
31	753402	Tapicer*
32	753601	Cholewkarz
33	753602	Obuwnik*
34	754903	Pracownik produkcji
35	815301	Szwaczka maszynowa
36	833101	Kierowca autobusu
37	833203	Kierowca samochodu ciężarowego
38	834205	Operator koparki
39	834206	Operator koparko-ładowarki
40	834401	Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)

*zawód objęty jest kształceniem w systemie oświaty i występuje w Klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego

SPIS WYKRESÓW

	Str.
Wykres 1. Przyrost liczby bezrobotnych w końcu poszczególnych miesięcy 2023 r.....	35
Wykres 2. Stopa bezrobocia w Polsce, Małopolsce i Powiecie Wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy 2023 r.	36
Wykres 3. Stopa bezrobocia w powiecie wadowickim w końcu poszczególnych miesięcy w latach 2020 – 2023 r.....	36
Wykres 4. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w latach 2019 – 2023 roku	37
Wykres 5. Napływ i odpływ osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2023 roku	38
Wykres 6. Przyczyny wyłączenia z ewidencji bezrobotnych w latach 2022 - 2023 (bez podjęć pracy)	38
Wykres 7. Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu wadowickiego w latach 2019 - 2023 – stan na 31 grudnia	39
Wykres 8. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2019 – 2023 – stan na 31 grudnia	40
Wykres 9. Struktura bezrobotnych w powiecie wadowickim w latach 2019 – 2023 według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)	43
Wykres 10. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2019 – 2023 według płci	45
Wykres 11. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w latach 2019 – 2023	46
Wykres 12. Ankietowani według płci	74
Wykres 13. Ankietowani według poziomu wykształcenia	74
Wykres 14. Odsetek osób przeszkolonych w 2023 roku według kryterium płci	80
Wykres 15. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku według wieku	81
Wykres 16. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku według poziomu wykształcenia	82
Wykres 17. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku – osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	83

SPIS TABEL

	Str.
Tabela 1. Zmiany liczby bezrobotnych w latach 2019 – 2023	34
Tabela 2. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w latach 2019 – 2023	41
Tabela 3. Struktura bezrobotnych według wieku w latach 2019 – 2023 – stan na dzień 31 grudnia	41
Tabela 4. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia w latach 2019 – 2023 – stan na dzień 31 grudnia	42
Tabela 5. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w latach 2019 – 2023 – stan na dzień 31 grudnia	43
Tabela 6. Struktura osób bezrobotnych według wieku, płci i miejsca zamieszkania w latach 2019 – 2023.....	44
Tabela 7. Struktura osób bezrobotnych do 25 roku życia w latach 2019 – 2023 według płci	45
Tabela 8. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w roku 2023 - według zawodów	48
Tabela 9. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w ramach subsydiowanych form wsparcia zgłoszone w roku 2023 - według zawodów	55
Tabela 10. Barometr zawodów – powiat wadowicki – 2024 rok	70
Tabela 11. Udział kobiet i mężczyzn w badaniu według wieku	75
Tabela 12. Czas poszukiwania pracy przez ankietowanych według wieku	75
Tabela 13. Liczba osób, które ukończyły szkolenia w 2023 roku według gmin powiatu wadowickiego	81
Tabela 14. Wskaźniki dla poszczególnych szkoleń wykazujących się najwyższą efektywnością realizowanych w 2023 roku	84
Tabela 15. Koszty szkoleń w 2023 roku według wieku	86
Tabela 16. Koszty szkoleń w 2023 roku według wykształcenia	87

ZAŁĄCZNIK

A N K I E T A dla osób zarejestrowanych

Wychodząc naprzeciw Państwa potrzebom i oczekiwaniom związanym z działalnością szkoleniową naszego Urzędu, zwracamy się z prośbą o wypełnienie niniejszej ankiety celem zebrania materiałów do analizy potrzeb szkoleniowych. Ankieta stanowić będzie narzędzie pomocnicze w diagnozowaniu zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na rynku pracy powiatu wadowickiego oraz zaplanowania kierunków szkoleń w 2024 roku.

Wypełnienie ankiety nie jest równoznaczne z zakwalifikowaniem na szkolenie.

Prosimy o zaznaczenie wybranej przez Państwa odpowiedzi znakiem „X”.

1. Czy chciałby Pan/chciałaby Pani uczestniczyć w szkoleniu w 2024 roku?

- tak
- nie

Jeżeli udzielił/a Pan/Pani odpowiedzi „nie”, to proszę przejść do METRYCZKI.

2. Z jakiego powodu chce Pan/Pani uczestniczyć w szkoleniu?

(proszę o zaznaczenie maksymalnie 1 odpowiedzi)

- nie posiadam żadnych kwalifikacji zawodowych/uprawnień
- mam pracodawcę zainteresowanego zatrudnieniem mnie po ukończonym szkoleniu
- zamierzam rozpocząć własną działalność gospodarczą
- chcę mieć możliwość poszukiwania pracy w różnych zawodach
- inne, jakie?:

3. Proszę wskazać jakim szkoleniem w 2024 roku byłby Pan/byłaby Pani zainteresowany/a?

(proszę o wskazanie maksymalnie 2 kierunków szkolenia)

-
-

METRYCZKA**1. Płeć:**

- mężczyzna
- kobieta

2. Jestem: (prosimy o zaznaczenie maksymalnie 3 odpowiedzi)

- osobą bezrobotną do 30 roku życia
- osobą bezrobotną powyżej 50 roku życia
- osobą długotrwale bezrobotną (zarejestrowaną powyżej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat)
- osobą bezrobotną korzystającą ze świadczeń opieki społecznej
- osobą bezrobotną samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia
- osobą bezrobotną samotnie wychowującą co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia
- osobą bezrobotną niepełnosprawną
- żadne z wyżej wymienionych

3. Poziom wykształcenia:

- podstawowe, gimnazjalne i poniżej
- zasadnicze zawodowe
- LO/liceum profilowane
- średnie zawodowe (liceum zawodowe, technikum)
- policealne
- wyższe

4. Wiek:

- 18-25 lat
- 26-30 lat
- 31-35 lat
- 36-40 lat
- 41-45 lat
- 46-50 lat
- powyżej 50 lat

5. Jak długo poszukuje Pan/Pani pracy:

- do 1 miesiąca
- 1 – 3 miesięcy
- 3 – 6 miesięcy
- 6 – 12 miesięcy
- 12 – 24 miesięcy
- powyżej 24 miesięcy
- nie poszukuje

UWAGA! Osoby zainteresowane otrzymywaniem informacji o organizowanych szkoleniach proszone są o wyrażenie poniższej zgody.

Ja, (*imię i nazwisko*) w okresie rejestracji w PUP w Wadowicach, wyrażam zgodę na otrzymywanie informacji o organizowanych szkoleniach za pośrednictwem:

Kontakt telefoniczny/SMS:

Adres e-mail:

Szczegółowa informacja na temat przetwarzania danych osobowych dostępna jest pod adresem:

<https://wadowice.praca.gov.pl/urzed/ochrona-danych-osobowych>

Plan szkoleń na 2024 rok oraz informacje o prowadzonych naborach na szkolenia indywidualne i grupowe udostępnione zostaną na tablicach ogłoszeń w siedzibie PUP w Wadowicach oraz na stronie internetowej urzędu.

Dziękujemy za wypełnienie ankiety